

Ko je bil minuli teden predsednik Tito na obisku v Sloveniji, je na Brdu sprejel tudi delegacijo viniškega Kluba OZN, ki mu je predala knjigo z voščili jugoslovanskih pionirjev ob njegovi 80-letnici. Na fotografiji: Verica Stipanovič izroča predsedniku knjigo. Več o obisku Viničanov pri tovarišu Titu berite na 12. strani. (Foto: E. Šelhaus)

PROTI ŠIRJENJU PRIVATIZACIJE

»Predlog, zgrajen na že obsojenih stališčih«

Medobčinski svet ZK Brežice odločno zavrnil predlog novega zakona o osebnem delu občanov

Odločno nesprejemljiva stališča. Predlog zakona o osebnem delu občanov zato v celoti zavračamo in ne nameravamo razpravljati o njegovih posamičnih delih. Pozna se mu, da je bil pripravljen v stari „kuhinji“ ob nesprejemljivih političnih izhodiščih, ki so doživela obsodbo Zveze komunistov.

Tako je soglasno ocenil „predlog zakona o osebnem delu občanov, ki z delovnimi

sredstvi v njihovi lastnini samostojno opravljajo obrtno, gostinske, prevozniske, trgovinske in

projektivne gospodarske dejavnosti“, medobčinski svet ZK Posavje minuli teden v Krškem. Predlog novega zakona s svojo širokogrudnostjo do zasebne pobude in zasebnega kapitala prinaša nadaljnje možnosti za razmah obsojenih negativnih

(Nadaljevanje na 4. strani)

Lisca: 200 milijonov!

V soboto je 1300 delavcev sevniške Lisce z obrati 100-odst. izpolnilo proizvodni načrt

Uspeh, ki so ga dosegli v soboto, je toliko bolj razveseljujoč, saj pomeni za obdobje minulih 10 let kar 20-kratno povečanje bruto dohodka! Tako seveda ne bi bilo, če ne bi vlagali velikih naporov: storilnost, določeno z letošnjim proizvodnim načrtom, so presegli za 6,27 odst., delovni čas pa so izkoristili za 3,24 odst. bolje. Velik skok so zabeležili tudi pri letošnjem izvozu: kar za 58 odst. je bil večji od načrtovanega; nanj je letos odpadla četrtina vse prodaje.

Jutri bodo samoupravni organi obravnavali proizvodni načrt za prihodnje leto, v glavnem bo dokaj napet. Povprečni osebni dohodek so se letos dvignili nad 1.500 dinarjev, prejemki nižje kvalificiranih delavcev pa so v glavnem rasti hitreje od zaslužkov drugih. Predvidene razširitve obratov v Zagorju in Krmelju prihodnje leto bodo dale kruh še 200

novim delavcem, vse naložbe pa bodo šle iz skladov tovarne. Takšna usmeritev bo nedvomno tudi v bodoče prinesla nova prijetna presenečenja.

A. Z.

Janez Vipotnik

SPOŠTUJMO SPREJETE SKLEPE IN DOGOVORE, DA NAS ČAS NE PREHITI!

1973: leto pomembnih nalog

Janez Vipotnik: »Še vedno velja pravilo Borisa Kidriča: Vsak član partije je aktivist OFI! – Socialistična zveza je in ostaja središče političnega odločanja, osnovna politična sila – Dolenjski list: poslej časopisno založniško podjetje

Sobotna 7. seja občinske konference SZDL v Novem mestu je imela tako kot podobne konference drugih občin našega območja hkrati značaj posvetovanja, ki ga bo konec meseca sklicala republiška konferenca SZDL. Tudi na njej so namreč predvsem obravnavali potek uresničevanja ustavnih dopolnil v občini. Razprava je, skupaj s poročili, tekla tudi o ustavni kot statutarni opredelitvi občine in krajevnih skupnosti.

Sejo, katere se je udeležilo približno 60 ljudi, je vodil Franc Beg, predsednik Obk SZDL, navzoč pa je bil tudi predsednik RK SZDL Slovenije Janez Vipotnik. Tovariš Beg je za začetek ugotovil, da je večina delovnih organizacij v občini sredi širokih priprav za ustanavljanje TOZD in uresničevanje drugih ustavnih dopolnil. Krajevne skupnosti postajajo osnovno izhodišče bodočega delegatskega sistema, vseh 20 KS v občini pa je prav tako zelo

aktivnih. Premalo je stikov med delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi; tu pregraje še niso odpravljene in je škoda, da se delavci v podjetjih še premalo zavedajo, da so vedno hkrati tudi potrošniki, občani in s tem deležni vseh pridobitev, ki jih v isti sapi terjajo od občine oz. svoje krajevnne skupnosti.

Predsednik občinske Socialistične zveze je kritično ugotovil, da SZDL

(Nadaljevanje na 4. strani)

Z NOVIM LETOM: Večje pokojnine

Vsem upokojemcem bo pristojna služba na našem območju izplačala s 1. januarjem 1973 za 10 odstotkov večje pokojnine in ob takem povečanju še enoten znesek po 85 din. Družinske pokojnine bodo večje prav tako za 10 odstotkov, dodatek pa glede na število uživalcev. Tako je za enega uživalca družinske pokojnine predviden dodatek 59,5 din, za dva 68, za tri 76,5 ter za štiri ali več uživalcev 85 din.

Pravice do povečane pokojnine nimajo le osebe, ki so jim pri odmeri pokojnine upoštevali osebni dohodek za pokojninsko osnovo za leto 1972.

Vseh starostnih, invalidskih, družinskih in drugih upokojemcev je na območju novomeške podružnice Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS 9200.

Priznanja našim strokovnjakom

Na svečani počastitvi 25-letnice Zveze kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije, ki je bila 16. decembra v prostorih kluba poslancev v Ljubljani, so dobili častna priznanja tudi trije kmetijski strokovnjaki iz naših krajev. Tako je postal častni član Zveze kmetijskih inženirjev in tehnikov Jugoslavije inž. Savo Vovk, direktor Kmetijskega podjetja v Združenem KGP Kočevje; Gvido Vesel, pionir plantažnega sadjarstva, in prof. Franc Vardjan, naš znani vrtnarski strokovnjak (oba živita v Leskovcu pri Krškem), pa sta prejela diplomni častnega članstva DKIT Slovenije. Cestitamo!

Zdomci iz novomeške občine!

Razgovor z delavci, ki so začasnoma na tujem, bo v Novem mestu v četrtek, 28. decembra, ob 10. uri v dvorani doma JLA v Sokolski ulici 2.

Vabimo vse zdomce in člane njihovih družin!

OBČINSKI
SINDIKALNI SVET
NOVO MESTO

Trebnje: davkarija ukrepa

Ce pri prihodnjih davčnih napovedih že davčna disciplina občanov sama ne bo vodila k resničnejšemu prikazovanju prometa in dohodka od obrti in drugih dejavnosti, bodo k temu pripomogli odločnejši ukrepi davčne službe. Zaradi raznih prekrškov je davčna uprava v Trebnjem prijavila sodniku za prekrške kar 34 kršiteljev, 6 pa je takih, ki jih bodo ovadili javnemu tožilstvu.

VREME

V začetku tedna je v nočnejši polovici prevladovala nizka oblačnost, v sredini tedna pa je začel od vzhoda dotekati hladen zrak.

Napoved: v naslednjih dneh bo prevladovalo precej oblačno in hladnejše vreme, občasno bo tudi rahlo snežilo.

Praden gredo v restavracijo, si vojaki v kasarni „Beia krajina“ izbirajo jedi po jedilniku, ki ga vsak dan napišejo na tablo. Časi, ko so se vojaki v gosjem redu pomikali h kotlu, so minili – to pa je samo ena od naštetih značilnosti iz življenja branilcev naših meja, ki slavijo jutri svoj praznik: 22. december – dan JLA. Več o življenju v JLA na 6. strani današnje številke. (Foto: R. Bačer)

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

Prihodnje leto moramo ustvariti take razmere, da bomo lahko v letu 1974 stabilizacijo speljali tako, kot jo poznajo razvite tržne ekonomije

Naš sprehod po zanimivih dogodkih tedna začnemo to pot v Veliki Britaniji, kjer so imeli gledalci priložnost videti nenavaden prizor: svojega predsednika vlade na dirigentskem pulitu! Edward Heath je namreč nastopil na dobrodelni prireditvi, katere čisti dobiček so namenili revnim otrokom in ne-preskrbljenim starejšim ljudem. Pravijo, da je kar dobro vihtel svojo dirigentsko palčko... spreten politik zmore vse...

Medtem pa je bil deležen precejšnje pozornosti tudi zahodnonemški kancler Willy Brandt: na svečanosti v Bonnu so mu izročili zelo lep, pa hkrati izjemno redek primer kovanca iz 17. stoletja. Brandt je darilo z hvaležnostjo sprejel, saj je znal kot velik ljubitelj in zbiralec starega denarja... nov primek v že tako ne preveč skromni zbirki...

Na jugu Evrope pa se je komaj poleglo razburjenje, nastalo, ko so v neki italijanski reviji objavili posnetke Jackie Onassis, nekdanje prve dame Amerike - ampak čisto brez vsega na sebi! Slike je posnel na Onassisovem otoku neki domiselni fotoreporter z izredno močnim teleobjektivom, zanje pa je dobil težke milijone. Onassisova sta slike komentirala precej neprizadeto, rekoč, da je na plaži pač vsakdo od časa do časa brez vsega, saj je treba vendar tu pa tam preobleči kopalke, ali ne? Toda vihar se je začel (nemara bolj vihar v kazarzu vode), ko so začeli proti objavljanju takih slik tako uglednih osebnosti (!) protestirati nekateri cerkveni krogi. No, pa zadeva se je že poglobila... vsako čudo tri dana, pravi neki jugoslovanski pregovor...

Na oni strani „velike luže“, v Kansas Cityju, pa zdravniki ne obetajo nič dobrega nekdanjemu predsedniku Združenih držav Amerike, Harryju Trumanu, ki je že nekaj dni v bolnišnici. Sprva je bilo videti, da se upokojeni predsednik (star je 83 let) ne bo mogel več dolgo upirati bolezni, toda potem mu je šlo zopet na bolje - pa znova na slabše...

Prav vseeno je, ali govorimo o teh ciljih v merilu Jugoslavije ali republike, povsod je ob nadaljnjem poglobljanju samoupravljanja središče naših prizadevanj, saj živimo na enotnem jugoslovanskem tržišču, v letu 1973 ustvariti take razmere, da bomo lahko v letu 1974 stabilizacijo gospodarstva speljali do približno take ravni, kot jo poznajo razvite tržne ekonomije v svetu. Že to je dovolj zahtevna naloga, ker vemo, da tudi dežele „gospodarskih čudežev“ ta čas zaman iščejo dovolj učinkovito zdravilo proti inflaciji, ki je za vsakršne tablete in celo kirurške posege vse bolj neobčutljiva. Celotako grobi in nesocialni poskusi, kot je zavestno načrtovanje večje brezposelnosti, se niso obnesli.

Forej, če ocenjujemo naš cilj kot dovolj realen in dovolj zahteven, se moramo glede na sedanje razmere in prakso vseeno vprašati, ali je dovolj pripravljeno, da ga bomo dosegli. Več razlogov vsiljuje to vprašanje.

Najprej: kaj je sploh z našim planiranjem? Ne za toliko in toliko odstotkov, ampak kar za nekajkrat prekoračiti planirano stopnjo rasti cen, kot se nam je to zgodilo letos, prav gotovo vzbuja dvom o sami strokovnosti in realnosti našega planiranja ter vprašanje, če nekaterim zastavljenim ciljem ne botrujejo politične obljube, ki jih je tako rekoč nemogoče uresničiti. Nasproten primer, da potekajo zunanjetrgovinska gibanja ugodneje, kot smo predvideli, je sicer pomirjajoče glede gospodarskih dosežkov, ne pa glede zanesljivosti planiranja. V današnjem času in v sedanjih političnih klimi je nujno delovnim ljudem odkrito povedati, kaj zmoremo in česa ne, pa bosta tudi pripravljenost in prizadevnost za uresničitev zastavljenih nalog toliko večji.

Žal se vestnemu spremljevalcu razprav o naših razvojnih dokumentih za leto 1973 že

znova poraja dvom, če stvari dovolj realno ocenjujemo na vseh področjih. Tako na primer računamo na sila ugodne dosežke v mednarodni blagovni menjavi, vendar podatki za zadnje mesece kažejo, da krivulja izvoza rahlo upada, uvoza pa raste. V novembru smo na primer v primerjavi z istim mesecem minulega leta izvozili za 15 % več blaga, uvoz pa je bil kar za 23 % večji kakor v lanskem novembru. Ne zatrujemo, da na tem področju zastavljeni cilji niso realni, vendar sedanja gibanja kažejo, da gospodarstvo potrebuje novo spodbudo, in med ukrepi na tej fronti je najvažnejši realni tečaj dinarja. Merili naj bi ga na novi devizni borzi, ki bi že morala poslovati, vendar tudi z novim letom se ne bo odprla vrata.

Nadalje je vprašljivo, ali se res dovolj trudimo za enotnost jugoslovanskega trga, trga brez kakršnihkoli notranjih ovir glede gibanja blaga, denarja in delavcev. Že nelikvidnost, ki se je lotevamo z novim svežnjem zelo zahtevnih ukrepov, je pokazala, kako ozke so lahko tržne meje, kadar gre za poravnavanje računov. Obenem pa prav reforma davčnega sistema

KAMPALA - General Idi Amin, predsednik Ugande, je ukazal, naj nacionalizirajo več britanskih in ameriških družb v Ugandi. S tem se je nasprotje med Ugando in Veliko Britanijo (ki je še vedno dija zaradi izгона približno 40.000 Azijcev z britanskimi potnimi listi, ki so morali na hitro zapustiti Ugando) še bolj zaostri. Na sliki: predsednik Idi Amin (levo) na poroki svojega zunanega ministra Kibeda, ki se je poročil z neko študentko. (Telefoto: UPI)

dokazuje, da ustavno zapostavljeno enotnost jugoslovanskega trga ne spoštujemo dovolj. Čeprav optimistično sporočilo javnosti o medrepubliškem dogovoru glede novega davka na dohodek TOZD lepo izzvani, je že skromnemu poznavalcu ekonomskega jezika jasno, da ni enotnosti glede davčne osnove. Če pa so različne osnove, potem so različni pogoji poslovanja delovnih kolektivov.

Povedani in drugi razlogi dovolj prepričljivo govorijo, da moramo biti pri razvojnih zamislih kar se da realni in da moramo okrepiti medrepubliško sodelovanje, ker enotni gospodarski prostor Jugoslavije ni samo stvar beograjske vlade, ampak predvsem skrb vseh republik in pokrajin. Glavni nauk, ki ga lahko potegnemo iz letošnjih izkušenj, pa je, da jugoslovanskega gospodarstva ni mogoče administrativno voditi. Številni administrativni posegi v imenu stabilizacije so dali kaj pičle sado, čeprav je gospodarski napredek nesporen. Ob večji vlogi tržišča bo lahko v prihodnje tudi bolj stabilen.

STONE KRAŠOVEC

tedenski zunanjepolitični pregled

Ameriški predsednik Richard Nixon je ukazal, naj letala znova začnejo bombardirati področje severno od 20. vzporednika, ki je bilo doslej „zaščiteno“ z Nixonovo odločitvijo 23. oktobra, da tega dela ozemlja Demokratične republike Vietnam ameriška letala ne bodo napadala.

ZAPLET PRED KONCEM: Henry Kissinger, osebni svetovalec predsednika Nixona za vprašanja nacionalne varnosti, je na tiskovni konferenci v soboto napovedal razkril nekatere podrobnosti o pariskih mirovni pogajanjih.

Tisto, kar je povedal, ne more vzbujati optimizma, še zlasti pa ne potrjuje zadnjih vzpodbudnih izjav nekaterih osebosti (zlasti francoskih), da je mir resnično tu nekje, skoraj za vogalom.

Henry Kissinger je namreč izjavil, da so nastale v pogovori z Le Duc Thojem, njegovim severovietnamskim sogovornikom v Parizu, resne težave, ki so očitno spravile pogovore vsaj začasno v mrtvo ulico.

Za tak razvoj dogodkov je Kissinger obtožil Hanoi, ki je te trditve pri prici zanimal in zvalil krivdo za prekinitve pogovorov na Nixonu.

Videti je, da sta vsaj dve sporni točki, okoli katerih se nasprotnika nikakor ne moreta sporazumeti: prva zadeva obseg komisije za premirje, druga pa bodočnost Thieujevega režima, oziroma natančneje rečeno, problem južnovietnamske suverenosti.

Kar zadeva prvo vprašanje, imata obe strani svoje stališče, od katerega doslej nista bili pripravljeni odstopiti niti za las. Washington zahteva zelo številno komisijo za premirje (nekaj tisoč ljudi), Hanoi pa vztraja na samo 250 osebah. Washington hoče tako številno komisijo (in dodobra opremljeno s sodobnimi komunikacijskimi sredstvi) zato, da bi lahko učinkovito preverjal izvajanje premirja in sploh mirovni sporazumov. Hanoi meni, da za to delo zadostuje tudi 250 ali nekaj takega ljudi.

Še bolj bistveno pa je vprašanje, ki se poraja okoli bodoče ureditve na jugu. Končni cilj Hanoja je namreč združitev obeh dežel in če bi sedaj v sporazumu priznali suverenost južnemu delu, bi se seveda morali (vsaj za dolgo, dolgo časa) odpovedati svojemu velikemu cilju. Američani sicer ne vztrajajo direktno na priznanju ali nepriznanju suverenosti Južnega Vietnamu, vsekakor pa bi hoteli to doseči posredno - s tem, da bi določili kot mejo med obema Vietnamoma črto demilitarizirane cone.

Tu je seveda treba spomniti na Ženevski sporazum, ki ni

česar ne govori o dveh državah, marveč omenja zgolj demilitarizirano cono med obema deloma (začasno razdeljenega) Vietnamu, o usodi katerega se bodo domenili na podlagi svobodne odločitve Vietnamci sami. Toda do tega opredeljevanja ni nikoli prišlo.

In medtem ko so pogovori obtičali na tej stopnji, so ameriška letala predvčerajšnjim nad doma znova prihrumela nad

Znova bombe nad 20. vzporednikom

področje severno od 20. vzporednika. Hkrati so po severovietnamskih trditvah znova položili tudi mine pred haifonsko pristanišče.

Namen enega in drugega je kristalno jasan in tega ne skrivajo niti Američani sami: prisiliti Hanoi, da pod točo bomb in dodatnih preizkušaj privoli v podpis sporazuma.

Toda Hanoi, ki je bil voljan omogočiti Američanom „čustveni umik“ iz dežele, očitno ni pripravljen storiti tega pod pogoj, ki jih terja Washington. V takem položaju se torej vojna nadaljuje, bombe padajo naprej in to brez sleherne omejitve.

Kakšni so sedaj izgledi za mir in sporazum, je težko reči, kajti Nixon očitno ne misli kaj prida popuščati, vprašanje pa je, če lahko to stori Hanoi. Se pravi, da je položaj še vedno izjemno negotov in predvsem napet, saj v tem trenutku še vedno ni znano, ali reakcija Severnega Vietnamu na zadnje ameriške letalske akcije severno od 20. vzporednika.

Kakršnekolik napovedi so torej zaradi zapletov pred koncem pogovorov skrajno tvegane.

TELEGRAMI

HELSINKI - Potem, ko je bil sprejet jugoslovanski predlog za nadaljnje delo pripravljalega sestanka za sklic konference o evropski varnosti in sodelovanju v Helsinkih, so delegati 34 držav umaknili priporočila s svojimi vladam. Priporočila, da se bo zasedanje nadaljevalo v začetku prihodnjega leta.

REYKJAVIK - Islandska vlada je devalvirala svojo nacionalno valuto za 10,7 odstotkov. Posledje bo mogoče za dolar dobiti 99 islandskih kron.

PULA - Predsednik izvršne komisije Evropske gospodarske skupnosti dr. Siko Mansholt je končal uradni obisk v Jugoslaviji in odpotoval v Bruselj. Med obiskom v Jugoslaviji je gost na Brionih sprejel tudi predsednik republike Josip Broz Tito.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Republiška skupščina, ki je zasedala v obdobju minulega tedna dni (prejšnji torek), je na tokratnem zasedanju, bi rekli, dokončala nekaj, kar se je vlečlo v Sloveniji že več kot leto dni. Sedaj je namreč skupščina sprejela nov republiški zakon o POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU, sprejela ga je po dolgotrajni in izčrpnih javni razpravi, in čeprav novi zakon za sedaj še ne prinaša nekaj bistvenega novega v predpise s tega področja, pomeni vendar temelj za korenito sistemsko ureditev celotne pokojninske zakonodaje. Le-ta se bo sedaj oblikovala z nadaljnjimi postopki - pravzaprav bo urejena šele potem, ko bo sprejet STATUT SKUPNOSTI pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter ko bodo sklenjeni vsi ustrezni SAMOUPRAVNI SPORAZUMI na tem področju.

Že sedaj pa lahko rečemo, da novi zakon ureja eno izmed vprašanj, ki so v dosedanjih razpravah precej razburjala duhove - in to je, kako naj po novem poteka oblikovanje POKOJNINSKE OSNOVE. Zakonska določila sedaj pravijo, da skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja določi le najvišjo in najnižjo pokojninsko osnovo za posamezne skupine delavcev. Tako bomo lahko odpravili - je ob tem dejal Vinko Hafner, predsednik komisije, ki je pripravila gradivo za novi zakon - vsaj največje SKRAJNOSTI v dosedanjem oblikovanju pokojnin.

Ob tem še pomenimo - če preidemo na gospodarska vprašanja - da je republiška skupščina tokrat sprejela posebno PRIPOROČIL, ki se nanaša na vse uporabnike družbenih sredstev, priporočilo glede SKRAJNEGA VARČEVANJA v porabi sedaj, ob koncu leta, in pa kajpak tudi za naprej. V tem skupščinskem priporočilu, naslovljenem na vse delovne kolektive, družbeno-politične in samoupravne skupnosti ter na vse druge upravljavce družbenih sredstev, je odločen poziv, naj vsi preprečijo zapravljanje denarja, naj ne trošijo sredstev za

čestitke in darila, naj skratka odločno poskrbijo za splošno varčevanje na vseh ravneh - vse svoje moči pa naj usmerijo v čim večjo PRODUKTIVNOST ter v RACIONALIZACIJO svojega poslovanja. To bo tudi eden od korakov, ki naj bi nas zares usmerili na pot STABILIZACIJE, kar je pravzaprav naš vodilni cilj v najbližjem obdobju.

In ko smo že pri stabilizaciji, pri stabilizacijskih ukrepih - tudi tokratni zakonski ukrep, ki ga je konec prejšnjega tedna (minuli petek) po hitrem postopku sprejela zvezna skupščina, je logično nadaljevanje dosedanjih stabilizacijskih posegov v zvezne ravni: gre za sprejem zakona o delni

spet prevzeti nase le proizvodnja, ki bo, kot vemo, po novem letu z že znanimi zakonskimi ukrepi proti NELIKVIDNOSTI že tako precej prizadeta. Prav je, da breme urejevanja naših razmer PRAVIČNO porazdelimo prav na vse!

Sredi prejšnjega tedna (minuli četrtek) je zasedal tudi republiški izvršni svet - razprava je tekla predvsem o ukrepih naše nove davčne politike. Sedanji predlog zakona o davkih iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela (izvršni svet je s tem predlogom soglašal) določa, da plačujejo delavci davek IZ DOHODKA temeljnih organizacij združenega dela, ta denar pa je namenjen za zadovoljevanje SPLOŠNIH DRUŽBENIH POTREB, torej tistih, ki se financirajo iz PRORAČUNOV družbenopolitičnih skupnosti. Pomembna novost v tem je, da gre pri obdavčevanju dejansko za dohodek podjetja - davčni zavezanec je namreč v vsakem primeru TOZD in davčna osnova bo posledje povsem odvisna od poslovnega uspeha TOZD, torej od ustvarjenega dohodka. Tako bodo družbenopolitične skupnosti bolj kot doslej odvisne od uspešnega poslovanja delovnih kolektivov na njihovem območju - pa se bodo vsekakor za to tudi bolj brigale kot doslej.

Samo na kratko še omenimo, da je ta teden (ta torek) zasedal CK ZKS, ki je imel na dnevnem redu razčlenbo dejavnosti organizacij ZK v Sloveniji pri urejanju stališč Titovega pisma ter stališč, sprejetih na 29. seji CK ZKS. Že prejšnji teden je o tem razpravljali in pripravili oceno sekretariata centralnega komiteja - ugotovili so, da se je AKCIJA PO PISMU in po 29. plenumu pri nas zelo na široko razvnela, da je posebno dejavna in konstruktivno angažirana PARTIJSKA BAZA ter da je v delovnih organizacijah vse bolj ščititi REVOLUCIONARNOST ljudi ter njihovo aktivnost pri izpolnjevanju sedaj zastavljenih nalog.

Na tokratnem plenarnem zasedanju je CK ZKS izvolil tudi novega sekretarja svojega sekretariata (dosedanji sekretar ing. Marinc je, kot vemo, prevzel dolžnost predsednika republiškega izvršnega sveta). Za novega sekretarja je bil SOGLASNO izvoljen Franc Setine, dosedanji član sekretariata CK ZKS.

Novi davčni temelji

ZAMRZNITVI OD v tako imenovanih negospodarskih dejavnostih, o čemer smo prejšnji teden, ko je o tem sklepal ZIS, na kratko že poročali. Ta ukrep razumljivo ni sprožil posebnega navdušenja - saj je z njim prizadeta vsa tako imenovana proračunska sfera, vrsta dejavnosti zunaj „čistega“ gospodarstva, da sploh ne govorimo o družbeno-političnih skupnostih itd. - vendar resnici na ljubo moramo priznati, da je takšen ukrep vedel zelo pravilen in tudi pravičen! Gotovo ne bi bilo prav, ko bi morala vse breme stabilizacije (ali vsaj njegov večji del)

Soteski raste nova Novolesova tovarna za proizvodnjo plastificiranih predalov. Predvidevajo, da bo poskusna proizvodnja stekla sredi prihodnjega leta. Za kolektiv sedanje soteske žage, ki je delovna vztrajal s polovično streho nad glavo, bo velika pridobitev. (Foto: I. Zoran)

Vino peljejo prodat. Na Bizelskem je letos kisto, tako da so ga ponekod prekrstili v cvček. Tisti, ki so trgali bolj pozno, so na boljsem, ker je bilo grozdje za spoznanje slabše. Pa še kljub temu so ga morali dosladkati. Cena pri kmetu je poskočila na 10 din za liter. (Foto: J. Teppey)

Razplod postvri ne pade ravno v tople čas, zato je „osnukanje“ samic zaradi hladne vode dokaj neprijetno delo. V novi valilnici sevniske ribiške družine opravlja to delo Darko Škoda. Na ta način bo vzredil okrog 50.000 postvri, ki jih bodo zatem vložili v potoke. (Foto: Železnik)

V soboto dopoldan je Krko, tovarno zdravil, obiskalo 33 upokojencev te tovarne. Po pozdravnem govoru, ki ga je imel generalni direktor Boris Andrijačič, so si nekdanji delavci, sedaj gostje, ogledali nove prostore, nato pa odšli na kosilo. (Foto: J. Pezelj)

Številke govornijo

Po zadnjih podatkih so Jugoslavi, ki so začasno zaposleni v tujini, poslali za 725 milijonov dolarjev denarnih nakazil v domovino. To je izredno velik znesek, ki je odločilno pripomogel k gospodarski stabilnosti naše države. V desetih mesecih letošnjega leta, za kar velja za podatek, so znašali dohodki od turizma 391 milijonov dolarjev, nakazila naših izseljencev 63 milijonov dolarjev, preostali neplačani devizni priliv pa 113 milijonov dolarjev.

Sejmišča

BREŽICE: na sobotnem sejmu so kupci lahko izbrali med 663 manjših in 37 večjih pujski, za katere so zahtevali 15 do 16 oziroma 13 dinov za kilogram žive teže. Prodanih je bilo 584 večjih in 29 manjših pujski. V ponedeljek, 18. decembra, je bilo na novomeškem sejmišču največ kupcev iz sosednjih občin. Med 387 pujski so jih izbrali 366, manjše pa so plačevali po 210 do 270 din in večje po 280 do 600 din.

Piše preprosto, poroča kratko in razumljivo: DOLENJSKI LIST

Kmetijski nasveti

Obstojno in dobro meso

Ko pritisne mraz, zacvili na kmečkih dvoriščih. Začenja se čas kolin, domačih praznikov, ki so še vedno zelo v čisti. Takrat se mnogo meščanov spomni svojega kmečkega porekla in sorodnikov na deželi.

Klanje pa ne prinese samo veselja, temveč tudi delo. Meso je treba pripraviti, da bo zdržalo do poletja, potrebno ga je konzervirati. Po „Gospodarskem listu“ povzemamo nekaj kratkih navodil, kako je treba meso pravilno nasoliti in sušiti, da bo okusno in obstojno.

Sol za soljenje mora biti popolnoma čista. Priporočljivo je, da jo pred uporabo segrejemo na 130 stopinj Celzija. Primerna je predvsem bolj debela, kristalna sol. Mesa ne smemo presoliti, sicer ne bo užitno. Nasolimo tako, da ohlajene in lepo obdelane kose mesa dobro naribamo s soljo ali zmesjo za salamurjenje (sol je dodan še nitrati, nitrati in sladkor).

Meso zlagamo po posebnem zaporedju v čist čeber. Na plast mesa damo plast soli. Tekočina, ki se sčasoma izcedi iz mesa, mora prekriti vse kose; če je ni dovolj, jo še dodamo. Vlažno salamurjenje, kot tudi imenujemo soljenje, traja tri do štiri tedne. Prostor, kjer se meso nasoljuje, naj ima toploto od 6 do 8 stopinj; če je občutno topleje, se začne meso kvariti, če je hladneje, salamurjenje napreduje prepočasi.

Po končanem nasoljevanju meso odcedimo, nato ga za nekaj ur namočimo v mlačno vodo, da odvzame nekaj soli, nakar sledi sušenje oziroma dimljenje. Za dimljenje je najboljši bukov, hrastov ali kostanjev les. Smrekov pa sploh ni dober, ker daje mesu duha po terpentinu. Tudi premog ni primeren za kurjavo in dimljenje. Sušenje je najboljšje, če poteka v posebnih prostorih, sušilnicah ali dimnicah, ki imajo regulatorje za dovod zraka. Meso je treba skrbno obesiti in obračati, dim spočetka ne sme biti prehud.

Inž. M. L.

Odvečen strah pred »skupno streho«

Veliko je primerov, da se v razpravi o TOZD tudi tam, kjer so v delovni organizaciji možnosti za ustanovitev več TOZD, delavci odločajo, naj bo celotno podjetje ena sama TOZD. Kje so vzroki?

Gotovo je eden glavnih slabo in preenostransko pripravljena

so imele dovolj denarja za OD, vse so, vsaka po svojih močeh, prispevale k skupnim skladom in tako ali drugače podpirale druga drugo. Skupni interesi so jih združevali pod eno streho, zdaj pa iznenada, če bo delovna enota postala TOZD, naj bi bilo življenje pod isto streho nemogoče? Zakaj? Zastavimo si vprašanje: mar ne moremo s samoupravnim sporazumom, ki ga bodo TOZD sklenile ob združitvi v organizacijo združenega dela, urediti medsebojnih odnosov tako, da bomo še naprej lahko živeli pod skupno streho? Če so posamezne enote druga drugo potrebne, ne more nič ovirati takšnega sporazuma!

Tudi v organizacijah združenega dela, ki bodo združevale več TOZD, bo potrebna medsebojna odvisnost, odgovornost in solidarnost (1. člen 21. ustavnega dopolnila), čisti računi in dogovor o tem, kako bodo TOZD pomagale druga drugi, pa bodo prispevali k poglobljenemu samoupravljanju. Strah pred TOZD in pred novimi odgovornostmi, ki jih bodo TOZD prinesle, pa je prav zato popolnoma odveč!

M. J.

lotile. Vsaj doslej namreč kaj slabo kaže; konkretnih ukrepov in posegov še skorajda ni.

M. L.

Beg možganov

Delovna sila se seli za kapitalom: iz Kosmeta v Slovenijo, iz Slovenije v Avstrijo, iz Avstrije v Zahodno Nemčijo, iz Zahodne Nemčije v Ameriko. Zaradi tega „bega možganov in rok“, smo že dalj časa priča nespodbitnemu dejstvu, da „lačna vrana sito pita“, da pomoči potrebni pomoč dajejo ne pa prejema.

Po zadnjih uradnih podatkih je na delu v tujini 760.000 Jugoslovancev, od tega največ v Nemški zvezni republiki. Če vemo, da so to povprečni ljudje v najboljših letih, torej najbolj dela zmožni, in če vemo, da je med njimi zelo veliko šolanih, usposob-

Inž. Bule: vsak 20 milijonov!

ljenih delavcev in strokovnjakov, potem se šele zavemo, da izgubljammo še mnogo več, kot prikazuje navedena številka.

Do tega ne moremo biti ravnodušni. Ali naj prepovemo zaposlovanje v tujini, če pri nas ni dovolj dela za vse, oz. če trenutno ni mogoče boljše plačilo? Ne, pač pa bi kazalo omejiti izhod na drug, upravičen način.

„Najprej naj bi vsakdo povrnil, kar je naša družba vložila vanj s šolanjem. Mislim, da bi bilo tako pošteno,“ je dejal na oktoberskem obisku v Trebnjem Sergej Kraigher, predsednik republiške skupščine. Inž. Marko Bule, član predsedstva SFRJ, ga je na nedavnem predavanju v tej dolenski občini dopolnil: „Šolanje enega samega zdomca je v povprečju stalo našo družbo 20 starih milijonov. Taista družba je upravičena do povračila. Pripravljamo konkretne ukrepe v tej smeri, ki bodo omejili odhajanje na delo v tujino.“

M. L.

Za red!

„Občinska skupščina mora skrbeti, da se zakoni in predpisi doledno izvajajo, in to za vse občane in delovne organizacije enako,“ je rekel na zasedanju občinske skupščine Metlika Franc Vrvišar, poslanec in dolgoletni družbenopolitični delavec metliške občine. Takole je nadaljeval:

„Popušcanje in gledanje skozi prste je privedlo do anarhije, s katero se danes spopadamo. Do zdaj smo v postopke dajali le ljudi zaradi cestnoprometnih prekrškov – druga področja pa smo zanemarjali, hote ali nehoti. Menim, da moramo narediti red najprej pri odgovornih. Pri nas vodilnih v podjetjih, na občini in v organizacijah moramo začeti razčiščevati. Pogledati, koliko je kdo finančno, in sicer po svojem delu težak, in odkrito reči: ti, Janez, dobro delaš, ti, Francej, pa ne ustrezaš več za to funkcijo ali polo-

Franc Vrvišar

žaj. Če pa ne bomo začeli na vrhu, nimamo moralne pravice zahtevati, naj tako kritiko začne v kolektivih, v organizacijah, na terenu itd. Teh stvari pa se moramo lotevati previdno, brez naglice in brez zlobe, predvsem pa ne naslediti govornikov, ki so včasih plod osebnih sporov, temveč ukrepati na osnovi dokumentov.“

R. B.

Ni vse paragraf

Ali je upravni delavec dolžan delati samo po predpisih in paragrafi ali je njegova naloga tudi, da ravna politično tenkočutno pri svojih odločitvah? Zakaj je potrebna „političarja“ občinskih uprav, za katere ponekod ugotavljajo, da niso tisto, kar bi morale biti?

Milan Ravbar, sekretar občinskega komiteja ZK Krško, navaja naslednji primer, ki kaže na nepolitično ravnanje občinske uprave v Krškem (s seje medobčinskega sveta ZK).

Podjetje Zito je investiralo v novo pekarno približno tri milijone novih dinarjev. Zmogljivosti pekarnice so tolikšne, da zadostujejo za mesto in okolico. Pekarna se je dogovorila s trgovinami, da prodajajo njen kruh, za to pa dobijo 15 do 17 odstotkov marže. Pekarna je kot družbeni obrat dolžna voziti kruh tudi v okolišnje kraje, to pa povzroča dodatne stroške s prevozom.

Ob vsem tem pa je dovoljeno, da peče kruh tudi več zasebnih pekov, ki prodajajo kruh po enakih cenah, doma, brez stroškov prevoza, brez obveznosti, da zalagajo s kruhom tudi druge kraje. Dovoljenje za peko izda občinska uprava, „če prosilec izpolnjuje pogoje“, ne oziraje se na druge stvari. To je izraz tehnokratske miselnosti in pomanjkanja političnega poslušaja.

Milan Ravbar: primer peke kruha pri nas

credno je zapisati...

Najbrž se ni bilo časa, ki bi imel za sindikalne organizacije toliko dela, kot ga ima dandanašnji. Pismo, drugi sveženj ukrepov zoper nelikvidnost in slabo gospodarjenje, uvajanje delavske kontrole, varčevanje, delavska stanovanja, zaščita pravic, ki izhajajo iz dela po dopolnjeni ustavi, in konec koncev povečanje življenjskih stroškov, ki najbolj zadene slabo plačane delavce (življenje se je letos podražilo za

Delo, ki čaka

17 odstotkov), vse to so življenjska vprašanja delavcev. Vprašanja, o katerih je treba spregovoriti na bližnjih občinskih zbiorih osnovnih sindikalnih organizacij, ko bodo volili tudi nova sindikalna vodstva, saj je doslednim potekel dveletni mandat.

Čas je pokazal, kako zmotna so bila razmišljanja o potrebnosti sindikalnega organiziranja in delovanja v razmerah samoupravne družbe. Revolucija se nadaljuje, fronte ostajajo, zamisel o delavskem samoupravljanju, načelo „Tovarne in politiko delavcem!“ ima in bo še imelo nasprotnike, zato je nujna večja razredna usmerjenost partijske organizacije in aktivnejše delo sindikata.

Zatorej občni zbori ne smejo biti formalnost, kot se je večkrat dogajalo doslej. Na dnevnih redih morajo imeti vsebinska vprašanja, delno naštetja v začetku tega zapisa. Za velike stvari gre, za položaj in življenje delovnega človeka. Koliko bi se dalo narediti samo z varčevanjem pri nepotrebnih izdatkih in omejevanjem razpisništva na račun drugih. Če bi v Jugoslaviji samo za en odstotek zmanjšali proizvodne stroške, bi ustvarili dodatnih 180 milijard dinarjev!

In samo še ena misel: sindikalne organizacije bodo razredno usmerjene, če bodo v njih vodstvih delali delavci, neposredni proizvajalci.

M. L.

Predlog Ljubljane za sodelovanje

Občinske skupščine ljubljanskega območja naj bi v okviru medobčinskega sveta usklajevale delo na področju gospodarstva, načrtovanja, sociale, zdravstva, zaposlovanja, kulture, izobraževanja, notranjih zadev, obrambe in davčne politike – ZK za tako sodelovanje

Skupščina mesta Ljubljane je pred kratkim poslala razen ljubljanskim še devetim občinskim skupščinam okoli Ljubljane predlog izhodišča za ustanovitev medobčinskega sveta ljubljanskega območja (regije). Med temi občinami so tudi občine Kočevje, Ribnica, Grosuplje in Litija.

Svet bi bil posvetovalni in usklajevalni organ, ki bi ga sestavljale tri-

članske delegacije iz posameznih občin. V okviru dejavnosti sveta bi sodelovale predvsem naloge s področja družbeno-ekonomskega in samoupravnega razvoja ljubljanskega območja, regionalnega prostorskega načrtovanja, notranjih zadev, narodne obrambe, socialnega varstva, zdravstva, zaposlovanja, kulture, izobraževanja in davčne politike. Na pobudo posameznika ali delegacije

bi svet lahko razpravljal tudi o drugem.

Te občine že zdaj sodelujejo na področju javne varnosti, zdravstva, zaposlovanja in še na nekaterih področjih (inspekcije, sodišče, ceste, tožilstvo).

O tem predlogu je 13. decembra razpravljala tudi medobčinski svet ZK, ki že uspešno dela za območje teh občin. Sklenili so, da bi o tem predlogu razpravljale vse občinske skupščine in družbenopolitične organizacije, ki bodo predlagale in izvolile (skupščine) tudi delegate za svet ljubljanskega območja. Ugotovili so, da je tako sodelovanje oziroma povezovalno v duhu bodočega delegatskega sistema.

Ugotovili so, da se je pri delu ZK tako sodelovanje pokazalo koristno, zato so predlagali, naj bi podobno sodelovale tudi druge občinske organizacije tega območja, kot SZDL, sindikat in mladina.

J. PRIMC

»Predlog, zgrajen

(Nadaljevanje s 1. str.)

družbenih pojavov in privatizacije, ki vodi v preživele družbene odnose. Dovoljuje tako rekoč vse: zasebno trgovino, zasebno projektivo, do deset mezdnih delavcev pri zasebnem delodajalcu je ena od predlaganih inštitucij, do tristo milijonov zasebnega kapitala, v izjemnih primerih pa še več. Posebno naklonjen je tako imenovanim pogodbenim organizacijam, v katerih bi lastnik postal direktor neomejenemu številu delavcev. Na kratko rečeno: predlog zakona dovoljuje privatizacijo v tolikšnem obsegu, da bi povzročil resen odmik od naše družbenopolitične usmeritve.

Ce bi bil tak zakon sprejet, bi bilo grobo kršeno tudi ustavno načelo, naj si delovni človek dobi svoj dohodek iz dela, ne pa iz kapitala in z izkoriščanjem drugih ljudi.

Ko je medobčinski svet zavzel tako ostru odklonilna stališča, je hkrati poudaril, da načelno ni proti zasebnemu delu in zasebni obrti, ker je to pomembna dopolnilna družbena sektorja, ki bo nujno tudi vnaprej. Zlasti to velja za storitveno obrt. Poudaril je tudi, da morajo naši ljudje, obrtniki, kmetje in drugi občani s svojimi poklici to stališče pra-

vilno razumeti: ne kot napad na zasebno delo, temveč kot napad na pretiran obseg in kapitalizacijo, ki je za našo družbo nesprejemljiva.

Medobčinski svet ZK Posavje dodaja, da je potrebno okrepiti družbeno obrt, da morajo to upoštevati tudi banke in da je treba čimprej sprejeti v duhu ustavnih dopolnil politično sprejemljiv zakon o osebnem delu, saj so dosedanje predpisi nedorečeni in v marsičem že neustrezni.

M. LEGAN

1973: leto

(Nadaljevanje s 1. str.)

in občinska skupščina se nista izpolnili vseh pričakovanj, saj ljudje prek delegatov še ne uresničujejo svojih ustavnih pravic in dolžnosti. Temu vprašanju je posvetil precej časa in pri tem med drugim ugotovil, da tudi javna razprava kot oblika delovanja SZDL še ni to, kar od nje pričakujemo. Slaba tehnična opremljenost občinske organizacije SZDL je eden izmed vzrokov, da je padla dejavnost kluba dolenjskih poslancev.

O drugem delu ustavnih sprememb je govoril Dušan Zupanc, ki je konkretno obdelal vprašanje občinskega statuta in organiziranosti občinske skupščine nasploh, o čemer bomo v kratkem obširneje še poročali. Franc Cvelbar je seznanil člane konference s konkretnimi

samoupravnimi odnosi in stanjem upravljanja v občini. Adolf Suštar pa je opisal doslej opravljeno delo pri uresničevanju ustavnih dopolnil. Zdi se mu, da je potrebna ponovna ocena že opravljenega dela, nato pa v januarju temeljiteje konkretno delo, da izpeljemo zastavljene naloge. Albin Luzar je razpravljal o zadružništvu in kmetijstvu. Jože Suhadolnik pa o delegatskem sistemu, kateremu so temelj različne samoupravne skupnosti v občini. V razpravi so sodelovali še Slavko Vute, Franc Šali, Avgust Avbar in Nace Mrvar. K posameznim razpravam se bomo v prihodnjih številkah DL še vrnili, saj so posamezniki zelo kritično in ustvarjalno razčlenili nekatere pojave in dejstva, ki so stvar skupnih interesov.

Z DOSLEJ OPRAVLJENIM NE SMEMO BITI ZADOVOLJNI!

Kritičen prispevek je dal konferenci tudi tovarš Janez Vipotnik, ki je predvsem opozoril, da je tudi v novomeški občini nekaj že napravljene, a nikakor še ne dovolj. Ureditev gospodarskih vprašanj, ki so zdaj naloga številka ena, je pogoj in podlaga za uresničevanje druge faze ustavnih dopolnil, ki nas čaka prihodnje leto. Z vsem tem pa se nam mudi, saj nas spomladi čaka gradivo za drugi del ustavnih dopolnil, priprave na volitve v 1974. letu, priprava volilnih programov, republiški kongres ZKS, kongres sindikatov in še kaj. Vsako zaostajanje nam bo samo oteževalo položaj. Vse naše politične akcije pa morajo hkrati temeljiti na spoštovanju sprejetih sklepov ter dogovorov, ki smo jih demokratično sprejeli.

Predsednik Vipotnik se je nato dlje časa pomudil pri vlogi krajevnih skupnosti v našem družbenem redu, katerim je treba dati popolnoma novo vsebino. Ugajalo mu je konkretno poročilo občinske komisije za statutarno urejanje ustavnih dopolnil, govoril pa je tudi o nalogah uprave, šolstva, o delegatskem sistemu in delu komunistov v vrstah SZDL.

Na seji so sklenili, da postane Dolenjski list časopisno založniško podjetje, stekle pa bodo tudi priprave za ustanovitev lokalne radijske postaje v Novem mestu.

TONE GOŠNIK

SLO in sindikati

v petek dopoldne je bilo na Otočcu skupno zasedanje odborov in komisij za splošni ljudski odpor pri Zvezi sindikatov Jugoslavije oziroma Slovenije ter občinskih sindikalnih svetov Karlovca in Novega mesta. Uvodni referat o vključevanju sindikatov v SLO, oziroma o nekaterih konkretnih izkušnjah je govoril predsednik Ob SS Novo mesto Adolf Suštar, ki se je zavzel za to, da sindikati v delovnih organizacijah pomagajo pri krepitvi SLO. Sindikat naj pomaga pri idejnopolitičnem osveščanju proizvajalcev, organizacijske zadeve pa naj bi bile stvar drugih. V razpravi je bilo poudarjeno, da se mora v SLO vključiti sleherni občan in da so minili časi, ko je imelo to dejavnost v zakup le nekaj ljudi. Udeleženci zasedanja so si v popoldanskih urah ogledali še proizvodnjo v novomeški IMV in se z vodilnimi pogovarjali o organiziranosti SLO v tej največji novomeški delovni organizaciji.

P. P.

državna založba slovenije

knjižne novosti

'73

ob novem letu

Vsako naposled najde tisto knjigo, ki mu odpre „tajna vrata“ in postane njegova najboljša priljubljena knjiga, knjiga življenja. Naj jo išče, dokler je ne najde.

(A. Spemann)

IZVIRNA PROZA

Ivan Cankar: ZBRANO DELO XI
roman Hiša Marije Pomočnice ter črtice in novele iz knjige Mimo življenja
340 strani, cena: pl. 90, pus. 100 din.

Oton Župančič: ZBRANO DELO VI
Noč na verne duše, Iz nenapisane komedije, Veronika Deseniška, Dodatek
460 strani, cena: pl. 100 din

Ladislav Kiauta: ZBADLJIVKE IN ŠALJIVKE EVSTAHJA ČOKA
140 strani, cena: broš. 38 din

IZVIRNA POEZIJA

Alojz Gradnik: EROS TANATOS
76 strani, cena: pl. 36 din

Tone Pavček: ZAPISI
70 strani

Gregor Strniša: ŽELOD
72 strani

PREVODI: PROZA IN POEZIJA

Ivo Andrić: GOYA
Bibliofilsko opremljena knjiga z avtorjevim esejem o velikem španskem slikarju in z reprodukcijami Goyevih slik je izšla v počastitev Andrićeve 80-letnice.
cena: pl. 85 din

Moliere: DELA II
komedije: Šola za žene, Kritika Šole za žene, Improvizacija v Versaillesu, Izsiljena ženitev, Tartuffe, Don Juan
312 strani, cena: pl. 90, pus. 100 din

Jan Severin: MORNAR BREZ JADER
roman o J. Ressleru iz zbirke „Biografije“
284 strani, cena: pl. 95 din

Werner Maser: ADOLF HITLER
Legenda – mit – resničnost. Zbirka „Biografije“
563 strani

E. R. Chamberlin: GREŠNI PAPEŽI
zbirka „Biografije“
336 strani

Jean-Charles Lombard: ZGUBLJENI KORAKI
dramski tekst
74 strani, cena: broš. 30 din

Mak Dizdar: MODRA REKA
73 strani

KITAJSKA LIRIKA
izbor kitajske lirike v prevodu Alojza Gradnika
252 strani, cena: pl. 55 din

Knjige dobite v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe. Pri večjem nakupu možnost obročnega odplačevanja. Pismena naročila sprejema

POLJUDNO-ZNANSTVENA DELA, LIKOVNE IN GLASBENE EDICIJE, PRIROČNIKI, DARILNE KNJIGE

Anton Cevc: VELIKA PLANINA
raziskovalna študija o Veliki Planini in njeni planinski
96 strani in 34 strani prilog, cena: 80 din

SLOVENSKI ŠAH
zgodovinski prerez, partije, problemi, najvidnejši predstavniki
224 strani, cena: pl. 120 din

Ivan Bratko: ČAS KNJIGE
publikacija, ki v znamenju mednarodnega leta knjige prinaša bogato gradivo o vlogi knjige pri nas in po svetu
146 strani velikega formata, cena: usnje 62 din

Matko Peić: UVOD V UMEVANJE LIKOVNEGA DELA
248 strani, cena: karton 110 din

Mirko Kokol: PREK SVETA ODMEVA PESEM I–II
pesmarica z ljudskimi, umetnimi in borbenimi pesmimi
536 strani, cena: broš. 55 din

FRANCE MIHELIC
monografija z reprodukcijami avtorjevih grafik in risb
244 strani, cena: pl. 220 din

Ware-Panikkar-Romein: DVAJSETO STOLETJE VI/3
tretja knjiga šestega ciklusa iz zbirke „Zgodovina človeštva“
332 strani, cena: pl. 170, pus. 190 din

Jean Fourastie: 40.000 UR
zbirka „Moderna družba“
232 strani, cena: pl. 86 din

Timothy Green: TIHOTAPCI
zbirka „Moderna družba“
273 strani, cena: pl. 88 din

Margot Schubert: V DOMAČEM VRTU
priročnik
390 strani, cena: pl. 200 din

Minca Sojar: VRTNE ENOLETNIČE
priročnik
135 strani, cena: pl. 90 din

Janko Jurančič: SRBSKOHRVATSKO-SLOVENSKI SLOVAR
1320 strani, cena: pl. 200 din

NAJLEPŠE PRAVLJICE
izbor najlepših pravljic z vsega sveta z barvnimi ilustracijami
132 strani velikega formata, cena: karton 120 din

Mladina in vojniki se nekajkrat v letu srečajo na skupnih kulturnih prireditvah. Naš posnetek je z ene takih letošnjih prireditev v kasarni „Bela krajina“. (Foto: R. Bačer)

KMETIJSKI STROJNIKI!

Kmetijska zadruga »KRKA«, Novo mesto
EE Šentjernej

rabl k sodelovanju in sprejme v delovno razmerje
na nedoločen čas

4 KMETIJSKE STROJNIKE

Pogoj:

KV kmetijski strojnik ali priučen kmetijski stroj-
nik ali delavec, ki ima veselje za priučitev za
kmetijskega strojnika in odslužen vojaški rok

Ponudbe sprejema: KZ »Krka«, Novo mesto, EE Šent-
jernej, do zasedbe delovnih mest.

VOZNIK D KATEGORIJE!

Komisija za delovna razmerja
RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA SENOV

objavlja prosto delovno mesto

– kvalificiranega voznika motornih vozil
D kategorije.

Stanovanje na razpolago. Nastop dela takoj.

STANOVANJSKO PODJETJE RIBNICA

Kolodvorska ulica 7

razpisuje po sklepu DS delovno mesto

DIREKTORJA

Pogoji:

– visoka ali višja šola gradbene, ekonomske ali po-
slovno-upravne smeri in desetletna praksa na vo-
dilih delovnih mestih;
– potrebne organizacijske sposobnosti in politična ne-
oporečnost.

Podjetje ne razpolaga s stanovanjem. OD po samo-
upravnem sporazumu. Prijave z dokazili je dostaviti
na naslov do 31. decembra 1972.

**mi vsi
VARČUJEMO**

PRI.....

**DOLENJSKI BANKI IN
HRANILNICI v Novem mestu**

in poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI,
NOVEM MESTU in TREBNJEM

- kjer zbirajo hranilne vloge in jih obrestujejo od 7,5 do 10-odst.
- vodijo žiro račune in devizne račune občanov
- opravljajo devizno-valutne posle in odkup ter pro-
daja deviz
- dajejo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševa-
nje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namen-
skega varčevanja
- odobravajo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljajo vse druge bančne posle

Zaupajte DBH svoje denarne zadeve, saj je to vaša
banka.

Vsem borcem, podoficirjem, oficirjem, generalom in civilnim
uslužbencem v vrstah JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMA-
DE priskrbo čestitamo za jutrišnji praznik naših oboroženih sil,
22. december! Spominjamo se tudi vseh, ki so kot aktivisti
partije in Osvobodilne fronte skupaj z ljudstvom gradili temelje

naše ljudske vojske, saj je prav zato 22. december naš skupni
praznik. — Bralcem in naročnikom Dolenjskega lista v vrstah
JLA kjerkoli po domovini: priskrbo in tople pozdrave! — V
imenu vseh Dolenjcev in Posavcev — uredništvo DOLENJ-
SKEGA LISTA

emona hotels

Zabavali
vas bodo:
»UNIONI«
»SEPLAN«
orkester
»ESTRADE«

SILVESTROVANJE

Silvestrski menu! Cena: 200.–, 250.– din
INFORMACIJE: tel. 72-010

ljubljska banka

pravi naslov
za denarne zadeve

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OBČANOM-
ZAVAROVALNICA SAVA,
ZELI USPEŠNO LETO 1973

ZAVAROVALNICA SAVA,

poslovna enota NOVO MESTO

Namesto posameznih čestitk smo namenili 20.000 din
za otroške vrtce na območju občin Črnomelj, Kočevje,
Metlika, Novo mesto in Trebnje.

**PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!**

Laško pivo

Prvim velika čokolada

Učenci osnovne šole v Bršlinu so se pomerili v
znanju — Za cicibane rutke, značke in kape

28. novembra je bila v počastitev
dneva republike v avli osnovne šole
v Bršlinu proslava, mednarodno
kviz tekmovanje in sprejem cici-
banov v pionirsko organizacijo. Naj-
prej so cicibani obljubili, da bodo
dobri pionirji in tovariši in da bodo
koristili naši domovini. Nato so do-
bili pionirsko opremo: rutke, znač-
ke in kape. Tovariš ravnatelj je naj-
mlajšim pionirjem čestital in nato
govoril o pomenu praznika, pevski
zbor pa je po govoru zapel pionirsko
himno.

Prišel je težko pričakovani trenu-
tek, tekmovanje. V znanju so se po-
merile ekipe petih, šestih, sedmih in
osmih razredov, vsaka pa je štela štiri
tekmovalce. Odgovarjali so na
vprašanja o pravih pionirski orga-
nizaciji, jugoslovanskih pionirskih
igrah, zgodovini NOB na Dolenj-
skem in mladinski literaturi s tema-
tiko iz NOB.

»Čvetoči« pozdravi

V torek se je po daljšem suhem
vremenu začelo nebo kisati. Do tega
časa smo prejeli več »pozdravov po-
mladi«, primerke cvetja, teloha in
trobentic. Tako nam je naš dopisnik
Jože Križ iz Kužja v Kolpski dolini
poslal v mah zaviti cvet teloha ter
sporočil, da pri njih cvete skoraj vsa
zimo, skoro redno pa se tudi dogaja,
da ob njem zacvetijo trobentice že v
januarju.

Največ znanja so pokazale ekipe
5.c, 6.b, 7.a in 8.a. Tekmovalci niso
ostali brez nagrad, saj si je zmagoval-
na ekipa za vsakega tekmovalca pri-
borila veliko čokolado, za razred pa
bombone. Tudi poraženi niso ostali
praznih rok, ker tudi njihovo znanje
ni bilo slabo: za prizadevanje so do-
bili po dve manjši čokoladi. Da se
ne bi bilo ves čas tekmovalne nape-
tosti, so se izkazali učenci s folklor-
nimi in telovadnimi točkami.

ZDENKA SENICAR
6.a OŠ Bršlin

Hvala, tovariš Petrač!

Kočevska osnovna šola je prejela
lepo knjižno darilo. Pionirjem so
borci podarili 124 knjig in 6 slik.
Darila smo bili vsi veseli. Tovariš
Tone Ožbolt nam je ob tej pri-
ložnosti povedal kratko, a vendar
resnično zgodbo o delovanju tiskar-
ne. Zvedeli smo, da je bila na
Gotenškem Snežniku. Skrita je bila
tako dobro, da je Nemci, ki so šli
mimo nje, niso opazili. Borci so
tiskali oglase, časopise in dvigali slo-
venski narod v boj proti okupatorju.
Tovariš Petrač, bivši komandant,
je imel največ zasluga za to čudovito
darilo. Zato se mu vsi pionirji naj-
lepše zahvalujemo. Prav tako vsem
drugim, ki so mu pri tem pomagali.

Pionirji osnovne šole
Kočevje

Imeli bomo prapor!

»V vasi Bistrica sem zbrala 140 dinarjev!«

Mnogo pionirskih odredov že ima
pionirski prapor. Zato smo se tudi
naši šoli odločili, da bomo kupili
prapor, in to še letos, v letu prazno-
vanja 30-letnice pionirske organiza-
cije.

Odločili smo se, da bomo napra-
vili po razredih zbiralno akcijo. Ker
prapor veliko stane, smo se lotili
zbiranja denarja tudi po vaseh. Jaz
sem bila določena za vas Bistrico.
Ljudje so me lepo sprejeli in radi so
prispevali za naš prapor. Na list, kjer
sem vse, ki so kaj prispevali, zapiso-
vala, so se vaščani tudi podpisali.
Nekje smo se zapletli v pogovor in
tam so kmetje ša raje prispevali za
pionirski prapor.

Ko sem prišla domov, sem bila za-
radi prehojene poti kar utrujena.
Kljub temu me je zanimalo, kakšen
je uspeh, in z veseljem sem preštela
denar vaščanov. Zbralo se ga je za
140 dinarjev, zbrala pa sem ga pri
sedemnajstih hišah.

Hvaležna sem vsem, ki so podprli
našo akcijo za prapor pionirske
organizacije, obenem pa se že vse-
lim razviti, ki bo na dan praznova-
nja 30-letnice pionirske organizacije.

ZDENKA JURGLIČ
novinarski krožek
OŠ Sentrupert

ČESTITKA LESKOŠKU

Prejšnji četrtek so tudi v Dolenj-
skih Toplicah čestitali Francu Le-
skošku-Luki za 75. rojstni dan. Ni
majhni slavnosti v zdraviliških pro-
storih so se zbrali predstavniki druž-
benopolitičnih organizacij in pion-
irji ter Francu Leskošku, prvenmu
komandantu slovenskih partizanov,
nosilcu številnih visokih funkcij in
sedanjemu častnemu predsedniku
ZZB NOV Slovenije in članu sveta
federacije, začele se mnoge let,
predvsem pa zdravja. Jubilat se je
namreč spet prišel zdraviti v Dolenj-
ske Toplice.

»DOLENJKA«,
TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO
Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

— PRODAJALKE

v prodajalni »OBUTEV« v MOKRONOGU

Pogoji: kvalificiran prodajalec obutvene stroke

Poseben pogoj je poskusno delo. Rok za vlaganje prijav
je 8 dni po objavi.

JUTRI PRAZNUJEJO BRANILCI NAŠIH MEJA

»22. december – dan JLA« – piše na koledarskem listu, ki bo jutri kazal nov dan. Za mnoge fante pri vojaki: prost dan. Do poznih večernih ur. Srečali jih bomo: na ulici, v kavarni, kinu, na sprehodih. Mlade fante. Sedanja generacija poklicanih na odslužitev vojaškega roka. Te znane in neznane tovariše, ki so prišli iz vseh krajev Jugoslavije, iz vseh republik, ki govore vse jezike domovine – od Triglava do Djevdjelije. Vojake, ki so za leto dni ali samo nekaj mesecev postali naši občani, člani te skupnosti – Novomeščani, Ribničani, Črnomaljši, Brežičani, a s posebnimi nalogami; tiste fante, ki bi na prvi znak nevarnosti stekli na položaje in udarili po napadalcih. In še: tiste tovariše, s katerimi bi vsi mi, ki delamo v tovarnah, šolah, ustanovah, v družbenopolitičnih organizacijah, in mnogi drugi

z ramo ob rami branili vsako ped naše prsti, vsako grudo zemlje, za katero je prešlo kri toliko borcev in bork pred tremi desetletji. Zato jutri ni samo praznik, je tudi opozorilo na nenehno budnost. Tovarš Tito je večkrat poudaril: »Pripravljeni moramo biti neglede na to, ali bi sovražnik napadel z zahoda ali vzhoda.« In še je pristavil: »Združeni v bratstvu in enotnosti smo nepremagljivi.«

Teti nekaj srečanj z vojaki, branilci naših meja, svobode in neodvisnosti, hoče biti samo utrinek iz delovnega vsakdana s fanti v uniformi, samo bežen pogled na urnik njihovega dela in razvedrila. Naj bo zato tem toplejša in pristrčnejša čestitka, ki jo ob jutrišnjem prazniku izrekamo vsem vojakom in starešinam JLA!

Pred 22. decembrom, DNEVOM NASE ARMADE, so nam tudi letos pred očmi in v srečni besedi, ki jih je lani po končanih manevrih Svoboda 71 izrekal v Karlovcu: da smo pripravljeni in sposobni braniti in obraniti pred vsako nevarnostjo našo revolucijo ter njene pridobitve: samoupravni socializem, bratstvo in enotnost, enakopravnost narodov in narodnosti SFRJ. — Na sliki: tovariš Tito na opazovalnici na lanskih manevrih. (Foto: M. Legan)

TA MLADI FANT, TOVARIŠ VOJAK

Vojak in novinar Martin o sebi

»Novinar ste. Obklepi ste uniformo. Kako ste se živeli v vlogi vojaka naše armade?«

»Se vedno sem časnikar. Tudi v armadi so mi omogočili, da opravljam delo, ki je povezano z novinarstvom. Z veseljem sem sodeloval pri športnem biltenu, odkar pa sem v domu JLA, imam spet sorodno delo.«

»Kakšno razvedrilo si privoščite po vsakodnevni dolžnosti?«

»Pri roki imam knjižnico doma JLA in v prostem času zelo rad berem. Tudi debele in zajetne knjige, kakršnih prej nisem utegnil prebrati. Rad sedem kdaj pa h klavirju in si kaj zaigram.«

»Kdaj ste začeli šteti dneve, ki vas ločijo od domačin?«

»Bom povedal kar po pravici, da od prvega dne. Štejem jih najbrž zato, ker imam družino, ženo in dveh letnih hčerko. Pogrešam ju in dolgočas mi je po Ljubljani.«

Zanimalo me je, kako vojak Martinu ugajajo Brežice, kakšno sodbo si je ustvaril o tem mestu.

»Vseč so mi,« je pripovedoval.

»Preko dejavnosti JLA sem imel priložnost spoznati veliko domačinov. Občutek imam, da je to zelo delavno mesto. Doživljam ga kot celoto, kot večjo življenjsko celico. Ugaja mi, da ima tako majhen kraj svojo radijsko postajo. Tudi družbeno-politične organizacije so tukaj zelo delavne. Mnogo bolj neposredno jih čutim kot na primer v Ljubljani. In še nekaj mi je všeč tukaj: povezanost civilnega prebivalstva z jugoslovansko armado.«

»Kaj ste še opazili v Brežicah, kar bi bilo vredno zapisati?«

»Da imate lepo urejen muzej in zanimarjen grad. Te muzejske stavbe je škoda za namene, ki jih jemljejo zgodovinski pečat. Malo bolj bi morali gledati na zunanjo ureditev takega spomenika. Nisem Brežičan, toda kar privzdignilo me je, ko sem te dni slišal, da bodo podirli vodovodni stolp. S tem bi ga pa res polomili.«

JOŽICA TEPPEY

Med najboljšimi Beli volk s Korduna

Major Rade Lakić, komandant ene izmed topniških enot v Ribnici, ki je na armijskem tekmovanju v streljanju s pištolo zasedel drugo mesto, ni nič pomišljal. Na moje vprašanje, katerega oficirja, vojaka sli skupino vojakov naj bi za dan JLA obiskal, je povedal: »Podporočnik Mile Bjelivuk in njegova enota zaslužita, da prideta v časopis. To je res zgledna enota tako na področju praktičnih vojaških vaj kot v moralnem oziru, je res zgledna enota tako na področju praktičnih vojaških vaj kot v moralnem oziru, našemu, oboroženemu obredu delavskega razreda.«

»Se pravi, da je podporočnik že starejši, izkušen oficir?«

»Sele septembra letos je prišel iz vojne akademije, zato je uspeh njegovega dela še večji.«

Podporočnik Mile Bjelivuk je bil rojen pred 23 leti v Kordunu pri Vojnici. Član ZKJ je od leta 1966.

»Tovariš podporočnik, kako ste dosegli, da je vaša enota med najboljšimi?«

»Že v šoli sem razmišljal, kako bi v vzgojo vojakov vnesel nekaj svojega, boljšega, sodobnejšega – tako so me tudi učili, naj delam. S komandirji oddelkov in vojniki sem sodeloval ne le med »uradnim« časom, ampak tudi ko sem bil sicer prost. Tako sem spoznaval vse vojake v enoti. Vojaki so mi zaupali.«

»Lahko navedete praktičen primer takega sodelovanja oziroma medsebojnega zaupanja?«

»Že moj predhodnik je imel pogosto težave z nekim vojakom albanske narodnosti, sicer učiteljem. Pred nekaj dnevi pa je sam

prišel k meni na razgovor. Pogovorila sva se kot tovariša in obljubil je, da bo zdaj boljši.«

»Kaj pa strokovno vojaško znanje?«

»Prepričan sem, da bi v primeru vojne uspešno poveljeval svoji enoti. Tudi na sedanjih vajah in

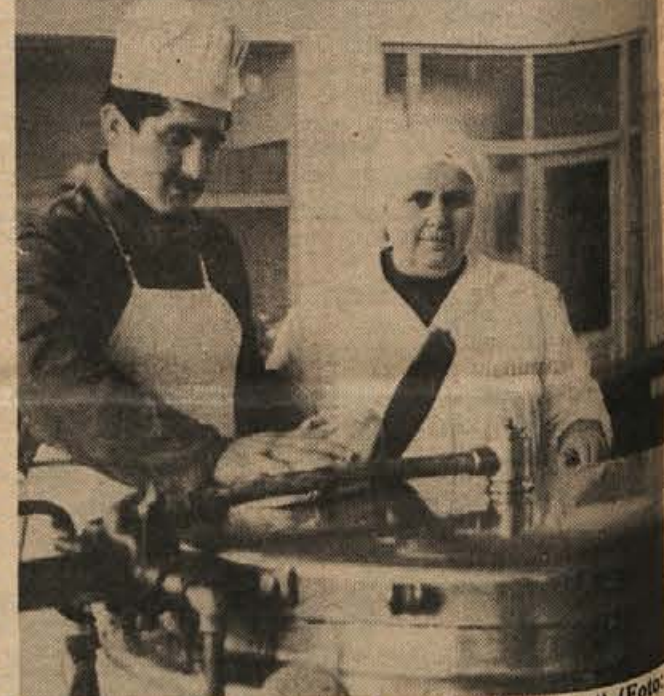
streljanju smo bili vedno med najboljšimi.«

»Kakšna je razlika med tistim, kar ste si v šoli predstavljali, in dejanskim delom z enoto?«

»V šoli sem sanjaril o idealni enoti. V praksi pa je drugače, saj pridejo v enoto ljudje, ki niti osnovne šole nimajo, pa tudi visokoizobraženi. Zelo odgovorno je delo z ljudmi, ki ga je treba uskladiti tako, da bo privlačno in zanimivo za vse člane enote.«

»Kaj pa sodelovanje s civilisti in mladino?«

»Tu so ljudje bolj zaprti vase in je težko z njimi navezati stik. Kulturno-zabavnega življenja v Ribnici ni. Vendar ima vsaka slaba stran tudi dobro, saj se prav zaradi tega lahko bolj posvetim svojim vojakom. Menim tudi, da ni lepo, če svečani zaobljubi (prisegi) ni prisostvoval noben predstavnik mladinske organizacije. Prepričan pa sem, da se bo to sodelovanje med mladimi Ribničani in pripadniki JLA izboljšalo.«

Kuharica Amalija Rožič in eden njenih pomočnikov pripravljata kosilo za vojake v kasarni »Bela krajina«. (Foto: R. Bačer)

Skoro tako kot v restavraciji

»Hrana je kar dobra, porcije so zame še prevelike,« je pisal domov moj brat, ko je pred nekaj leti služil vojaški rok. Fant je dobrega srca in ne želi, da bi zanj skrbeli, sem si mislila takrat, v resnici pa se mi je smilil, misleč, da vsak dan natepava želje in fizol. Vojško kuhinjo sem si predstavljala tako, da vojska v gojem redu s pločevinastimi posodami za hrano stoji v vrsti, kuhar pa z zajemalko jemlje iz enega kotla.

Živela sem v veliki zmoti, kar se vojske kuhinje tiče, se mi je razodelo že lani, dokončno pa sem se prepričala o dobri vojaški hrani 11. decembra letos, ko sem nenapovedana prišla na obisk v kuhinjo kasarne »Bela krajina«.

Tabla z dvema jedilnikoma za kosilo in večerjo visi že pred vhodom v jedilnico, ki je prav zares bolj podobna restavraciji kot pa vojaškemu lokalu. Da ne govorim o kuhinji. Tu je Amalija Rožič, glavna kuharica; njej sta dodeljena dva pomočnika, po potrebi pa dobi še dodatne vojake na pomoč.

»Ne vem, kje se me glava drži,« je potožila. Jutri je dan naše enote – tako rekoč praznik, jaz pa moram za vse vojake speči kolače. To mimogrede, poleg današnje kuhe kosila.«

Tisti dan so imeli v kasarni Bela krajina za kosilo na izbiro 1.

menu: pasulj s polpeto in salato in juho s fidelini ali li. menu: džure s svinjskim mesom. Tudi za večerjo sta bili napisani dve vrsti jedi.

»Kaj boste vojakom dali na mizo jutri, ko pravite, da je praznik?«

»O tem odločata podporočnik Blagoje Zečević in zastavnik Dragomir Bedić, odgovorita za praznik,« mi je rekla kuharica, tovariš Bedić pa je bil pri roki in takoj sem dobila odgovor:

»Jutri bo juha, svinjska pečena, pire krompir, kolač in piv. Imamo težave, ker manjka strokovnega kadra za kuhinjo, pripravljamo pa si, da bi bili vojski zadovoljni.«

»Mar vsak dan kuhate meso?«

»Imamo vojaško kuharsko knjižnico in plan, v katerem so jedilniki za vsak mesec posebej. Na mesec imamo samo 4 dni prehrane brez mesa, isto kosilo ali večerjo pa se v enem mesecu lahko ponovi največ enkrat. Hrana je raznolika in sestavljena tako, da je izpolnjena s predpisanim številom kalorij.«

Moram reči, da so lahko mame povsem brez skrbi za sinove, ki jedo v tej kuhinji. Po pravici povedano, pa se mi po tem obisku ni dalo dano, da bi se kulturno življenje v Novem mestu popestrilo, saj je sedaj tako malo.«

JOSIP SILOV iz Reke, študent

»Uresničile so se napovedi starejših tovarišev, da lahko pri vojaški skleni resnično trdno tovaršstvo. Pri nas je prišlo to do izraza zlasti sedaj, ko veliko bližje o šovinizmu, sovraštvu med nekaterimi Pogrešam pa predvsem vezi z mestom. Je sploh ni. Poznam družino, ki skupino gimnazije Verigo, ki bi lahko z našimi mladinci tesneje sodelovala. Vojaki bi lahko veliko prispevali, da bi se kulturno življenje v Novem mestu popestrilo, saj je sedaj tako malo.«

J. PEZELJ

R. BAČER

Vojaki ene najboljših enot vadijo pri topu. Vodi jih komandir Slavko Nedeljković, opazujeta pa podporočnik Mile Bjelivuk in major Rade Lakić. (Foto: J. Primc)

NOVOMESKI MLADINI

Zakaj ne sodelujete?

Kdo je pravzaprav vojak? V njem gledamo, po mnenju teh mladih ljudi, le človeka, ki je obložen v sivo suknjo. To je vse. Pre-

malokrat se zavedamo, da v vojaški uniformi ni le vojak, pač pa lahko visokokvalificiran strokovnjak, ki bi v letu, ko je zdoma, mestu, v katerem je, s svojim znanjem rad pomagal. Zaradi nerazumevanja stanovancev, organizacij in društev mesta pa ima zavezane roke. Ob obisku garnizije Milana Majcna v Novem mestu so nam nekateri vojaki povedali naslednje:

SIJEPAN ANTIĆ, Selce pri Crikvenici, tehnik: »Prišel sem

lani 29. maja. Vsak začetek je težak. Disiplina, disciplina in še enkrat disciplina. No, pa sem se privadil. Veliko novih tovarišev spoznaš, in če so nadrejeni tako dobri, kot so naši, težave kmalu minejo.«

RADO VODENIK iz Kranja, tehnik: »Začel sem v Našicah, končal pa bom med Dolenjci. Tu mi je precej laže. Morda zaradi ljudi in družbe, ki sem jo kmalu dobil. Shajali smo se predvsem na Bregu in »Pri vodnjaku«. Novo-

meščankam pa: vojaka pogledite tudi pod kožo, ne samo njegovo sivo uniformo! Veste, že nasmeš nam veliko pomeni.«

DRAGOLJUB JOVANOVIĆ iz Rume, veterinar: »Pogrešam kulturno življenje mladini. Prav tako ne razumem, kako so lahko mladi brez najstarejše oblike zblíževanja in spoznavanja, plesa. Vojške dneve sem popestril s petjem pri »Dušanu Jerebu«. Hvaležen sem mu za lep sprejem, obenem pa moram pograti politiko mesta do vojakov. Radi bi z njimi sode-

lovali, pa nas odpravijo že pri predlogih.«

ŠTEVAN SIMIĆ iz Beograda, filmski režiser: »To vaše mestce je čudovito. Kot na dlani. Zdi se mi, da je kot okolje za snemanje neizkoriščeno. Krka, slikovita arhitektura, čudoviti čisti naravni parki. Vrnili se bom nekoč in to zagotovo posfilmal. Za sedaj pa moram le žalostno ugotoviti, da mesto naše poskuse sodelovanja stalno zavrača. Ne razumem, zakaj, ko pa vam lahko nudimo neslušteno pomoč.«

»Uresničile so se napovedi starejših tovarišev, da lahko pri vojaški skleni resnično trdno tovaršstvo. Pri nas je prišlo to do izraza zlasti sedaj, ko veliko bližje o šovinizmu, sovraštvu med nekaterimi Pogrešam pa predvsem vezi z mestom. Je sploh ni. Poznam družino, ki skupino gimnazije Verigo, ki bi lahko z našimi mladinci tesneje sodelovala. Vojaki bi lahko veliko prispevali, da bi se kulturno življenje v Novem mestu popestrilo, saj je sedaj tako malo.«

1973: GOSPODARSKI KRIMINAL SE BO ZMANJŠAL

Pogovor z načelnikom novomeške uprave javne varnosti Lojzetom Turkom

Zdrav veter, ki je letos zavel v družbene odnose, so z veseljem pozdravili tudi v upravah javne varnosti, kjer so zadnje mesece dobili močno politično podporo v svojem delu. Če lahko z veseljem ugotavljamo misel direktorja novomeške podružnice Službe družbenega knjigovodstva Jožeta Padovana, da so Dolenjci na splošno pošteni ljudje in da ta služba nima dosti opravka s kriminalom, potem temu ob bok lahko postavimo še drugo izjavo: »Osebnost sem prepričan, da bo število kaznivih dejanj iz poslovnega kriminala v prihodnjem letu na Dolenjskem upadlo!«

Izjavo gre pripisati Lojzetu Turku, načelniku novomeške uprave javne varnosti, ki je bila zadnje mesece morebiti največkrat omenjena uprava med vsemi slovenskimi – zaradi primera Vujčič in njegove odmevnosti v sedanjem političnem trenutku v Sloveniji.

POSLOVNI KRIMINAL BO UPADEL!

– Bralce vedno zanimajo podatki. Koliko dela imate? „Naša uprava javne varnosti

potem gredo stvari še bolj počasno, preiskava pa je še težja, pa tudi dokazovanje. Razen tega moram povedati še to: navadno je tako, da že mislimo, da je primer končan, potem pa nova dejstva prinesejo še nove stvari. V interesu zakonitosti postopka moramo to potem dokončno razčistiti.«

– Gotovo ste analizirali položaj. Zanima me, na kaj opirate neprestano povečevanje kaznivih dejanj?

„Po eni strani gotovo ne gre prezreti razvoja industrije in komunikacij. To je vzrok za nara-

ščanje gospodarskega in klasičnega kriminala. Razen tega ni nepomembno dejstvo, da je Dolenjska prehodno območje. Več kot 30 odstotkov klasičnega kriminala odpade na ljudi, ki ne živijo tu. Še več: ustalila se je praksa, da pridejo iz večjih mest k nam, kadar gre za večje in dobro organizirane vlohe. Motorizirane tolpe – o njih ste že pisali – so tudi pri nas naredile veliko škodo. Pohvalimo pa se lahko tudi z uspehi. Tu smo ujeli tolpi Zlatka Anzulovića in Mila Vukarja. S svojimi kaznivimi dejanji sta se zapisali po Sloveniji, Hrvaški, Srbiji ter Bosni in Hercegovini.«

– Če vas vprašam še po preteklih: kaj pričakujete prihodnje leto?

„Do konca letošnjega oktobra smo prijavi 87 kaznivih dejanj iz gospodarskega kriminala. Mislim pa, da bo čas pokazal, da bo gospodarski kriminal začel upadati...“

– Na kaj se opirate pri tej optimistični trditvi?

„Naše delo je vse bolj intenzivno, razen tega pa je družbeno-politična akcija po Titovem pismu usmerjena tako, da bo gotovo imela pozitiven učinek tudi, ko govorimo o gospodarskem kriminalu.“

– Se to že čuti? Kje? Kako?

„V nekaterih delovnih organizacijah je že čutili kritičen pristop, ko, recimo, hočejo nekateri na nezakonit način priti do koristi za podjetje. Spričo takega kritičnega pristopa okolice potem ne pride do že zamisljenih kaznivih dejanj ali prekrškov. To je pozitiven rezultat politične akcije. Tudi strožja kaznovna politika (primer Novotehna) bo pomagala k upadanju gospodarskega kriminala.“

KOMAJ PROMILE OBČANOVI

– Tovariš načelnik, prej ste rekli, da je pri odkrivanju gospodarskega kriminala pomembna volja ljudi do sodelovanja.

„Tako je. Zdaj je pomoč pri odkrivanju precejšnja. Jasno so se namreč izoblikovala stališča, kaj je prav in kaj ne, kaj je družbi koristno in kaj ji je škodljivo.“

– Dobivate dosti prijav od občanov?

„Imamo jih več kot v preteklosti, naj štejemo sem anonimne kot tudi take, ki povedo svoja imena. S tem pa se kajpak veča tudi naša intenzivnost na področju odkrivanja poslovnega kriminala.“

– Čeprav je zadnje čase prav o odkrivanju gospodarskega kriminala veliko govora in na našem območju tudi po Vujčičevem primeru dosti govorice, češ saj so povsod delali tako, mi-

slim, da stvari le niso tako črne. Kaj pravite?

„Glejte, že številke dovolj zgovorno pričajo, da je od vseh prebivalcev, ki živijo na Dolenjskem, komaj promile takih, ki smo jih prijavi zaradi kaznivih dejanj v gospodarskem kriminalu. Se pravi, da je „črn“ vsak tisoči občan. Mislim, da to ni prehudo! Važno je tudi, da damo občanom občutek pravne varnosti, ker bodo pod udar zakona prišli resnično samo tisti, ki se bodo proti zakonu pregrešili. Ustvarjanje nekega absolutnega sumničnega vseh ljudi v vse ljudi je škodljivo, ker to slabo vpliva na ljudi, na njihovo storilnost in pripravljenost do dela.“

O ŽELEZIH KI SO V OGNJU

– Tovariš Turk, pri nas smo pred tedni pisali o trebanjskem inkotu in o izključitvi direktorja tega kolektiva iz ZK. Kaj je ugotovila vaša preiskava?

„Zdaj smo še v fazi odkrivanja. O do sedaj opravljenem delu imam le podatke, da je bilo v inkotu anarhično poslovanje, neurejenost, da je bil direktor samovoljen. Mislim pa, da je potrebno vse take primere razčistiti.“

– Mislim, da so takega mnenja vsi ljudje, ki pa želijo slišati tudi rezultate preiskave.

„To je prav. Rekel bi le to: uspešnost preiskave ni le v tem, če odkrijemo kazniva dejanja. Naše delo se – tako sodim – uspešno zaključuje tudi tedaj, če ugotovimo, da kaznivega dejanja ni!“

– Kako je z Iskro na Dolenjskem in korupcijo, ki ste jo omenili?

„Gre le za posameznike. V Žužemberku smo v fazi odkrivanja. Gre za črne fondse, iz katerih so gostili nekatere poslovne partnerje in posameznikom dajali nagrade v obliki daril.“

– Na sestanku aktivna komunistov, ki delajo v organih pregona, ste pred tedni govorili tudi o kaznivih dejanjih v tricotniku „Krka“ – Stari grad – Dominvest. Kaj lahko rečete o tem primeru?

„Tu so stvari znane, nekaj ste o tem pisali tudi v Dolenjskem listu. Več ljudi smo prijavi tožilu zaradi zlorabe uradnega položaja in listinskih deliktov. Zadeva je zdaj pri preiskovalnem sodniku. V „Krki“ pa zadeva tudi za nas še ni zaključena, ker moramo nekatere stvari še razčistiti.“

– Zadnja leta je število davčnih utaj, ki so prišle pred sodišče, mogoče prešteti na prste ene roke. Kako to?

„Trdim, da je delo davčnih in drugih inšpekcijskih služb zadnje mesece bolj zaživel. To je bilo potrebno; večja delav-

nost teh služb zagotavlja tudi več discipline. Vsekakor pa sodim, da bodo odkrili tudi nova kazniva dejanja.“

– Je sodelovanje uprave javne varnosti s temi službami dobro?

„Sodelujemo z davčnimi in inšpekcijskimi službami pa s carino. Složen nastop pomaga pri odkrivanju kaznivih dejanj s tega področja.“

V MISELNOSTI LJUDI

– Če vidite razsipniško obnašanje posameznikov, življenje brez lastne zmogljivosti, nizko prijavljene dohodke in hkrati gradnje hiš ali nakupe dragih avtomobilov, kako ukrepate?

„Naša naloga je vsekakor, da ugotovimo, od kod denar. Če človeku denarja ni škoda, potem s človekom nekaj ni v redu. Ugotoviti je pač potrebno, ali je denar dobil s pridnostjo in poštenim delom, kar je spodbudno, ali z utajo davkov ali goljufijo.“

– Tovariš Turk, vi ste optimist, ko govorite o zmanjšanju gospodarskega kriminala. Kaj ne sodite, da je dosti odvisno tudi od miselnosti ljudi?

„Da, to gotovo. Prav miselnost ljudi je najpomembnejša, če hočemo imeti učinkovito neposredno kontrolo. V tem vidim tudi uspeh družbene samosaščite v delovnih organizacijah, v krajevnih skupnostih, skratka, povsod. Le če bodo vsi občani vključeni v prizadevanja za odpravo nepravilnosti, lahko uspeemo.“

– Prvi uspehi so po vaši sodbi že vidni. Kje?

„Reprezentančni fondci v podjetjih so se že močno zmanjšali. Razsipništvo ponekod naglo – drugje še ne tako – upada. Prav za reprezentančnimi in reklamnimi fondci so se marsikdaj skrivale nepravilnosti. Upadanje teh fondov govori torej tudi o prvih konkretnih uspehih in učinkovitosti akcije.“

– Tovariš Turk, hvala za odgovore.

Z načelnikom novomeške UJV Lojzetom Turkom se je pogovarjal Jože Splichal; fotografiral ga je Sandi Mikulan.

J. SPLICHAL

JELOVICA

STANOVANJSKE HIŠE
VRTCE
ŠOLE
PISARNIŠKE OBJEKTE
GRADBIŠČNE BARAKE
PO NAROČILU

PROIZVAJA IN MONTIRA JELOVICA ŠKOFJA LOKA

Za debelimi leti so prihajala suha, za suhimi spet debela. Naš živinorejec se je tem cikličnim nihanjem, kot jih imenujejo strokovnjaki, prilagajal tako, da je napolnil hlev in ga spet spraznil, če so tako kazale cene. Ko je šla živina najbolj v denar, je običajno ni imel. In tako se je ponavljalo iz leta v leto. Živinoreja je trpela, pokola so bile deležne tudi plemenske živali, cvetela je trgovina ali bolje rečeno: prekupčevanje in spekulacije.

Tega mora biti enkrat konec, je sklenilo junija 1970 53 delovnih organizacij in zasebnih mesarjev ter pristavilo svoj podpis na »sporazum o oblikovanju cen goveje živine in govejega mesa na območju SR Slovenije«. Ta sporazum so kasneje preimenovali v »sporazum o poslovnem sodelovanju in oblikovanju cen goveda, govejega mesa, mleka in mlečnih izdelkov. Pod njim stoji zdaj že 146 podpisov, toliko organizacij in zasebnih mesarjev soglašajo z njim.

Red iz nereda

Podpisniki sporazuma so si zastavili visoke cilje: narediti red v trgovanju z živino in mesom, spodbuditi rejo z regresi za spitano govedo in s premijami za plemenske telice, doseči večjo povezanost proizvodnje, predelave in prodaje. S sporazumom naj bi dosegli pravičnejšo delitev dohodka med rejcem, mesarjem in trgovcem. Da se ne bi eden redil na račun drugega, natančneje: drugi in tretji na račun prvega, kar se je pri nas običajno dogajalo. Podpisniki sporazuma v ta namen vnaprej določajo odkupne cene in marže, vnaprej se dogovarjajo za število spitanih živali in organizirajo, kot temu rečejo, naročno proizvodnjo.

Je sporazum kaj premaknil v naši živinoreji, se uresničuje

Pridelovanje krme včeraj, danes, jutri...

njegovo poslanstvo, to smo kmetijski novinarji želeli zvedeti od njegovih ustvarjalcev in predpisnikov za okroglo mizo v poslopi Gospodarske zbornice v Ljubljani.

Slovensko tele, slovenska krava

Inž. Savo Vovk, predsednik izvršnega odbora podpisnikov sporazuma, sicer pa direktor Kmetijskega podjetja pri Združenem KGP Kočevje, je takole ocenil: »Sporazum se je rojeval v najtežjih časih našega kmetijstva. Ima veliko želja in visoke cilje, nima pa dovolj pooblastil, da bi jih uresničil. Predvsem ne zajema vse živinorejske proizvodnje, omejen je samo na našo republiko, še premalo je spod-

buden za organizirano rejo. Poljedelci živinorejcem še vedno krojijo usodo s cenami krmil, zlasti koruze. Naša živinoreja je usmerjena enostransko, predvsem le v pitanje drugod nakupljenih telet in v izvoz v Italijo. Zavedati se je treba, da je in ostane temelj slovenske živinoreje slovenska krava, slovensko tele ter čimveč doma pridelane krme.

Sporazum je dosegel nekaj vidnih uspehov. Lani so iz posebnega sklada, v katerega pri-

Inž. Savo Vovk: »Sporazum nima dovolj pooblastil.«

speva tudi republiški proračun, izplačali regrese za 55.212 glav spitanih govedi in 2.300 spitanih telet. Po 400 dinarjev premije je dobilo 10.719 doma zrejenih plemenskih telic. Kot pomoč živinorejcem je bilo na ta način izplačanih skupno 24,6 milijona novih dinarjev. Za letos so številke še precej večje.

Izigravajo dogovore

Zal naleti uresničevanje sporazuma na težave, ki so predvsem subjektivne narave. Slab odziv je to sporazumevanje doživelo prav pri nas na Dolenjskem, delno tudi zaradi tega, ker je blizu Hrvaška, kjer tovrstnega sporazumevanja še ne poznajo. Nekateri podpisniki ne spoštujejo dogovora in prodajajo na svojo pest, če jim trenutno bolje kaže tako.

Inž. Tone Zorc postreže s podatki. Podpisnikov je zdaj 146, od tega jih je 80 organizatorjev naročene živinorejske proizvodnje (pitališča, posestva). Med temi 80 jih je 16 takih, za katere bi po njihovem poslovanju lahko dejal, da niso zainteresirani za uspeh sporazuma. Nekateri sicer prijavijo svojo proizvodnjo, potem pa spitate živali raje

prodajo drugam. Če bi spoštovali sporazum, bi imela naša predelovalna industrija mnogo manj težav, kot jih ima. Upravičen je zato poziv vsem organi-

zacijam, ki so vezane na sporazum, naj ga spoštujejo.

Kdo ne dela po sporazumu? Zaenkrat so kršiteljem prizanesli, niso želeli povedati imen, pohvalili pa so celo vrsto dobrih vestnih podpisnikov, med katerimi sta tudi KZ Ribnica in KGP Kočevje.

Kako imeti uzde v rokah?

Naredili smo že več poskusov, da bi zaostri disciplino. Da bi zadevo uredili z zakonom, ni šlo. Rešitev si obeh smo s pomočjo družbenega dogovora, ki je po sprejemu ustavnih dopolnil postal ustavna kategorija. Naš cilj je 6 republiških in 2 pokrajinska sporazuma. Ko bo to doseženo, bomo imeli v Jugoslaviji »situacijo v rokah«.

„Po svetu imajo za to palico“

meni dr. Alojz Sunčič, svetnik pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Problem je torej v spoštovanju dogovorov, v splošni jugoslovanski hibi, ki nas je že toliko stala.

Inž. Rado Dvoršak, nekdanji črnomaljski župan, zdaj predsednik zborničnega sveta za kmetijstvo, ostro obtožuje:

„Dokler bomo goljufali drugega, dokler se ne bomo znali dogovoriti in dogovore tudi spoštovati, ne bo bolje, pa če še tako kličemo družbo na pomoč. Vsaka zapisana beseda in dogovor bi morala postati dejstvo. Tako pa se dogaja, da iz velikega, močnega pevskega zbora na koncu ostane samo oktet ali pa celo trio, če tako kaže kratkoročni interes.“

Sporazum še ni prebolel svojih subjektivnih slabosti, svojih otroških bolezni. Primer koruze: sporazum je med drugim sprejel nalogo, da bo poskrbel za skupni nakup koruze za potrebe slovenske živinoreje.

Ljudski časnik vest socializma!

Da ne bo vsakdo nakupoval in preplačeval koruze posamično, kot se je doslej dogajalo. Dogovorjeno je bilo, da bomo tako nakupili 150.000 ton koruze po 135 starih dinarjev kilogram. Toda ker je bila letina obilna in ker je cena koruzi občutno padla, so nekateri posamezniki začeli nakupovati to krmilo sami zase, ceneje seveda in s tem »minirali dogovor«. »Po svetu imajo za te stvari palico,« komentira Dvoršak.

Kljub vsemu - proti ciljem

Kljub vsemu povedanemu se osnovni cilji sporazuma vendarle uresničujejo. Prepričujejo tiste, ki še dvomijo o tem, da dogovarjanje vodi iz dosedanje neurejenosti trga, ki je bila raj za prekupčevanje, spekulacije ter izkoriščanje. Potrebno ga je še razširiti in izpopolnjevati. Živinorejci menijo, naj bi vzrejo plemenskih telic bolj spodbudili, češ da je 400 dinarjev premije še premalo. Razen tega predlagajo, da bi vpeljali večje premije za živali, ki so v zahtevnejši A kontroli, kot so za tiste, ki so samo v B kontroli. Nadalje ugotavljajo, da je potrebno drugače usmeriti pospeševalno delo v kmetijstvu.

Ni prav, če kmetje in družbeni obrati investirajo predvsem v zidovje, če zgradijo samo hleve, drugo pa se ne spremeni. Marsikje niso doslej skorajda ničesar naredili, da bi izboljšali sestav črede ali povečali pridelke krme, tako da je travnati svet ostajal enako zapostavljen, kot je bil v vsej svoji preteklosti.

Nujno je intenzivnejše raziskovalno delo v kmetijstvu ugotavlja dr. Jože Ferčej in to utemeljuje z dejstvi. Jugoslavija je danes tista dežela, ki porabi

ZDAJ PREVEČ „VRHOV“

Res je, preveč je dupliranja dvojnega dela. Povsod razpramo o sistemskih rešitvah. Vsi bili radi predstavniki slovenskega kmetijstva. Prepisujemo ugotovitve in podatke o razmerah v našem kmetijstvu in se pri tem utrujamo tiste, ki imajo za pravi sluh in so pripravljeni kaj narediti. Najbrž se bo treba reorganizirati, saj to ne pelje nikamor. Preveč je jalovega razpravljanja za osnovna vprašanja našega kmetijstva, kot je kmetijsko pospeševalno in raziskovalno delo, pa ni sogovornikov. Strah brez raziskovanja in izobraževanja ne more naprej. (Inž. Rado Dvoršak)

ŽIVINOREJA NI LE GOVEDO

Sporazum je treba razširiti na prašičerejo in perutninarstvo, kot delo sedaj. Preveč se zaostaja reja prašičev. Imeli smo že po pol milijona živali, pa imamo samo 200.000. Slovenija mora za potrebe domačega trga ustvariti večji del prašičev. Vse to posledica neurejenih razmer. (Inž. Milan Bračič)

NAROBÉ POT

Cene mesa bi morale odražati tudi od spodaj navzgor in ne zgolj od zgoraj navzdol. Preveč se ima pravico, tako kot v drugih dejavnostih, da oblikujejo ceno proizvodno ceno.

Pri nas pa delamo tako, da omejimo ceno mesa, vse drugo pa se mora temu prilagoditi. S tem dosegamo nasprotno učinek, dršimo proizvodnjo in s tem manjšamo ponudbo, ki je po ekonomski poti lahko naša ne in ustvarjala večjo konkurenco med proizvajalci. (Viktor Kržišnik, Skofja Loka)

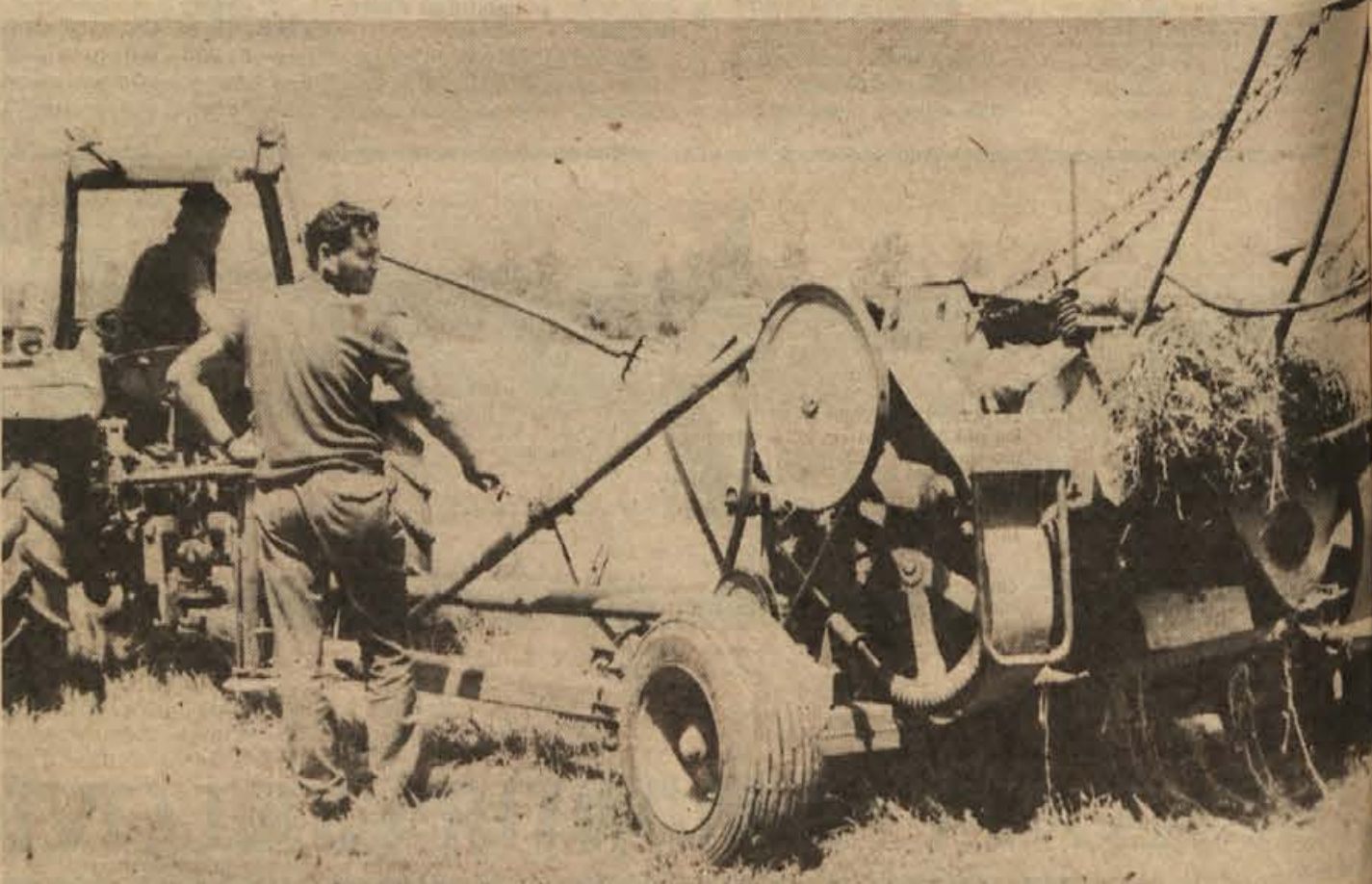
VSE POD NOŽ

Izvoz plemenske živine je priti. Morali bi pustiti vsaj nekaj, da bi imela vsaj eno tele na kmetiji, da bi lahko ugotovili, kakšno je ne genetske lastnosti. Razen tega, da pri nas zakoljemo 30.000 tisoč telet več, kot je bilo upravičeno. (Inž. Tone Zorc)

največ močne krme na goveda. To zmanjšuje krmilno renčno sposobnost naše živinoreje, saj je pitanje z močnejšo krmilo drago. Mnogo bolj se treba nasloniti na doma pridelano krmilo, ki so osnova za bilnost živinoreje. Če bi imeli hoteli dobro izrabiti svoje močvire v travništvu, bi lahko postali povsem neodvisni od uvoza beljakovinskih krmil.

Tako pravi stroka. Naš sporazum pa je, da postane uresničiti zahteve. Če bo to bil, bo dobro opravil svoj del.

MARJAN LEON

Stroj zamenja grablje in vile.

Takole preživljajo temne zimske dni oskrbovanci v metliškem domu upokojencev. V jedilnici je televizor, okolje prijetno, družbe ne manjka. Tudi sobe so lepo urejene. Dom ima centralno kurjavo, manj komforta pa je zraven v domu počitka. (Foto: R. Bačar)

Ne samo leta ljudskemu življenju, temveč tem letom tudi življenje!

1. Na kakšne načine je organizirana socialnovarstvena služba v vašem zavodu?
2. Koliko oseb, starih nad 60 let, zajema občinska socialna služba? (Taki, ki dobijo družbeno denarno podporo, in drugih ter kakšne so podpore?)
3. Kakšne oblike varstva starostnikov prevladujejo? Dosedanje dobre izkušnje v občini?
4. Koliko občanov iz vaše občine je v domovih ostarelih in kje so?
5. Kako bi pospešili delo s starimi in kdo naj bi tu predvsem sodeloval?

ZOFKA KOREN, socialna delavka v Sevnici:

1. Izvedli smo seminarje za sodelavce pomoči za člane Rdečega križa in drugih organizacij v krajevnih skupnostih. Bolj množični obliki takšne pomoči glede na to, da gre za začetke, še ni. S pomočjo Rdečega križa smo našli ljudi, ki so ostarelim nudili pomoč, seveda če jo je bilo treba nuditi le krajši čas. Opazili smo, da so ljudje v krajevnih skupnostih pripravljeni reševati tudi ta vprašanja, potrebovali pa bi strokovno pomoč in koga, ki bi jih usmerjal.

2. Dejansko je ostarelih po krajevnih skupnostih 275, vseh podpirancev pa 230. Povprečna vsota denarne pomoči je znašala 168 dinarjev, najmanjša 100 dinarjev, največja pa 550 dinarjev. Kar 59 podpirancev je takih, da jim je podpora edini vir za preživljanje. Največji podpirnik stih po 100 dinarjev. Lani smo sredstva za podpore zvečali za 45 odstotkov.

3. Večina starih ljudi želi ostati na domu, dokler je mogoče. Ko za to niso več sposobni, jih tudi tuje družine težko sprejemajo. V tem primeru preostane edino še odhod v domsko varstvo. Dobro izkušnje imamo s pomočjo zdravstvene službe, kar se izredno dobro obnese v primerih, ko je treba bolezen le ozdraviti. Strokovno nego na domu lahko nudijo tudi sedanji domovi, dom v Loki to že lep čas izvaja. Svojo vlogo bi morale odigrati socialne komisije pri krajevnih skupnostih.

4. Iz naše občine je v domovih za ostarele izredno veliko starostnikov: kar 73! Za leto je zato občina predvidela 510 tisočakov, vendar smo ta znesek prekoračili za 3 odst. že novembra. Največ starostnikov imamo na Impolci in Loki.

5. Akcijski programi za pomoč ostarelim predvidevajo dobre stvari. Sodelovali naj bi vsi občani, od lovcev do planincev. Če samo pravčasno obveščanje o primerih lahko v mnogočem olajša položaj starostnikov.

ANTONIJA RUPČIČ, referentka za socialno delo pri Občinski skupščini Črnomelj:

1. Celotno socialno delo za 17.000 prebivalcev občine Črnomelj

poteka samo v sklopu našega referata, kjer pa bi morali delati najmanj trije ljudje. Jaz sem tu šele nekaj mesecev in sem vskočila v silo, ker je socialna delavka odpovedala službo in nove še niso dobili.

2. V naši občini je več sto ostarelih ljudi, posebno v oddolnih vaseh, od koder so se mladi izselili v mesta ali v tujino, doma pa so ostali starčki. Zemlje ne morejo več obdelovati, zato mnogi slabo živijo. Socialno pomoč dobiva 91 občanov, socialne podpore znašajo od 30 do 300 din, povprečje pa je malo nad 100 dinarjev.

3. Rejništvo za ostarele začnemo uvažati, toda imamo le nekaj takih primerov. V tem smo na začetku poti. Domska varstvo prevladuje pri najbolj potrebnih, občasno pa je organizirana tudi pomoč mladim preko podmladka RK in sosedska pomoč na terenu.

4. V domu počitka v Metliki je 21 občanov naše občine. Občinska skupščina plačuje celotno oskrbo za 19 ljudi, za dva pa prispeva samo doplačilo, kolikor manjka od njihove pokojnine.

5. Povsem točne evidence o ostarelih in pomoči potrebnih še vedno nimamo, vsaj na našem referatu teh

MILICA JANŽEKOVIČ, socialna delavka iz Metlike:

1. V naši občini je socialnovarstvena služba organizirana samo preko referata za socialno delo, kjer sem sama za vse. Imamo celo vrsto hudih socialnih primerov, zlasti na podeželju, kjer je več starih in osamljenih ljudi, a ni možnosti, da bi za vse dostojno poskrbeli. Skupno z Rdečim križem pomagamo z enkratnimi daili in nakazili, medtem ko so stalne socialne podpore najmanjše v Sloveniji.

2. Po popisu ostarelih iz leta 1970 imamo 280 ljudi, starih okrog 60 let, denarno podporo pa sprejema samo 41 oseb. Naše podpore znašajo od 10 do 250 din na mesec, poudarjam pa, da je najvišjih samo pet.

3. Vključevanje v tuje družine na našem območju ni zažvelo. Kdor je star, sam in brez sredstev ter še bo lehen povrh, ga spravimo v dom počitka. Sosedska pomoč se je začela razvijati organizirano, medtem ko neorganizirano traja že dalj časa, saj si drugače ni mogoče predstavljati.

ANICA MIKLIČ, socialna delavka, Trebnje:

1. Sama strokovna služba pri občinski skupščini bi potrebovala še enega socialnega delavca. Lani je socialna služba usklajevala sezname starostnikov s pomočjo krajevnih skupnosti. To sodelovanje pa je šele na začetku. Več so na tem že storili v Sentrupertu, Ješevu in na Mirni. Ker narašča število starostnih upokojencev, bi bilo treba pritegniti tudi delovne organizacije.

2. Občinska socialna služba zajema nad 300 starostnikov. Družbeno podporo prejema 109 oseb. 35 upokojencev so to podpore edini vir za preživljanje, družbeno pomoč pa se giblje med 100 in 600 din. Občinska skupščina je ravno minuli teden

Starost prinaša občutek, da je vse prepozno, da je vse namenjeno in prepuščeno drugim rodovom. Pa ni tako! V življenju je prav gotovo najneprijetnejši občutek, da je človek neuporaben, odveč sebi in družbi. Takrat je potrebna pomoč posameznikov, sorodnikov, znancev in mladine, posebej pa še delovnih

RUŽA ROSTOHAR, socialna delavka pri občinski skupščini v Brežicah:

1. „Dvema socialnima delavcema pri občinski skupščini pomagajo komisije za socialna vprašanja pri krajevnih skupnostih, organizacije Rdečega križa in šole. Pri občinski konferenci SZDL imamo še koordinacijski odbor za varstvo ostarelih.“

2. Po popisu koordinacijskega odbora pri SZDL je v naši občini evidentiranih 495 oseb, starih nad 65 let. Med njimi nekateri že dobivajo socialno podporo, bolnim pa nudijo pomoč medicinske sestre zdravstvenega doma v Brežicah. Uživalcev denarne pomoči imamo 175. Mesečna podpora se giblje med 100 in 300 din, odvisno od drugih virov za preživljanje.

3. Denarna podpora je najpogostejša oblika pomoči. Sosedska pomoč se je doslej najbolje izkazala v Pišecah in Cerkljah. Od tam ljudje hitro sporočijo vsak nov primer, ko je to potrebno, in tudi sami hitro pomagajo. Zlasti v Pišecah se je to zelo obneslo, ker pomaga zraven tudi šola z učenci in učitelji.

4. V domovih ima naša občina 36 oskrbovancev, v Impolci 21, v Škofji Loki 1, v Loki pri Zidanem mostu 1, v Slovenskih Konjicah 1, v Ponikvi 4, v Šmarju pri Jelšah 1 in v Hrastovcu 7. Brežiški oskrbovanci imajo prednost pri sprejemu v Impolci.

5. Velike so potrebe po sredstev osebju, češar ni mogoče reševati le s sosedsko pomočjo, temveč bi morali sodelovati domovi za ostarele in zdravstvena služba. Ceneje bi bilo imeti več strelne za pomoč takim ljudem, ki so npr. le prizadeti od kapi, raka ipd. Za to pa je še treba vzgojiti zavest ljudi in prepričanje o moralnosti take pomoči. Tu bi morali dejansko sodelovati vsi: od krajevnih skupnosti do delovnih organizacij, ki bi lahko tudi materialno pomagale.

6. V domovih ima naša občina 36 oskrbovancev, v Impolci 21, v Škofji Loki 1, v Loki pri Zidanem mostu 1, v Slovenskih Konjicah 1, v Ponikvi 4, v Šmarju pri Jelšah 1 in v Hrastovcu 7. Brežiški oskrbovanci imajo prednost pri sprejemu v Impolci.

PETER ŠUBIČ, načelnik oddelka za občo upravo in družbene službe pri občinski skupščini Kočevje:

1. Lani je bil pri SZDL imenovan odbor, ki naj bi usklajeval delo na področju socialnega varstva v vsej občini. Odbor bo treba spodbuditi k delu. Pri oddelku za občo upravo in družbene službe imamo socialnega delavca za varstvo odraslih.

2. Na območju krajevnih skupnosti Kočevje smo zabeležili 706 občanov, starih nad 60 let. Zdal bomo izmed njih popisali tiste, ki potrebujejo kakršnokoli socialno pomoč. Ta popis za območje mesta še traja, za ostalo območje občine pa je že opravljen. Predvidevamo, da bo skupno okoli 300 občanov potrebnih razne pomoči.

3. Družbeno, denarno pomoč od 50 do 300 din prejema 106 občanov. Najpotrebnejši obliki socialne

ga varstva sta še sosedska pomoč in strokovna nega na domu.

4. V devetih zavodih po vsej Sloveniji imamo 40 oskrbovancev. Cena oskrbnega dne znaša 30 do 51 din. Za večino plačamo celotno oskrbo, za nekatere upokojence le del oskrbnine, najmanj pa je takih, ki si plačujejo oskrbino sami. Sodelovali bomo tudi pri urejanju doma v Ponikvah in si tako zagotovili 15 postelj. Že zdaj imamo v tem zavodu 15 varovancev.

5. V naši občini bo možno organizirati sosedsko pomoč s pomočjo šolske mladine, kar na nekaterih območjih že izvajajo. Šolska vodstva kažejo razumevanje za tako delo, pri katerem pa je potrebna tudi pomoč in sodelovanje RK, SZDL in krajevnih skupnosti (KS). Teže bo organizirati strokovno nego

MAJDA KRISTAN, socialna delavka, Novo mesto:

1. Da bomo načrtnje reševali problematiko ostarelih, smo se odločili za koordinacijski odbor za varstvo starih občanov. Ta deluje pri občinski konferenci SZDL. Program uresničuje prepočas in je premalo delaven. Pri delu nam pomagajo krajevn

ne skupnosti, ki morajo prevzeti vsakdanjo skrb za ostarele in ogrožene prebivalce. Škoda, ker so nekatere skupnosti precej nedelavne. Njihova dolžnost je; da odkrivajo ogrožene prebivalce in nam predlagajo, kako naj bi jim pomagali, premalo pa skrbijo za organizacijo sosedske pomoči. Pri delu nam pomaga še Rdeči križ, ki prispeva obloko, obutev, posteljnino in drugo.

2. 1970 smo našli 6756 občanov, ki so že izpolnili 60 let, zdaj pa računamo, da jih je že 10 odstotkov. Točnega števila tistih, ki jih denarno podpiramo, ne poznamo, ker je veliko takih, ki dobijo enkratno pomoč. Do 1. oktobra je dobivalo stalno socialno pomoč 134 ostarelih, ne upoštevamo pa žrtve fašističnega nasilja. 71 je takih, ki jim je ta podpora edini vir preživljanja, v povprečju pa pride na enega 313 dinarjev. 63 ostarelih dobiva socialno podporo kot obvezno dodatni dohodek, v povprečju pa pride na enega 225 dinarjev.

3. Prevladujeta družbena denarna pomoč in domsko varstvo. 60 ostarelih oseb imamo v petih domovih, 11 ljudi pa je v popolni oskrbi v rejniških družinah na vasi. O domu ostarelih so razpravljali tudi v občinski skupščini in pričakujemo, da tokrat ne bo ostalo le pri obljubah, saj je tak dom v naši občini nujno potreben.

4. Organizirati bi morali laično nego na domu, okrepiti sosedsko

DUŠAN LAVRIČ, načelnik oddelka za občo upravo in družbene službe pri občinski skupščini Ribnica:

1. Za starejše občane imamo posebnega socialnega delavca.

2. Ugotovili smo, da je v občini nad 65 let starih 14,8 odstotka občanov.

3. Najpogostejše oblike varstva so družbena denarna pomoč in oskrba v domovih za ostarele. Družbeno denarno pomoč prejema okoli 100 starih občanov. Okoli 25 jih je v

OLGA KOŽUH, socialna delavka pri občinski skupščini v Krškem:

1. V občini delamo trije socialni delavci: dva pri skupščini in eden v tovarni celuloze in papirja. Sosedska pomoč ni razvita. Naši službi pomagajo na terenu Rdeči križ in njegovi mladi člani.

2. Za potrebo po družbeni pomoči in oblikah posrednega varstva imamo evidentiranih nad 300 ljudi. Denarno podporo prejema okrog 200 ostarelih. Republiško pomoč žrtvam fašizma prejema 30 invalidov, v domovih pa imamo 60 ljudi. Kdor je odvisen samo od občinske podpore, prejema po 300 din pomoči na mesec, drugi manj.

3. V krški občini prevladuje oblika družbene pomoči, takoj za njo pa domska zaščita in oskrba v rejniških družinah. Nega na domu ni razvita, uveljavlja se po pomoči, ki jo osamljenim in ostarelim ljudem nudijo šolarji na pobudo svojih mentorjev v organizacijah Rdečega križa.

4. Največ ostarelih ljudi je v domu na Impolci, in sicer 39. V Hrastovcu jih imamo 10, v Loki pri Zidanem mostu 7, v Domu počitka v Metliki 7, v Centru za rehabilitacijo in varstvo slepih v Škofji Loki 2, v Domu oskrbovancev v Novem Celju 2, v Lampretovem domu v Slov. Konjicah 1 in v domu počitka v Jelšingradu 3 oskrbovance. Pri adaptaciji in širjenju doma v Impolci sodeluje s svojimi sredstvi tudi naša občina kot soustanoviteljica.

5. Predvsem bi bilo treba, da bi nam ljudje v krajevnih skupnostih sporočali kritične primere in tudi sami pomagali. Imamo sicer komisije za socialno varstvo, vendar učinku ni. Prav te pa bi najlažje našle prostovoljce za občasno pomoč in razne drobne usluge.

J. PEZELJ

in da so še njegov del in da že s samo prisotnostjo veliko pomenijo. Pa to ne sme izveneti kot besede, s katerimi bi potolažili stare ljudi. Vse to je resnica in na žalost ugotavljamo, da si premalo pomagamo z njihovim bogatim znanjem in izkušnostjo, ki marsikdaj ostane za vedno zaprta pri njih.

Spojujmo starost! Razvedrmo jo! Ne bi smeli ostati le pri besedah, ko hodimo mimo starih ljudi. Velikokrat se zgodi, da jih niti ne vidimo, ko tekamo po različnih opravkih, na pogovore, sestanke. Naša dolžnost je vrniti in okrepiti starim ljudem občutek, da so še vedno vključeni

v življenje, da so še njegov del in da že s samo prisotnostjo veliko pomenijo. Pa to ne sme izveneti kot besede, s katerimi bi potolažili stare ljudi. Vse to je resnica in na žalost ugotavljamo, da si premalo pomagamo z njihovim bogatim znanjem in izkušnostjo, ki marsikdaj ostane za vedno zaprta pri njih.

J. PEZELJ

in da so še njegov del in da že s samo prisotnostjo veliko pomenijo. Pa to ne sme izveneti kot besede, s katerimi bi potolažili stare ljudi. Vse to je resnica in na žalost ugotavljamo, da si premalo pomagamo z njihovim bogatim znanjem in izkušnostjo, ki marsikdaj ostane za vedno zaprta pri njih.

J. PEZELJ

in da so še njegov del in da že s samo prisotnostjo veliko pomenijo. Pa to ne sme izveneti kot besede, s katerimi bi potolažili stare ljudi. Vse to je resnica in na žalost ugotavljamo, da si premalo pomagamo z njihovim bogatim znanjem in izkušnostjo, ki marsikdaj ostane za vedno zaprta pri njih.

J. PEZELJ

Posoja

Za razstavo ekslibrisov, ki so jo nedavno odprli v Trzinu, je posodila študijska knjižnica Mirana Jarca iz Novega mesta 232 ekslibrisov. To so pretežno dela slovenskih likovnikov (Božidarja Jakca, Mihe Maleša, Vlada Lamuta in drugih), poleg tega pa je med njimi nekaj takih, ki prikazujejo grbe gradov in drugih starinskih zanimivosti. Novomeška knjižnica je letos pomagala Trzinu tudi ob razstavi knjižnih ilustracij. Tedaj je posodila znane ilustracije Gvida Birolle, Hinka Smrekarja in drugih znanih ilustratorjev.

Oratorij za Gubca

400-letnico kmečkih puntov bodo na Hrvaškem proslavili z več kulturnimi prireditvami. Ena takih bo marca v Zagrebu, ko bo tamkajšnje narodno gledališče izvedlo oratorij, posvečen vodji puntarjev Matiji Gubcu. Skladba z malce nenavadnim naslovom „Hod po mukah Ambroza Matije Gubca, zvanog Beg“ je delo Iva Brkanovića. Avtor je začel to delo, komponirano za deset solističnih vlog, veliki operni zbor in orkester, ustvarjati pred štiri leti. Pri pisanju libreto je Dunja Robić uporabila zgodovinsko gradivo iz časov kmečkih uporov na Slovenskem in Hrvaškem.

Pametno

Slovenski založniki so sedli za okroglo mizo in se dogovorili: v prihodnje se ne sme več zgoditi, da bi več založb hkrati izdalo ista dela; kršitelj bo kaznovan. Skrb za to, katera založba naj bi kaj tiskala, bo imela posebna komisija. Dogovor založbam sicer ne odreja samostojnosti, poleg tega pa bodo izdajatelji tudi v prihodnje na tržišču nastopali neovirano.

Sodobnost 12

Sodobnost 12, zadnja številka XX. letnika, prinaša pesmi Bogomila Faturja, Milana Jesiha, Hermara Vogla in Marka Gorjanca ter p. o. z. Ivanke Hergold, Hermara Vogla in Albina Sivica. Mirko Zupančič je prispeval nadaljevanje Portreta generacije — Pesni stih, Janko Kos pa peti del razprave Znanost in literatura. Zanimivo je tudi, da Sodobnost popularizira svoje sodelavce, ki so se letos predstavili s samostojnimi knjigami.

»Dolenjski list« v vsako družino

Mali kulturni barometer

ZANIMIV POSKUS — Naredili so ga prejšnji teden v koncertnem ateljeju Društva slovenskih skladateljev v Ljubljani: ob koncertu klarinetista in pianista so si obiskovalci lahko ogledali tudi slike akademskih slikarja Kamila Legata, dvakratnega udeleženca dolenske slikarske kolonije.

DOLENJCI V LAŠKEM — Na razstavi, ki so jo pred kratkim odprli v Laškem, so tudi dela umetnikov z

Otar A. Sulava: SPOMIN NA DOLENJSKO, akril, 1972 — Z razstave likovnih del udeležencev II. dolenske kolonije v Dolenjski galeriji. Gruzinski slikar Sulava je letos prvič sodeloval v slikarskih kolonijah pri nas.

JEREBOVCI V ZADNIH TREH LETIH:

Dvestodvajsetkrat pred občinstvom

Za leto 1973 so predvideli dva samostojna koncerta in dvajset nastopov na proslavah in akademijah — Naslonitev na večje delovne organizacije se je obnesla — Skrbi jih pomladitev zbora

Pevci merijo svojo dobrodošlost po odzivnosti dvorane: ploskanje, pravijo, je uspeh, molk — neuspeh. Nasmejani obrazi pri občinstvu so moralno plačilo za nastop — in hkrati za „vseh 15.360 brezplačnih ur za 240 rednih in izrednih pevskih vaj v zadnjih treh letih“ — so izračunali „jerebovci“, ki že 27 let „dvigajo“ ali „znižujejo“ glasove pod Markljevo taktirko.

Prejšnji teden so na občnem zboru (pevski zbor DPD Dušan Jereb je organiziran kot društvo) postregli še z drugimi statističnimi podatki, ki govorijo o njihovi dejavnosti. V zadnjih treh letih so imeli 220 nastopov ali poprečno 73 na leto: 1970 — 62, 1971 — 81, 1972 — 83. Pri tem so sedemkrat peli na koncertih, dvainpetdesetkrat na proslavah in akademijah, enkrat na RTV Ljubljana, devetkrat na žalnih slovesnostih, osemkrat ob odkritju spominskih obeležij in stotriinštiridesetkrat na pogrebi. Kronisti so zapisali, da so novomeški pevci v tem času sodelovali na pevskih festivalih v Šentvidu pri Stični, Mariboru, Karlovcu in Črnomlju.

V razpravi na občnem zboru so jerebovci navedli kot izjemen uspeh, da jih vabijo delovni kolektivi na proslave in druge slo-

vesnosti. To sodelovanje je zboru omogočilo, da si je tudi denarno nekoliko opomogel. To pa, kot je bilo slišati, ni edini smoter: pevce navdaja zavest, da z nastopi znotraj tovarniških zidov vzbujajo v poslušalcih čut za lepo narodno, umetno in partizansko/slovensko pesem, s tem pa opravljajo tudi poslanstvo, v sklepkih in resolucijah tolikokrat poudarjeno, ki živi pod geslom: kultura iz ljudi za ljudi.

Zbor, ki v zadnjem času šteje

nekaj nad 30 pevcev, je sprejel delovni načrt za leto 1973. Med drugim je predvidel: dva samostojna koncerta in dvajset nastopov na akademijah in proslavah. Venomer in še vztrajneje si bo prizadeval včlaniti mlajše ljudi, skrbel za kvaliteto, ob tem pa zaostri disciplino.

podčrtano

Nekega lanskega govora se spominim: „Zdaj, ko imamo kulturno skupnost, bo vse drugače. Imeli bomo programe, plačevali samo dejavnost oziroma opravljeno delo in ničesar ne bo več na up. Marsikaj bomo morali postoriti in počediti. Zavedati pa se moramo, da se čez noč in samo od sebe ne bo nič uredilo.“ Mož, ki sicer slovi kot govornik, ki ne trati besed tjavendan, je še na nekaj sejah ponovil svoje ugotovitve, po „pisnu“ pa je utihnil. Najbrž

»Od sebe pa...«

zato, ker je spoznal, da se samo od sebe res nič ne uredi. Red delajo ljudje.

Za koliko se je „redarsko“ kolo premaknilo na našem območju, je težko reči. Denarja je več, kaj pa drugega? Ludvik Golob, sekretar medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko, ugotavlja: „Z ustanovitvijo kulturnih skupnosti je kulturna dejavnost pri nas dobila približno trikrat več denarja, kot ga je prej. Nihče ni proti temu, toda ali je dala tudi enakovredno učinek? Ni ga.“ Če je drugje kaj narobe, razmišlja, takoj planemo, tu pa nič, nihče se ne razburja.

Pismo, razprave na slovenskem CK in še kje, kjer so govorili o kulturi, zahtevajo akcijo komunistov, poseg kulturnih delavcev komunistov. Komunisti ne bi smeli dovoleti, da jim pred nosom propadajo amaterske kulturne skupine, da imajo ponekod novi večji „saldo“ zgolj zato, da lahko zadovoljujejo „postavke“ iz družbenega spoznaja in podobno. Res bo treba marsikaj počediti, sicer si bodo (poklicani za urejanje razmer) priklicali nad glavo dosti hujšo šibo, kot je skrita v Prešernovem epigramu s takimle koncem: „... od sebe pa ne da nobene fige.“ J. JUST

Od začetkov do 1872

Z razstavo leposlovnih knjig, ki so izšle do leta 1872, je Novo mesto počastilo jubilej Slovenskega pisateljskega društva — Odprta bo ves december

V vitrinah študijske knjižnice Mirana Jarca bo do konca decembra razstavljeno dragoceno in poprečnemu bralcu ne vselej dostopno bibliotечно gradivo. Knjižnica je pod naslovom „Knjižne izdaje slovenskega izvirnega in prevedenega leposlovja od začetkov do 1872“ razstavila 346 eksponatov, ki predstavljajo pesništvo, dramatik, prozo, drobne tiske, Levstikov portret in nekaj fotografij.

S to razstavo se je tudi Novo mesto vključilo v praznovanje stoletnice Slovenskega pisateljskega društva, ki ga v naši republiki praznu-

jemo letos z najrazličnejšimi manifestacijami. Poleg tega kaže omeniti, da je to na Dolenjskem, Spodnjem Posavju in v Beli krajini edina prireditev v počastitev jubileja organizacije slovenskih pisateljev.

Razstava je vsekakor vredna ogleda, saj je na njej mogoče videti dela, o katerih so nas v šoli samo mimogrede poučevali ali pa smo o njih brali v literarni zgodovini. Z enakim zanimanjem lahko stopijo v knjižnično avlo starejši in mlajši obiskovalci. Seveda bi bilo prav, da bi si jo ogledalo tudi čimveč so-

J. JUST

Kar so na Slovenskem tiskali do leta 1872 — ustanovitve Slovenskega pisateljskega društva, kaže novomeška razstava (Foto: S. Mikulan)

PODROČNI ODBOR JE SPODBODA ZA AMATERIZEM

Spodnje Posavje: seme kali

V Brežicah upajo na uspeh področne revije dramskih skupin, ki jo predvidevajo aprila 1973 — V združenju gledaliških skupin vidijo amaterji pomembno oporo za delovanje — Najavljenih več premier

Kaže, da je ustanovitev področnega odbora Združenja gledaliških skupin Slovenije v Spodnjem Posavju zadela žeblico v glavo: ugodnosti, ki jih daje združenje prek področnega odbora v Brežicah, so vabljive in jih bodo dramske skupine pri kulturno-prosvetnih društvih, šolske skupine in lutkovni krožki sprejeli kot iskreno pomoč pri nadaljnjem razvoju in utrjevanju kulturno-umetniškega poudarjanja na področju amaterizma. Dramska dejavnost že letos močneje vznika v brežiški občini in v celotnem Spodnjem Posavju, še večji razcvet pa pričakujejo prihodnje leto. Ob vsem tem tudi z lažjim srcem mislijo na april 1973, ko je v načrtu področno srečanje amaterskih gledaliških skupin. Če bo seme res pognojalo v zdrav kal, se bo kmalu videlo, bolje pa bodo to ocenili na predvideni reviji.

Povečalo se je tudi zanimanje za članstvo v republiškem Združenju gledaliških skupin. Dosedanjima

včlanjenima skupinama se bodo pridružile nove: prijavo za sprejem so že poslali iz dobovske osnovne šole, podobno bo storilo tudi prosvetno društvo „Slavček“ iz Velike Doline, ki bo v kratkem proslavilo 20-letnico ustanovitve in delovanja.

Pred jubilejem

Prešernova družba bo prihodnje leto slavila lep jubilej: 20 let obstoja. Od ustanovitve je v redni zbirki izdala 134 knjig v šest milijonov izvodih, v zbirki Ljudska knjiga pa je izšlo 123 knjig v skupni nakladi milijon izvodov. Med zanimivimi že najavljenimi letošnjimi knjigami so poleg koledarja: roman Marjana Kolarja „Snežne verige“, inž. Vlada Ribariča „Ikarus leti v vesolje“, Spolarjev priročnik „Naše stanovanja“, ponatisnjena Tavčarjeva „Visoka kronika“ in Aleševčeva povest „Kako sem se jaz likal“.

Na zadnji seji predsedstva občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Brežicah so poudarili, da pričakujejo največ od dramske dejavnosti. Pričakovane so brez računa: nove igre se že učijo, dramska skupina pri DPD Svoboda bratov Milavcev, primerno delo za oder sta izbrali skupini v Kapelah in pri brežiškem amaterskem odru, prav te dni se o uprizoritvi novega dela pogovarjajo v Veliki Dolini. V novi sezoni so tako štiri premiere v brežiški občini zagotovljene.

Področni odbor je povabil prosvetna društva, šole, mladinske, aktivne in druge skupine v spodbujanje in sodelovanje v spodbujanju slovenskih občinah, da bi se včlanili v republiško združenje. Obju bja, da bodo polovico pristopnega dala za novovčlanjene skupine plačali občinski sveti ZKFO.

Boljše sodelovati kot ne

Sicer bo za DU bolje organizirati le take dejavnosti, ki prinašajo dobiček

O nadaljnjem razvoju Delavske univerze (DU) „Jože Seško“ v Kočevju in njeni verifikaciji so med drugim razpravljali na zadnji seji občinskega komiteja ZK Kočevje. Ugotovili so, da družbeno-politično izobraževanje v občini zaostaja za potrebami in je zato tudi Zveza komunistov zainteresirana in odgovorna, da se to stanje popravi. Opozorili so, da je potrebno tesnejše sodelovanje med DU in sindikatom, katerega delovno področje je razen družbeno-političnega tudi strokovno in splošno izobraževanje.

Tesnejši stik, medsebojna pomoč in razumevanje je potrebno pred-

vsem zato, da bo Delavska univerza dala prednost tistemu izobraževanju, ki je potrebno za kar najuspešnejši razvoj občine. Če tega sodelovanja ne bo, tudi Delavski univerzi ne bi mogli zameriti, če bi organizirala le take oblike izobraževanja, ki ji bodo prinašale največ denarja.

Predlagano je bilo, naj bi se predstavniki občine Kočevje in Ribnica dogovorili o tesnejšem sodelovanju ali celo morebitni združitvi obeh DU. Občini že zdaj sodelujeta na mnogih področjih, kočevski občani se zaposlujejo v Ribnici in ribniški v Kočevju. Ceneje bi bilo, če bi povabili predavatelja iz Ljubljane ist dan za Ribnico in Kočevje, kot če ga vabi vsaka DU posebej.

Precejšen del seje so posvetili nekoliko nenavadnemu protestu bivšega direktorja DU, ki že dve leti ni plačeval partijske članarine. Člani komiteja so soglasno ugotovili, da po statutu zdaj ni več član ZK. Ko bo vsa zadeva, ki jo raziskuje še SDK, zaključena, bo lahko ponovno zaprosil za sprejem, če se izkaže, da je imel prav. J. P.

Festival Kurirčka

V Mariboru se je začel deseti jubilejni Kurirčkov festival. Častnemu predsedniku pesniku Gustavu Krklecu iz Zagreba je predsednik festivala Ivan Potrč izročil jubilejno priznanje.

Razstava ilustracij akademskih slikarja Milana Bizovičarja v Likovnem salonu v Kočevju bo odprta še do 25. decembra. Slikar je tokrat prvič razstavil razen ilustracij tudi več knjig, ki jih je ilustriral (glej sliko). Kot skoraj vsi drugi razstavljenci v Kočevju, tako je tudi slikar Bizovičar poklonil eno izmed svojih del Likovnemu salonu za bodočo stalno razstavo umetniških del. (Foto: J. Primc)

Šahovske moči pešajo

Spasški Fischerja ne more premagati – Namesto za šahovsko mizo, prevečkrat presedi s kartami

Zagrebski mednarodni mojster Mario Bertok se je prejšnji teden pomeril z 20 najboljšimi šahisti Novega mesta. Rezultat – 10:10. Prijazen gost iz Zagreba je bil tokrat precej uspešnejši pri odgovarjanju na številna vprašanja iz šaha. Zastavljali so mu jih igralci, ki so pred Bertokovo simultanko nastopili na turnirju za ekipno prvenstvo Novega mesta. Jasno, Bobby Fischer je bil tudi tokrat najbolj zanimiv, Bertok pa kot šahist in novinar z 12-letno prakso je vedel odgovoriti prav na vsako vprašanje o uspehu tega čudnega genija...

„Boby se je srečal s Petrosjanom. No, pa je bilo to le bežen sestanek dveh prvakov. Bivši je razdelil do sedaj največjo nagrado na kakšnem turnirju, kar 4000 dolarjev, sedanj pa je odšel na „kongres“ svoje verske sekte. Fischer je presenetil z važnimi novicami. Mladi Brazilc Mecking se bo lahko pomeril v boju za naslov svetovnega prvaka, če mu bo uspelo zbrati nagradni fond 200.000 dolarjev. Za njim je na vrsti Spaski, saj je Fischer pristal na revanšo...”

Ali ima Spaski kaj možnosti, da ponovno osvoji šahovsko krono?

„V ponovnem srečanju bi bilo isto. Le novi val šahistov lahko čez kakšno leto Fischerju odvzame naslov

najboljše. Samo talent Spaskega je premalo, da bi premagal Fischerja, ki je prav gotovo najzaslužnejši za popularnost in razmah te stare igre. Spaski je preveč navaden človek, da bi lahko ogrozil Fischerja, saj je veliko noči pred odločilnimi igrami presedel za mizo – s kartami v rokah. Podoben mu je naš Ljubojevič, ki je nevsakdanji talent – prav gotovo večji od Gligorića. Obetajo mu mnogo, na žalost pa je prevelika lenoba. Vseeno pa je s Karpovom, Meckingom, Švedom Anderssenom in Nemcem Huebnerjem šahist, ki vodi mlado generacijo svetovnega šaha. Ta bo vsak čas zamenjala ostarele vele mojstre. Za Fischerja je še najnevarnejši Anatolij Karpov. Sovjetska zveza je bila primorana spremeniti šahovsko politiko in iz množice talentiranih mladincev je zablestel Karpov. Sedaj potuje s turnirja na turnir, nabira izkušnje in dokazuje svoje kvalitete.“

Kako je s šahom doma?

„Olimpiada v Skopju? Ostala je nepovrnljiva prilžnost, da bi se potegovali za zlato medaljo. Tega se zavedajo tako organizatorji, kot tudi tuji šahovski poznavalci, pa tudi tega, da naše šahovske moči pešajo.“

V. SUČIČ

Prejšnji teden je z obiskom presenetil novomeške šahiste mednarodni mojster Mario Bertok. Z njimi je v domu JLA odigral simultanko, Novomeščani pa so ga z dobrimi igrami presenetili in končni rezultat je bil 10:10. Na sliki: 42-letni mednarodni mojster Bertok. Dvajset iger je odigral v slabih treh urah. (Foto: J. Pezelj)

Izbira: za pokal in nagrado

Športno uredništvo Dolenjskega lista tudi letos, kot je že v navadi, razpisuje ob koncu leta anketo za najboljšega. Toda: tokrat ne izbiramo najboljšega športnika in športnice, marveč smo se odločili, da bomo izbrali najboljši športni kolektiv na Dolenjskem. Zakaj sprememba?

Menimo, da je tudi v športu pomembno kolektivno delo: kakovosti posameznikov so sicer pomembne, a brez skupine ni uspehov. Posamični uspehi namreč ne morejo odtehtati

skupinskih. Razen tega je za uspeh vsega kluba potrebnih več dobrih posameznikov. K spremembi v tej anketi nas je vodilo tudi to, da je zlasti nestrokovnjakom izredno težko primerjati rezultate najboljših posameznikov z rezultati najboljših v skupinskih športih. In ker vsak posameznik tekmuje tudi za svoj klub, je bila odločitev na dlani.

Kako se boste lahko odločili? Izberite tisto ekipo, ki se vam zdi najboljša na Dolenjskem, ki se je izkazala s kvaliteto, športnim vedenjem, tovarštvom – skratka odločite se za tisto ekipo, za katero menite, da je s svojim delom, uspehi in vedenjem najbolj popularizirala šport na Dolenjskem v tem letu!

Ne pozabite, da smo za vse tiste, ki bodo izbrali najboljšo ekipo, pripravili posebno presenečenje. Med tiste, ki bodo pravilno uganili uvrstitev petih najboljših ekip, bomo razdelili

1.000 dinarjev.

Vaše odgovore pričakujemo do 20. januarja prihodnjega leta. Sodelujte: morda bo vaša napoved točna – s tem vam je nagrada že zagotovljena, ne da bi bilo potrebno še zrebati.

In kaj bo dobila ekipa, ki jo bodo bralec Dolenjskega lista

proglasili za najboljšo v tem letu? Lep pokal – in dodatno presenečenje! To pa naj bo za zdaj še skrivnost!

Naj vas opozorimo tudi na to, da bomo v noveletni številki, ki bo izšla prihodnji četrtek, pripravili pregled uspehov dolenjskega športa v tem letu.

ekipa	GLASOVNICA	panoga
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
Točen naslov:		

Zmaga Novomeščanov

V Mirni peči je bilo 9. decembra prometno tekmovanje „Kaj veš o prometu“. Na zanimivi tekmi je zmaga osnovna šola Katja Rupena iz Novega mesta. Program je popestril humorist Toni Gasperič, vodila pa sta ga Danica Pečnik in Anton Perko. Zal pokrovitelj iz Novega mesta ni bil najbolje pripravljen, da bi obdaril nastopajoče.

RIBNICA – Prejšnjo soboto so v Ribnici ustanovili aktiv komunistov, ki delajo v telesni kulturi ribniške občine. Za sekretarja so izvolili Matija Zoba. Aktiv bo stalen organ, ki bo med drugim skrbel za spremljanje in usklajevanje dela komunistov v telesni kulturi. (F. L. U.)

KRMELJ – Na decembrskem šahovskem brzo turnirju je zmaga Debelak z 9 točkami; slede Stribar, T. Hočevnar in Prosenik (7,5). V letnem seštevku je že tretjič zapored zmaga Stribar pred Markovičem, Prosenikom, Debelakom, Pogačnikom in drugimi. Skupaj je igralo 17 šahistov iz Krmelja in Sevnice. (B. D.)

MOKRONOG – Domača strelska družina je pripravila v počastitev dneva JLA strelsko tekmovanje. Med člani je zmaga Hrvat s 172 krogi, sledita Hočevnar (151) in Simončič (143). Pri mladincih je zmaga Hrvat ml. (154), sledita Kralj (137) in Koračin (107). Pri pionirjih je bil najboljši Lavrinšek (143), za njim Jevšek (116) in Bajec (102 kroga). (H. M.)

KOČEVJE – Mladi judoisti iz Kočevja tudi v zadnjem nastopu niso zmagali. Izgubili so z drugo ekipo Branika in z Radenci in ostali na zadnjem, desetem mestu v drugi slovenski ligi. Kljub temu je razveseljivo, da se mladi kočevski judoisti udeležujejo tekem, kar daje obete, da se bodo sčasoma razvili v močan kolektiv. (A. B.)

CRNOMELJ – Črnomaljsko športno društvo Invalid je pripravilo v počastitev dneva JLA prijateljsko športno srečanje invalidov v kegljanju in streljanju z zračno puško. Nastopili so invalidi iz Ljubljane, Zagorja, Kočevja in Črnomlja. Obkrog so bili najboljši Ljubljanci. V streljanju je bil Črnomelj drugi, Kočevje pa tretje, v kegljanju pa je bilo Kočevje tretje, Črnomelj pa četrti.

LJUBLJANA – Na redni letni skupščini Kegljarske zveze Slovenije so podelili 17 zaslužnim članom značko „Zlati keglej“. Dobili so jo tudi Novomeščani Dominik Bratož, Alojz Legiša in Vinko Rodič ter Jože Birkelbah iz Krškega. Na skupščini so sklenili, da bo republiška liga odslej štela 10 članov, imeli pa bodo tudi dve conski ligi.

šah

Nepričakovana zmaga Kočevja

Šahisti iz Kočevja, od nekdaj znani kot srčni in neustrašni borci, so tokrat spet razveselili svoje pristase. Poraz z ljubljanskim Zmajem je bil zgolj nesrečen dan, svojo pravo vrednost so pokazali v nedeljo, ko so premagali najresnejšega kandidata za prvaka – Domžale. V nasprotju z njimi pa Novomeščani nikakor ne morejo na zeleno vejo. Tokrat so presenetljivo in še močno izgubili s slabim Koprnikom in prav lahko v zadnjih dveh kolih padajo še med kandidate za izpad!

Kočevje : Domžale 6:4

Presenetljivega uspeha Kočevja ne gre pripisati zgolj prodornim Praznikovim, ki sta glavni nabiralki točk za kočevsko ekipo. Izredno spodbudna je tudi igra članskega

deja moštva: na prvih šestih deskah so namreč igralci Kočevja prav tako premagali izredno močne Domžalčane. Če bo šahovska zveza uslišala njihovo prošnjo, da bi vsi trije Prazniki, ki zaradi snega niso mogli priti v Koper in so izgubili svoje dvoboje brez borbe, le še igrali, potem se bo Kočevje potegovalo celo za prvo mesto v ligi!

Rezultati: Kržišnik – Osterman 0:1, Bajec – Cimer remi, Ivačić – Praznik 0:1, Karnar – Gornik remi, Vavpetič – Ivič remi, Slak – Meštek 1:0, Jerič – M. Praznik 0:1, Dedič – A. Praznik 0:1, Banič – Mohar 1:0, Šivic – Podkonitnik remi.

Novo mesto : Koper 3,5:6,5

Z enim samim zares prodornim igralcem – Sitarjem Novomeščani ne morejo pričakovati večjih uspehov. Tokrat so doma nepričakovano izgubili s Koprnikom 3,5:6,5. Samo za ilustracijo: sedem šahistov Kočevja

je pred nekaj tedni z istim Koprnikom nabralo šest zmag in en sam remi.

Rezultati: Penko – Brečević 0:1, Škerlj – Milinković remi, Milič – Vulič 0:1, Istenič – Zupan 1:0, Sitar – Urek 1:0, Vene – Horvatič 0:1, Istenič – Kamenšek 0:1, Zičkar – Kallgarič 0:1, Komelj – Kramberger 0:1, Pucelj – Jeras 1:0.

Domžale vodijo

Dve koli pred koncem tekmovanja v zahodni slovenski šahovski ligi vodijo Domžale s 36,5 točke; slede: Kočevje 31, Zmaj 30, Koper 24,5, Novo mesto 23, Borec 21, Borovnica 18 in Lesce 16.

ŠPORTNI KOMENTAR

Kaj pa brez snega?

Obetavni načrti in vse večje zanimanje za smučarstvo – toda narava odloča po svoje

Televizijski zasloni so nam že pokazali prve smučarske tekme v novi sezoni svetovnega pokala. Medtem ko imajo največji asi pravzaprav le nekaj kratkih počitnic pred neprestanimi tekmami na snegu, so tudi dolenjskih (in zdaj še oči dolenjskih) smučarjev – tekmovalcev in tudi tistih, ki jim je ta nacionalni šport le v zabavo, uprte v nebo.

Zadnje zime so vse bolj muhaste; tega se zavedajo tudi pri mednarodni smučarski zvezi, ki je za letošnje spreminila pravilnike tako, da bodo njeni delegati vsaj teden dni pred tekmami povedali zadnjo besedo o tem, če je toliko snega, da je mogoče prireditve spraviti pod streho.

Po napovedih znanega meteorologa amaterja Borisa Koljčičkega se nam spet obeta smučarsko kaj klavrna zima. Naj to pomeni, da

bodo številni načrti padli v vodo (beri: toplo vreme)?

Prizadevni smučarji v novomeškem društvu Rog so sicer pripravili obsežne načrte, prav tako niso držali rok krížem v številnih šolskih športnih društvih. Mnogi otroci naj bi se naučili osnov smučanja, številni, ki so že premagali prve težave, naj bi sli na najrazličnejše šolske, medšolske, občinske, medobčinske in slovenske ter celo jugoslovanske tekme.

December se že odločno preveša v drugo polovico – snega pa ni. Črmošnjice s svojimi žičnicami čakajo snega in ostajajo prazne kljub velikemu zanimanju. Povezave Črmošnjic in kopanja v Dolenjskih Toplicah tako za zdaj še nihče ni mogel v tej sezoni praktično preizkusiti.

Bo uradni začetek zime zares prinesel tudi sneg?

J. SPLIČAL

Zmaga Doklove v Skopju

Novomeščanka Maja Dokl je zdaj gotovo najboljša jugoslovanska pionirka med telovadkami

Mlada novomeška telovadka Maja Dokl, ki se je v tem šolskem letu preselila v Ljubljano, kjer ima izdatno boljše možnosti za vadbo, je že v tem kratkem času izredno hitro napredovala. V jesenski telovadni sezoni je pospravila pet pomembnih zmag in trenutno v pionirski konkurenci v Jugoslaviji nima tekmece. Še več: že zdaj je tudi med najboljšimi jugoslovanskimi mladinkami in med najbolj obetajočimi telovadkami pri nas sploh.

Na odprtem gimnastičnem prvenstvu Skopja ob koncu tedna spet ni opustila presenečenja: premagala je vse nasprotnice in s 37,05 točke zmagala pred ljubljanko Farkovo. Pri pionirjih je zmagal Udanović iz Subotice, pri mladinkah Ljubljanka Muellerjeva in pri mladincih Mariborčan Kosi. Slovenci so se torej odlično odrezali.

Pokal dobila Krka

Ob dnevu JLA so se v rokometu za »Pokal 29. novembra« pomerile ženske rokometne ekipe

V počastitev dneva JLA je športno društvo tovarne „Labod“ v nedeljo dopoldan pripravilo v telovadnici osnovne šole v Briljnu ženski rokometni turnir. Tekem, ki so trajale najprej po dvajset minut, v finalu in polfinalu pa po 30 minut, se je udeležilo 11 ekip. Medtem ko je bilo srečanje v finalu predvsem zaradi Molanove in pa borbenosti Labodovih igralcev za redke gledalce zanimivo, smo v prvih srečanjih gledali dolgočasne igre, kar pričajo tudi rezultati.

Izidi tekem: Labod : Briljn 9:0, Grm : OŠ Sentjerne 2:10, Stopiče : Katja Rupena 1:4, Vavta vas : Smilhel 9:4, Labod Krško : Vavta vas 8:9, Krka : OŠ Sentjerne 17:3, La-

bod : Vavta vas 12:3, OŠ Sentjerne : Labod 4:6, Krka : Katja Rupena 12:11 in Labod : Krka 6:8. Vrstni red: 1. Krka, tovarna zdravila, 2. Labod, 3. OŠ Sentjerne, 4. OŠ Katja Rupena, 5. Vavta vas in drugi.

Organizator tekmovanja je ob koncu turnirja poskrbel tudi za nagrade. Ekipa Krke je dobila v trajno last lep pokal, ekipi Laboda in Sentjerneja pa diplomi.

Poskrbeli so tudi za najbolj disciplinirano ekipo, ki je dobila praktično nagrado, nagrajene pa so bile še najboljše igralke.

Tekme so vodili sodniki Štrukelj, Stojšin, Cvelbar in Ojsteršek dobro. J. PEZELJ

Oči v krogih Münchna

Jože Spilchal

Dirndl, mini, vera ...

V olimpijskem Münchnu je bilo vse popisano z reklamami: od podstavkov za pivo do ženskih spodnjih hlač. Vseposod je bilo po pet krogov ...

Muenchenčanke se za to niso kaj prida zmenile, obnašale so se tako, kot so se pač vajene obnašati. Zato si se lahko nagledal dirndla, tradicionalne obleke, rade pa se oblačijo tudi v hlače ali pa v mini. In Muenchenčanke so verjetno rade dosledne: če že presledajo iz dirndla v mini, potem to store tako, da je mini zares mini!

Muenchenčanke so lepa dekleta, to je treba priznati. Človek bi mislil, da so Nemeke debele – a to je le predstava, ki jo imamo mi o njih, pa že zdavnaj ne drži več. Industrija ličij je prav tako zanesljivo pred našo, tradicija je na njihovi strani – zato ni čudno, da se dekleta tam, če že niso lepa, znajo polepšati. Polepšajo se pa tako, da postanejo lepa.

Sodeč po verski gorečnosti, s katero so obiskovalce Muenchna pozdravljale najrazličnejše sekte, si lahko v Münchnu veren v dirndlu, hlačah ali miniju.

Ko sem nekega lepega popoldneva sedel ob jezeru zraven olimpijskih prizorišč in si ogledoval vse vrve, je na klop k meni prišel dekle in me pocukalo za rokav:

„Jezus je tu, med nami!“ je začelo svojo pripoved. Človek bi pričakoval od mlade dekleta drugačnih besed. Muenchna in njegovih vtisov sem imel že tako polno glavo, da se mi res ni dalo spustiti se v versko razpravo, zato sem samo zavzdihnil.

Dekle pa je bilo neomajno: „Ne verjameš, da je Jezus med nami? Tisoči smo že, ki verjamejo! Živimo kot ena družina, tu, v Münchnu, v Essenu in v Amsterdamu imamo svoja središča.“

Jaz pa sem ostal nem kot stena! Dekle se ni dalo: „Daj, razkrij mi svoje srce, odpi mi ga, razkrij mi svojo dušo. Videl boš, postalo ti bo laže, postal boš srečen, ker ti bo Jezus pomagal!“

Za marko mi je hotela prodati njihov časopis, v roke mi je rinila prospekte, jaz pa sem bil tiho.

Ona pa kar naprej: „Pa ... ne verjameš, da je Jezus?“

Moja prva besedica v tem pogovoru je bila torej: „Ne!“

Ni se obupala: „Čeprav ne verjameš, te Jezus kljub temu ljubi. Se imaš čas, stopi v naše vrste. Jezus te ljubi, Jezus te ljubi, ljubi te.“

Tako je končala moj poskus prevzgoje, potem me je vprašala, od kod sem. In končno me je blagoslovila, rekla „amen“, se poslovila, me spomnila, kje jih lahko najdem – in odšla.

Ko bi ne bila tako zgovorna, zraven pa se simpatična, morebiti celo malo lepa s svojimi velikimi vprašujočimi očmi za stekli neobrobjenih oči, bi je gotovo ne pustil toliko časa čevketi – in bi rajše sam odšel.

A oditi ne bi imel kam: po olimpijskih prizoriščih se človek ni mogel izogniti verski propagandi: ponujali so ti najrazličnejše vere (v mestu sem videl tudi srbsko ortodoksno cerkev) in tudi na najrazličnejše načine. Največ je bilo takih, ki so molčali in so le stegovali proti tebi roke s prospekti. In med njimi je bilo več žensk kot moških, med ženskami več deklet kot starejših. In med dekleti je bilo več takih, ki so imele mini kot hlače. Dirndla ni imela nobena.

Boj za vero pa očitno prenese tako hlače kot še tako majhen mini!

(Prihodnjič: OLIMPIJSKI RAZVRAT)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Nov dokaz, da liberalizem zaslepi

(V državnem) zboru se je zgodilo nekaj, kar mora z žalostjo napolnjevati vsacega pravega Slovana: – Slovani, Mladocihi – so pomagali svojim in sploh slovaniskim najhujšim nasprotnikom zoper svoje dosedanje prijatelje! Glasovali so z njimi zoper ministra Tafeja, katerega ravno ti liberalci hočejo na vsak način odpraviti. Nov dokaz, da liberalizem zaslepi. – Gospodom boče gotovo se žal, ako se vže sedaj ne stramujejo.

(Pripravlja) se postava zoper pijančevanje, o tej bo v državnem zboru poročal naš poslanec prof. Suklje – pa postava zoper ponarjanje živil. Obe sta na prav imenitne; za vinorejske kraje pa zlasti zadnja, ker se ravno vino najbolj ponareja.

(Franciozi) so popolnoma potolkli vojsko grozovitega kralja dahomejskega v zahodnji Afriki. Konec je njegovemu kraljestvu; upamo, da konec tudi groznim morijam. V tej nesrečni deželi se je pobilo leto za letom tisoče in tisoče ljudi. – Da bi bili ti Franciozi tudi doma bolj krščanski!

(Iz Novega Mesta), dne 13. decembra. – Pred kratkim smo naznanili iz družine našega občesposlovanega in ljubljenejšega predsednika c. kr. okrožnega sodišča veselo

vest, da se je zaročila njegova hčerka gospodinja Marija z gospodom Karlom Grebencom, sodnijskim pristavom v Kostanjevici; a danes smo spremenili isto hčerko, gospo Marijo Grebenca večnemu počitku! Da, svet je res nestanovit; prave sreče tu najti ni mogoče!

(Mesta okrožnih) zdravnikov so razpisana na Dolenjskem: V Črnomlju, v Kočevski Reki z letno plačo 800 gld. Na Gorenjskem: v Bohinjski Bistrici, v Zelenikah s plačo 800 gld., v Radovljici s 600 gld. Na Notanjskem v Logatcu in Šentpetru na Krasu s plačo 600 gld.

(Književno naznanilo). Na stroške pokojnega knezoškofa Antona Alojzija Wolf-a je jel v Ljubljani izhajati slovensko-nemški slovar v snopih po 50 krajačev. Delo bode izvršeno ter bode vstreglo v marsikake reči. Nje, ki potrebujejo takega slovarja, vabimo s tem naj ga naroče pri „katoliški bukvarni“ v Ljubljani.

(Pernica) (tuhna) ne iz čufanje ali strizene perja, ampak iz samega mahu, z dvojno preobleko, lepo čisto ohranjena, dvajset funtov težka, je na prodaj pri J. K. hiš. šte. 204 v Novem Mestu.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC, 15. decembra 1892)

Z naših vtisov

Roditeljski sestanek

O slušateljih politične šole so rekli na zadnjem sestanku medobčinskega sveta ZK Ljubljana to in ono. Med drugimi je nekdo menil, da bi bilo dobro zvedeti, kakšne ocene imajo slušatelji. Sekretar komiteja ZK Ribnika Danila Mohar je na to predlagal:

– Saj to je čisto lahko, le partijske sekretarje je treba poklicati na roditeljski sestanek!

Novoletni koledar

Prilagamo danes vsem starim in novim naročnikom kot skromno darilce Dolenjskega lista z željo, da bi jim vse dni v novem, 1973. letu kazal prijetne, zadovoljne, zdrave in novih uspehov polne čase!

Vsem naročnikom, bralcem in sodelavcem doma in v tujini: lepe pozdrave!

DOLENJSKI LIST

Veselo silvestrovo

Na zadnjem sestanku medobčinskega sveta ZK Ljubljana so razpravljali tudi o ustanovitvi aktivov delavcev – komunistov. Vsi občinski partijski sekretarji, kjer doslej še niso ustanovili takega aktiv, so na sestanku zatirjali, da ga bodo ustanovili zagotovo do konca decembra, nakar je sekretar medobčinskega sveta Jože Derovšek pripomnil:

– No, če ne prej, pa ga ustanovite vsaj na Silvestrovo!

Nov čekovni račun

dobi tudi DOLENJSKI LIST takoj po novem letu – postali bomo časopisno založniško podjetje, SDK pa tudi sicer vsem svojim strankam spreminja številke zaradi uvedbe novega načina obdelave podatkov. Zato prosimo vse

ZAMUDNIKE,

ki še niso poravnali naročnine ali njenega zaostanka za letošnje drugo polletje, da s polnočnico, ki so jo že ali pa jo bodo dobili te dni, takoj nakažejo dolžno naročnino. Po novem letu sedanje položnice Dolenjskega lista ne bodo več veljale.

UPRAVA LISTA

Delegacija viniškega Kluba OZN, ki je bila na obisku pri tovarišu Titu, kar naprej pripoveduje svoje vtise. Na fotografiji: Vida Čado- nič, Verica Stipanovič, Tatjana Čado- nič in mentor Anton Troha. (Foto: R. Bačar)

NEPOZABNIH 30 MINUT

Na Brdu v gosteh pri tovarišu Titu

Tisoče lepih želja, nežnih besed in iskrenih voščil, vtikanj v knjigo pionirjevse domovine ob 80-letnici maršala Tita, je delegacija viniškega Kluba OZN osebno izročila mentoru 14. decembra

Akcija viniških pionirjev je dosegla namen, ko je predsednik Tito sprejel knjigo Kluba OZN z več kot 7000 voščili jugoslovanskih pionirjev. Prisočno se je zahvalil za darilo, zatem pa v neuradnem okolju z viniško delegacijo prebil dobrih 30 minut. V pogovoru je poudarjal, naj si mladina še nadalje prizadeva za mir na svetu in prijateljstvo med narodi. Čas obiska je minil kot trenutek in prav na koncu je Vinčankam uspelo ponuditi mu častno članstvo v Klubu OZN na šoli in ga povabiti v Belo krajino. „Ni obljubil, odklonil pa tudi ne,“ pravijo dekleta. Rekel pa je: „Najlepše pozdravljam vse vaše na šoli in vse Belokranjce.“

Ko je Verica Stipanovič 14. decembra zvečer prišla v domačo vso Preloko, Tatjana domov na Vinico in Vida Čadoničeva v Gdunce, jih je čakalo številno sorodstvo, vsa so sešla in domala vsa vas. Dolgo v noč

Več tisoč poljubov

Mladinci z Dvora so bili med »novomeškimi« vojaki v garniziji Milana Majcna štiri ure

Mladina na Dvoru je po otvoritvi mladinskega kluba postala še bolj delavna. Na sestanku so se zmenili, da bodo poglobili stike z vojaki, ki so jim pri ureditvi njihovih ciljev veliko pomagali. Tako so prejšnji teden s posebnim avtobusom obiskali novomeško garnizijo Milana Majcna. Vojaki so jih prisočno pričakali.

Pripravili so krajši kulturni program, ki ga je popeli vojaški orkester zabavne glasbe. Še pred programom so si vsi skupaj ogledali dokumentarni film o boju naših narodov. Nato so si ogledali orožje, najboljši vojaki pa so 30 mladincem in mladinkam odgovorili na vprašanja. Razkazali so jim tudi inženirski kabinet, tu pa je marsikaj zanimivega povedal komandant garnizije tov. Božić.

Polni vtisov in v spremstvu vojakov je skupina z Dvora, ki jo je tokrat v vojaški uniformi spremljal »njihov« podpolkovnik Džorović, odšla na slavnostno kosilo v vojaško menzo. Fantje, ki so vojaški rok že od

služili, so nanj kar planili. Malo drugače pa je bilo s tistimi, ki bodo uniformo še nosili. Težko jim je šlo po grlu in marsikatero pikro so spustili na račun vojske. Dekleta pa so se razdelile v dva tabora. Ene so vojaško kuhinjo kvalele, druge pa tarnale, da so fantje revčki, češ da njihove mame dosti okusneje kuhajo.

Nato je komandant Božić skupino mladincev in vojakov odpeljal v pekarno, kjer se dekleta ponovno niso mogla načuditi natančnosti in hitrosti dela. Ogledali so si še betonski kip maršala Tita, ki stane več milijonov in ga je komandant napravil vojak, in kip Matije Gubca.

Več kot štiri ure so se mladinci zadržali med »novomeškimi« vojaki in so bili z obiskom zelo zadovoljni. Tov. Božić je ob koncu povabil vsa dekleta na praznovanje novega leta in jim obljubil, da tolikokrat, kot bi bile tu, ne bodo nikjer drugje poljubljene.

J. PEZELJ

Fante je najbolj zanimato orožje. Vojak jim je moral večkrat pokazati, kako se polni puška, najradovednejši pa so poskusili še sami, a jim sprva brez pomoči ni šlo. (Foto: J. Pezelj)

V GARNIZIJI CERKLJE IMAJO SLOVENCJI SVOJ OKTET

Tudi Janez je bil svoje dni vojak

Narodnost ni pomembna, pomembni so ljudje in v vojski je najlepša prilagodnost za bratstvo in prijateljstvo med narodi – Za dobro voljo pesem

Slovenec Janez Kunaver doživlja svoje „uniformirane čase“ zelo vesetransko. Pozoren opazovalec je in zanimajo ga predvsem ljudje.

„Pri vojakih sem spoznal veliko tovarišev različnih narodnosti in tega sem vesel,“ je povedal, še preden sem ga utegnili kaj vprašati. „Veste, že prej sem se rad srečeval z ljudmi iz drugih republik, za kar seveda nisem imel toliko priložnosti kakor tukaj. Kot dijak in študent sem veliko potoval s kolegom. Ob obali in mimo kraških polj sem prispel najdlje od Ljubljane do Splita.“

„Kakšen poklic imate?“

„Inženir strojništva sem, Ljubljancin. Po končanem študiju sem šel takoj k vojakom. Šele ko bom opravil svoje državljansko dolžnost, bom svoje znanje preizkusil v praksi.“

„Tovariši pravijo, da radi poto-“

Tatjana: »Moj najlepši trenutek«

Moharjeva Tatjana je obisk najbolj čustveno doživela. „Zašibila so me kolena in že smo bili pred njim, ki mu je veljala naša akcija. Sprejel je knjigo, ki smo jo s tako ljubizno spravljali skupaj. To je bil zame najlepši trenutek. Tudi jaz sem postala bolj sproščena, ko smo sedli za mizo. Postregli so nam s sokovi, čajem, pitico in bomboni, a meni ni bilo do dobrot. Zmenjeni smo bili za 30 minut obiska, mi pa smo bili že pet minut dlje pri Titu, zato je nekaj tovariš opomnil predsednika: „Druže predsednice, nova dužnost vas čeka.“ Maršal pa je pogledal na ur in dejal: „Imamo še tri minute.“

Rad se je z nami pogovarjal in re: smo mu hvaležni, da s je vzel dragocena čas. Zdej sem spoznala, kako so državljanom minute odmerjene in kako naporen je delovni dan tovarisa Tita.“

Vida: »Vinice se je spomnil«

Čadoničeva Vida se spominja največ drobnjarij, ker je med vsemi tremi najboljša opazovalka. Všeč ji je bila sva obleka predsednikovke s poroge jovanke, kombinirana z belim in temnejšim blagom, njena „kpa frizura“, predsednikova pipa z letnico 1961, predvsem pa ne more pozabiti prisrčnosti, ki sta jo gostitelja izkazovala Vinčanom.

„Med pogovorom je bil tovariš Tito zelo živahen. Besedam z belim in temnejšim blagom, njena „kpa frizura“, predsednikova pipa z letnico 1961, predvsem pa ne more pozabiti prisrčnosti, ki sta jo gostitelja izkazovala Vinčanom.“

RIA BAČAR

SKOK NA MARS

11. Potem ko sta naša voznika pogotmna prvo presenečenje, sta zbrala preostala dva voznika in sama samcata zakorakila v prometni svet. Kaj pa jima je tudi drugega preostalo?

Zacvilito so zavore stoterih vozil naokrog. Nastal je zastoj, ki mu ni para v vsem vesolju; po pravici lahko domnevamo, da so ta dan vsehposod ustavili delo, ker ni bilo nikogar v službo. No, čez tri ure je na kraju nesreče zatulila mileniška sirena in čez nadaljnje tri dni sirena sevalcev. Do bolnišnice je bilo sto metrov in prispeli so tja naslednji dan ob pol enajstih dopoldne ...

Dragi bralci, naj vas ne moti, da opisujemo le prometno situacijo, o naših nenadomestljivih ponesečenjih pa niti besedice! Niti malo nas ne skrbiyo njuna polomljena rebra in bruške na glavi – marsovska medicina je namreč že tako sijnjo daleč, da opravi s takim slučajem že vratar bolnišnice v svoji vratarski loži! Običajen varilni aparat – in rebra so zvarjena! In tuba uhaja – pa je koža spet cela!

Široka usta

MIHA MATÉ

13

„A tako?“ pravijo njegova široka usta, ki se razpotegnejo v dolg nasmeh. Da, prav v takšen nasmeh, od katerega smo v Ribnici privratki vli mero za žlice in z njimi krenili v svet. Krizem in počez smo ga obšli in naša predelana leska je odhajala z nami. Nikdar se nismo vračali praznih rok in za nami so ostajali veseli ljudje in dogodki. Vse, kar smo slišali

Urban ima široka usta tudi v bolnici ...

in doživeli, smo vrgli v svojo malho, predelali po ribniški pameti in zopet poslali nazaj med ljudi. Odhajali smo s širokimi usti, kot so bila pred več kot sto leti, ko je stopil na pot prvi Urban, nato drugi, cela vojska Urbanov ...

S svojimi šalami smo potipali revne in bogate, skope in darežljive, na položajih in brez njih, zalite in suhe ... Tiste s solami in brez njih, z rotacijami in brez rotacij, s prepričanjem in brez njega ... Urbani pa so odhajali in na njihovo mesto so prišli novi, še bolj duhoviti, iznajdljivi, pikri, ostrji, jeziki in pametni. Vsem je pa bilo skupno eno in isto: nikoli niso za slab kosček kruha prodali svoje kmečke pameti. Ostajala je z njimi in jim vedno pomagala, tudi meni ... tisoč dvainpetdesetemu Urbanu iz suhorbarske doline. Niti enkrat samkrat me ni izdala in ponosen sem nanjo.

EPILOG: Naslednjega dne sem zapustil bolnišnico. Dejali so, da sem zdav kot riba in da kopiriva ne pobeze. Tudi sam mislim tako. Res je, da se mi je v levem kolenu pričelo zbirati vino, a v desnem šnops, toda to še ni vzrok, da bi se cartal po bolnišnicah in pasel lenobo.

Cez nekaj dni bom obiskal Jožeta. Preveč dosledno je upošteval moj nasvet – odrezal so mu ta zdravo nogo. To pa je že druga zgodba in prežalostna za Ribničana Urbana.

KONEC

CENEJŠI pralni stroji GORENJE

DOLENJKE

na Dolenjskem in v Beli krajini dobite do 31. decembra 1972 pralni stroj GORENJE pri go-tovinskem nakupu

300 din CENEJE!

IZKORISTITE ENKRATNO PRILožNOST!

Dežurni poročajo

TAT V GOSTILNI – V novo-meški gostilni Rotovž je neznanec v noči na 13. december ukradel kaseto s 150 dinarji, nekaj cigaret in tranzistor, vreden 800 dinarjev.

OVIRAL PROMET – Ljubljanka Franca Kuhlja so trebanjski miličniki 13. decembra pridržali do izteznitve. Kuželj se je opil, oviral promet na cesti, na nekem osebnem avtomobilu pa je celo zlomil radijsko anteno.

KOKOŠJA DRUŽINA – V noči na 13. december je nekdo vlomil v kokošnjak Terezije Jaklič v Ivanji vasi. Ukradel je pet kokoši in petelina.

ODSTRANILI SO GA – 13. decembra zvečer je v hotelu Kandija razbil stekleno podlago Kajtezovič. Na pomoč so poklicali miličnike, ki so ga na sili odstranili iz lokala in ga prijavili sodniku za prekrške.

OB ZAROMETI – Marjan Hrstar iz Novega mesta je prijavil miličnikom, da mu je nekdo v noči na 14. december odvil in odnesel z osebnega avtomobila oba žarometa. Hrstarja je tako oškodoval za 700 dinarjev.

IZ TORBICE – Novomeščanka Ivanka Turk je 14. decembra prijavila miličnikom, da ji je neznanec dopoldne ukradel iz torbice 350 dinarjev. Izkoristil je priliko, ko ni bilo nikogar v kuhinji.

IZ SUKNJICA – Janezu Drmažu iz Ledce vasi pri Šentjerneju, delavcu Komunalnega podjetja, je nekdo ukradel iz suknjice 300 dinarjev, ko je delal na smetlišču v Muhaberu. Sumijo Cigane.

SKOŽ OKNO – 16. decembra okrog 18. ure so vlomili v stanovanje Novomeščanka Staneta Grande. Vlomilec je vdrl skozi okno, razmetal vse stanovanje in vzel hranilno knjižnico, 770 dinarjev in osebno izkaznico Pepce Grande.

MOPED – 16. decembra zvečer je nekdo odpeljal izpred gostilne Deu v Mokronogu moped NM 57-032 Rudija Usa iz Gor. Jesenic pri Mokronogu.

SREBRNICE: ZANESLO GA JE – Mariborčan Stane Keuc, ki je začel na delu v Nemčiji, se je 16. decembra popoldne peljal iz Dol. Toplice proti Novemu mestu. Med Srebrnicami in Brodom je avto v ovinku zaneslo, da je trčil v nasip ob cesti in se prevrnil nazaj na bok. Škode je za 1.000 dinarjev.

PONIKVE: NA BANKINO NA BOK – Jože Brudar iz Rihpovca se je 17. decembra zvečer peljal od Ponikve proti Mirni. Avto je začel v ovinku zanašati, da je zapeljal na bankino in se prevrnil. Škode je za 3.000 dinarjev.

Dva Klančarja sta!

Tovariš Jože Klančar iz Novega mesta, Voličeva 6, je prišel v naše uredništvo in izjavil, da on nima nobene zveze z Jožetom Klančarjem, ki je omenjen v zadnjem poročilu s sodne razprave proti nekaterim bivšim uslužbencem podjetja NOVO-TEHNA v Novem mestu. Ker gre za podozrivost oz. enakost imen, njegovo pojasnilo objavljamo.

UREDNIŠTVO

ZAPISNIK

Danes se je zgledal pri tujakih njemu organu občan Jaka Pravičnik in podal na zapisnik sledečo izjavo:

Včeraj zvečer sem pešal čili proti mostu in na drugi strani ceste zagledal simpatično dekle. Korak mi je zastal in spet sem pogledal proti njej. Opazil sem, da me tudi ona gleda. Bila je mlada in lepa...

Stopil sem na drugo stran ceste in pozdravil. Dekle se mi je nasmešilo in dobil sem pogum. Predstavil sem se in tudi ona je povedala svoje ime. Bila je – Majja... Ker sem bil osamljen, sem jo povabil na kozarec vina. Ni odklonila in stopila sva v Bezgavčovo gostilno.

Sedela sva in pila, malo pojedla in kramljala. Nekako sva se zblížila in povabil sem jo k sebi domov. Morda sem ji bil res všeč, ali kaj – ni odklonila.

Šla sva proti domu in se držala za roke. Spotoma sem jo nekajkrat pobožal po laseh in ni

se branila. Pobožal sem jo tudi drugod in tudi to pot se ni branila.

Prišla sva domov in stopila je noter. Koj sem opazil, da je navajena hoditi po tujih stanovanjih. To mi je bilo všeč. Pripravil sem pijačo in malo jedade in sedla sva na kavč. Prižgal sem radio in soba je napolnila mehka glasba. Gledal sem dekle v oči in ji z roko segel v lase. Ni se umaknila... Z drugo roko sem jo prijel drugod in ni se branila...

Bilo nama je hudo lepo... Proti jutru sem se zbudil, ves srečen in zadovoljen. Toda Majja ni bilo več. Medtem ko sem še spal, je – bogveidi zakaj – odšla. Bil sem žalosten in skuhal sem si čaj, potlej pa odšel v službo.

Vse, kar sem izjavil, je čista resnica in to potrdim z lastno-ročnim podpisom.

JAKA PRAVIČNIK

PRIPIŠ: Ob priliki Majinega obiska mi je zginilo sto tisočakov...

Drugega občinskega kviza „Kaj veš o prometu?“ ki je bil v soboto, 9. decembra, v Mirni peči, se je udeležila tudi ekipa osnovne šole „Katja Rupena“ iz Novega mesta, ki je zmagala med desetimi nastopajočimi in dobila pokal. (Foto: Andrej Železnik, foto krožek OŠ Katja Rupena)

NESREČA 13. AVGUSTA PRED SODIŠČEM:

Trije mrtvi v jutranji megli

V megli in v zelo slabi vidljivosti je Vranovac prehitel in zakrivil nesrečo – čeprav ni priznal krivde, je obsojen na 3 leta

Jugoslava Vranovca, 30-letnega prebivalca Žednika pri Subotici, je v petek novomeško okrožno sodišče – senatu je predsedoval sodnik Janez Kramarič – obsodilo na tri leta strogega zapor, ker je bil kriv prometne nesreče, v kateri so izgubili življenje trije ljudje.

Kaj je vodilo senat, da se je odločil za tako kazen? Vranovac je 13. avgusta letos okrog 4. ure peljal tovornjak, ki je bil naložen z jabolkami, iz Horgoša v Ljubljano. Bilo je megleno, vidljivost je bila izredno slaba. Po Vranovčevi izjavi se je na cesti videlo morebiti 30 metrov.

Kljub tem skrajno neugodnim razmeram se je odločil prehiteti tovornjak s prikolico. Med prehitovanjem pri Veliki vasi mu je prišel naproti iz ljubljanske smeri Nikola Todorovski, v avtomobilu Makedonskega združenja pa sta bila še njegova žena in Tašo Tašen. Osební avto in tovornjak sta silovito trčila: osební avto je obrnilo, da je spet gledal proti Ljubljani, vsi trije potniki v njem pa so bili takoj mrtvi.

Vranovac dejanja ni priznal: trdil je, da je bil že na svoji polovici in da e osební avto pripeljal po njegovem

delu ceste. Sledovi na cesti, ki jih je ugotovila takoj po nesreči komisija, kažejo prav nasprotno. Sodišču zato ni bilo težko določiti krivdo za to izredno drzno prehitovanje v megli in pri zelo slabi vidljivosti.

Ljubitelj kozolcev

Jelka Zajc z Dolnjega Karteljevega je v ponedeljek prijavila novomeškí miličnikom, da ji je neznanec ukradel hrastov steber za kozolec, vreden 400 dinarjev. Tatu še niso našli.

Je bil vinjen?

V ponedeljek sta se pri Šentjurju opazila avtomobila, ki sta ju vozila Andrej Puppis iz Ljubljane in Vladimir Turk z Vinjega vrha. Škode je za

12.000 dinarjev. Miličniki so odpeljali Puppisa, ki je kazal znake vinjenosti, na odvzem krvi, hkrati pa so pridržali tudi njegovo vozniško dovoljenje.

Požar v Račici

16. decembra ob 23. uri je izbruhnil požar na gospodarskem posloju Franca Primožiča v Račici pri Sevnici. Lastnikova žena je zvečer v svinjski kuhinji pozabila pogasiti ogenj v peči. Ponoči so se vnela drva, ki so bila zložena pri peči, goriti je začel lesen strop in kmalu je ogenj zajel vse gospodarsko poslopje. Škodo so ocenili na okrog 60.000 dinarjev.

Ubilo ga je v transformatorju

Pri opravljanju delovne dolžnosti, se je v nedeljo, 17. decembra, smrtno ponesrečil v transformatorjih v Sodražici 31-letni električar Bojan Trdan. Njegova smrt je žalostno odjeknila med ljudmi. Bojan je bil aktiven družbenopolitični delavec in član Zveze komunistov. Zadnja leta je bil predsednik krajevne organizacije SZDL v Sodražici. Zaradi svoje poštenosti in odnosa do ljudi je bil zelo priljubljen. Poznali so ga tudi kot vestnega delavca. Vsi sočustvujejo z družino Trdanovih. Bojan je zapustil ženo, dva majhna otroka, mater in brata. K. O.

DEŽ...

Če dežuje, bomo zmanjšali hitrost vožnje, vključili brisalce za vetrobransko steklo, povečali varnostno razdaljo, v naliivu tudi podnevi prižgali zasenčene luči, obzmiri bomo do pešcev, kolesarjev in mopedistov. Ne bomo po nepotrebnem vozili hitro in prehiteli.

PROMETNA NESREČA PRED SODIŠČEM:

Pozabil na nasprotno stran

Franc Švigelj je bil ob upoštevanju olajševalnih okoliščin obsojen na pogojno kazen

30-letni poklicni šofer Franc Švigelj iz Vnanjih goric pri Brezovici je stopil v petek pred senat novomeškega okrožnega sodišča, ki mu je predsedoval sodnik Janez Kramarič. Obtožen je bil, da je zakrivil prometno nesrečo, v kateri je 28. maja lani umrl Rudolf Stritar.

Tistega dne okrog 21.30 je Švigelj peljal proti Ljubljani tovornjak s prikolico in naloženimi 27 tonami pločevine. Pri Dolnji Dobravi, ob začetku vzpona v poljanski klanec, je zapeljal na levo polovico ceste, pri tem pa ni upošteval prometa iz nasprotné smeri. Ko se mu je bližal avto, je zapeljal nazaj na desno, vendar je prikolica ostala še na levi strani. Stritar se je z avtom zadel vanjo, potem ga je vrglo po nasipu in je zaradi poškodb kmalu po nesreči umrl.

Na sodišču se je Švigelj zagovarjal, da je bila prikolica morebiti res

na levi, vendar zato, ker je sunkovito zavil s svoje desne še bolj na desno, da se je umaknil avtomobilu, ki ga je hotel prehiteti. Sodišče Švigljevega zagovoru ni verjelo, saj ga je ovrgel izvedenec. Švigelj je imel ob nesreči v krvi 0,34 promila alkohola. Za sodbo pa so upoštevali tudi njegovo dosedanje nekaznovanost, skrb za dva otroka, njegovo dosedanje vzorno obnašanje na cesti in izvedenec mnenje, po katerem je imel Stritar na voljo 2,6 metra proste ceste na desni polovici. Šviglju je sodišče izreklo kazen 10 mesecev zapor, pogojno za dobo dveh let.

Zemljišča, razlastitve, cene

Sosed kaže na soseda in vprašuje, zakaj on lahko dražje proda zemljišče – Oboje je zakonito

„Kaj nas trenutno najbolj zaposluje, vas torej zanima. Največ se ukvarjamo z razlastitvami zemljišč,“ je pojasnjeval predsednik občinskega sodišča v Brezicah Zvonimir Gaberšek.

„Ljudje namreč ne morejo razumeti razlike v ceni za dejansko enaka zazidalna zemljišča. Razlastičene parcele brez komunalnih obravnav po zakonu kot kmetijska zemljišča, ki so ocenjena za manj kot tretjino vrednosti proste prodaje. Vistem okolici pa ima sosed zakonito pravico prodati svojo parcelo kot stavbišče in jo mora najprej ponuditi občini. Občina pa za te namene nima denarja, zato parcel ne more kupiti. Lastniki zahtevajo za kvadratni meter 15 do 35 din, vendar tudi ta zemljišča komunalno niso urejena.“

Če bi občina ta zemljišča kupovala, bi kupci verjetno po-

čakali na prodajo preko stanovanjskega podjetja, kjer je cena nižja kot pri zasebnikih. V tem primeru bi bil kvadratni meter zemljišča na prodaj približno po 19,90 din. Za Celje sem zvedel, da skupščina odkupuje vse ponujene parcele. Enako delajo menda tudi v Novem mestu. Prav bi bilo, če bi občina razlastila parcele, ki jih lastniki ne potrebujejo za lastno gradnjo. Škoda, da nima denarja za odkup, saj bi se ta hitro vnela. Morda bi se to dalo urediti s pre-

medparagrafi

mostitvenimi krediti, ne vem pa, kakšne so dejanske možnosti za najemanje takih posojil. Posredno bi z njimi lahko precej pomagali kupcem do cenejših parcel.“

Veliko strank prihaja ta čas na sodišče zaradi overitev. Gre pretežno za urejanje starih zadev, vendar jih moramo kljub temu zavržati, dokler ne bodo izdani zakoniti predpisi o prometu z nepremičninami. Kmetijska zemljišča lahko kupuje le, kdor je kmet in kmetiči zavarovane. Ljudje prav zdaj želijo čimprej urediti te stvari, prej, ko so imeli vse možnosti, pa so jih odlagali. Problemi nastajajo tam, kjer za delo nespodobni kmetje želijo izročiti svojo zemljo komu od otrok ali čisto tujemu človeku, ki ni kmet, z namenom, da bi jih preživljali. Takšne pogodbe zaenkrat niso možne, brez njih pa bodoči prevzemniki ne bodo sprejeti nobenih obveznosti.“

J. TEPPEY

KRONIKA NESREČ

BREZA: POVOZIL PSA – 11. decembra zvečer se je Brežičan Franc Bukovinski peljal mimo Breze proti Zagrebu. V nepreglednem ovinku je nenadoma stekel čez cesto pes, Bukovinski je sicer naglo zavrl, kljub temu pa je žival povozil, da je takoj poginila. Na avtomobilu je za 3.000 din škoda.

NOVO MESTO: IZSILJEVAL – Anton Ivančič iz Cegelnice se je 13. decembra zjutraj peljal iz Bršlina proti Ljubljanski cesti. Od železniške zapornice mu je pripeljal naproti Novomeščan Slavko Luzar in izsiljeval prednost. Avtomobila sta trčila, škoda je za 6.000 dinarjev.

NOVO MESTO: V ROBNIK IN V TOVORNJAK – Jože Struna iz Klečeta se je 13. decembra ustavil pred prehodom za pešce v Kandijškem križišču. Za njim se je z avtomobilom pripeljal Trbovelčan Ivo Zupan, ki je pri ustavljanju trčil v robnik, od tam pa ga je odbilo v Strunov tovornjak. Poškodovanega Zupana so odpeljali v bolnišnico, na avtomobilu je za 3.000 dinarjev škoda.

MRTOVEC: NERODNO ZAVIJANJE – 13. decembra dopoldne se je z neregistriranim traktorjem domačin Franc Radenšek peljal proti Radečam. Ko je v Mrtovcu zavil na stransko cesto, ga je prehitel tovornjak, ki ga je vozil Jože Zorko iz Laškega. Zorko je sicer zavil s ceste, da bi preprečil trčenje, vendar sta se vozili zadeli. Škode je za 30.000 dinarjev.

VELIKA VAS: ZAVOZIL V SMERNIK – 13. decembra zvečer se je Branko Glavak v Veliki vasi zaletel v občestni smernik. Vozniku iz Kučan je odtrgalo kolo in je zapeljal na njivo. Teže se je poškodoval njegov sopotnik Mirko Borovnik in so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico. Škode je za 20.000 dinarjev.

PODGORJE: PRI ZAVIRANJU – 14. decembra dopoldne se je Franc Mlakar iz Narpelj peljal iz Sevnice proti Planini. V Podgorju mu je naproti pripeljal z avtomobilom Ludvik Vetrli iz Skomarja. Pri zaviranju je trčil v Mlakarjev avto. Škode je za 5.900 dinarjev.

KARTELJEVO: PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA – Ljubljancin Danijel Popovič se je 14. decembra zjutraj peljal proti Zagrebu. Pri karteljevskem priključku je opazil na levi tovornjak s prikolico, ki je bil obrnjen v zagrebško smer. Po povici je ustavil avto, vanj pa je trčil z avtomobilom nemške registracije Vule Vuletič, ki je vozil v prekratkí varnostni razdalji. Škode je za 5.000 dinarjev.

NOVO MESTO: SKOČIL PRED AVTO – 14. decembra popoldne je nenadoma skočil pred avto izven prehoda za pešce 15-letni Jože Pekolj iz Vrbovca, Novomeščan Mirko Vesel je Pekolja zadell: pešec si je pri padcu zlomil nogo in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

CRMOSNICE: ČELNO TRČENJE – 15. decembra sta trčila na cesti med Starimi žagami in Cmosnjicami tovornjak, ki ga je vozil

Anton Konda iz Osojnika, in osebni avto, ki ga je vozil Martin Erklavec iz Dol. Toplice. Škode je za 5.000 dinarjev.

TREBNJE: ZAPRL POT – Čiril Borštnar iz Senčurja pri Kranju je 17. decembra v trebanjskem križišču zaprl pot Branku Glavanu iz Dol. Kamenja, ki se je z mopedom peljal po prednostni cesti. Avto in moped sta trčila, škoda je za 800 dinarjev.

NENAVADNA NESREČA:

Pujski

Prevrnil se je tovornjak, ki jih je peljal 91

Nesreče so navadno žalostne, le redkokdaj se zgodi, da se je mogoče ob njih tudi pristrčno nasmejati. 11. decembra se je nšreča končala srečno, ljudje, ki so se po avtomobilski cesti vozili mimo Trebnjega, pa so se lahko še naslednje jutro – kljub žalostnemu dogodku – od srca nasmejali.

Tega večera okrog 19. ure je Vlastimir Veskovič iz Ivankrada vozil tovornjak s prikolico proti Ljubljani. Pri Benečiji je prehitel več osebnih avtomobilov, na koncu pa še tovornjak s prikolico gorishe registracije, ki ga je vozil Maks Kavčič. Tovornjak, naložen s prasički, je bil namenjen v tolmínsko klavnico.

Veskovičevo prehitovanje se je nerodno končalo, ker je prav tedaj pripeljal iz ljubljanske smeri tovornjak. Veskovič je naglo zavil na desno, pri tem pa je opazil gozarski tovornjak, ki se je zaradi tega prevrnil na njivo.

Škode je bilo komaj za tri tisočake, dva pujska sta se v nesreči poškodovala. Drugih 89 prasičkov se je razbežalo po njivi. Naslednje jutro so iz tolmínske klavnice prišli po živo meso z drugim tovornjakom. Pujski so jih še ubogljivo čakali...

Nesreča jim je podatjšala življenje za nekaj ur. Ko to berete, kljub temu niso več med živimi. Morda je kak kos končal tudi v vašem loncu.

Revnejši so bili ZA

Ivan Tekstor: „Naš referendum ni propadel samo zaradi trgovine. Čuta ni več!“

Tajnik novomeške krajevne skupnosti Franc Aysec je želel vedeti, kakšno obrazložitve ima KS Mali Slatnik za neuspeh ob letošnjem referendumu za šolstvo, ali kaj razmišljajo, da bi spodrsilaj popravili, in še, doklej bo svet slatniške krajevne skupnosti brez predsednika.

Na vprašanja je odgovoril Ivan Tekstor, tajnik krajevne skupnosti na Malem Slatniku. Ob prvem je dejal:

„Vprašanje je prišlo nekoliko pozno, a je še vedno vredno obravnave. Menim tudi, da bi bila to dolžna pojasniti SZDL, ker pa sem izbran za jaz, naj povem svoje mnenje.

Najprej moram ugotoviti, da so naselja na območju naše krajevne skupnosti različno razvita: nekatera ležijo ob asfaltni cesti, imajo urejene domove, vodovod in druge dobrine, kvalificirane in strokovne delavce, v drugih pa so zapuščene kmetije,

delavci zvečine ne kvalificirani, oddaljenost od prometnih zvez je velika, da napredek v te kraje počasneje prihaja. Prvi samoprispevek se je izšel leta 1969. Denar je pošel pretežno v naslednjem letu, nekaj pa je bilo porabljenega lani. Imeli smo za krajevne poti in vzdrževanje komunalnih dobrin, dajali smo dotacije društvom, obnovili električno omrežje, zgradili vodovod na Malem Slatniku in opravili več drugih del. Letos smo šli na glasovanje za samoprispevek, ki bi ga pol ostalo za komunalno urejanje, pol pa bi ga dali za preureditev osnovne šole „Katja Rupena“. Izid je bil: za samoprispevek je bilo le 47,3 odstotka glasovalcev. Zanimivo je, da so bili na Potovrhu, Velikem Slat-

niku in Cikavi za samoprispevek, na Malem Slatniku in Krki pa velika večina proti.

„To so dejstva. Kaj pa razlogi?“

„Razprave po referendumu so pokazale, da je bil poglaviti razlog za neuspeh ukinitve trgovine na Malem Slatniku. Taka ocena pa ni popolna, saj je trgovina preskrbovala zlasti Potovr in Veliki Slatnik, se pravi kmečko prebivalstvo, medtem ko je Mali Slatnik nakupoval pretežno v Novem mestu, kjer so ljudje zaposleni. Če bi obveljalo prejšnje, bi moral biti izid na Malem Slatniku čisto drugačen. Mislim, da tiči zajec v drugem grmu: zašel je čut za solidarnost, zato bi morala krajevna organizacija SZDL svoj idejno-politični vpliv in moč zastaviti pri preobrazbi ljudi.“

„Zakaj pa ste brez predsednika?“

„Pred volitvami članov sveta KS leta 1969 so družbeno-politične organizacije predlagale, naj bi bilo v svetu sedem predstavnikov vasi, drugi člani pa predstavniki krajevnih organizacij SZDL, ZB, ZMS in RK. S tako sestavo naj bi dosegli čim boljše povezavo vseh družbeno-političnih dejavnikov. Naneslo je, da je bil za predsednika sveta KS izvoljen član, ki je hkrati opravljal predsedniško dolžnost v ZB. Letos spomladaj mu je prenehala funkcija člana sveta, ker so v ZB izvolili novega predsednika. Prav v času, ko odgovarjam na ta vprašanja, pa je dosednji predsednik že sklical sejo sveta, na kateri bo govor o novem predsedniku, o delu članov sveta in tudi o uvedbi krajevnega samoprispevka. Spet bo vse odvisno od tega, če bomo vsi — ne glede na položaj in funkcijo — pokazali dovolj dobre volje in čuta za solidarnost.“

Ob koncu je Ivan Tekstor predlagal, naj bi prihodnjič v četrtkovem intervjuju odgovarjal predstavnik „Dolenjke“. Povedal naj bi, če so se že odločili za obnovo trgovine na Malem Slatniku, kdaj bo otvoritev in kakšno načrte ima to podjetje s slatniško trgovino.

I. ZORAN

Spet zvišan glas v sindikatu

Novo mesto: akcijski načrt občinskega sindikalnega sveta sprejet — Akcija 1.200, bitka s spekulanti in zaviralci

Ustavna dopolnila se počasi prebijajo v delovne organizacije. To je zdaj hudo zaskrbelo tudi sindikate in so sklenili dvigniti glas. Na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu so razglasili splošno in neizprosno bitko proti tistim, ki uveljavljanje ustavnih dopolnil zavirajo. Delno jih bodo spoznali iz analize, ki bo končana januarja.

Z večjo srčnostjo bodo reševali naloge na področju socialnih razlik. S pratom bodo javno pokazali na vse, ki so obogatili s spekulacijami. Sledno izkrivljanje akcije v boju proti neupravičenemu bogatjenju bodo zadržali v kavi. Pri tem računajo na izdatno pomoč zveze komunizma, ki si je zavoljo teh in številnih drugih deformacij v družbi že naložila podobne naloge.

Ko bodo na eni strani „sukali meče“ s spekulanti, okoriševalci,

potuhnjenci in ugotovljivimi zaviralci napredka, ki jim niti malo ni pri srcu, da bi delavci postali resnični gospodarji s svojim delom in dohodkom, se bodo na drugi strani spopadli z nalogo, ki ne bo lahka. Ob ponorelih cenah, inflaciji in podobnem je postal najnižji osebni dohodek, za katerega se je do zdaj zavzemal sindikat v novomeški občini, dosti premajhen. Sklenjeno je, da se meja premakne za 200 din navzgor, „akcija 1.200“ pa naj zamenja „akcija 1.200“.

Področje socialne varnosti delavcev je eno tistih, kjer lahko sindikat s svojim glasom in vplivom veliko doseže. Današnja stanovanjska politika še vedno ni naklonjena zaposlenim z najnižjimi osebnimi dohodki. V sindikatu so prepričani, da je potrebno dosledno spoštovati in pri načrtovanju upoštevati resolucijo o stanovanjski graditvi v Sloveniji. Doseči moramo, poudarjajo, da bodo čimprej zaživele stanovanjske skup-

nosti in solidarnosti skladi, stanovanjsko politiko pa naj v prihodnje vzamemo v roke proizvajalci, ki se zavzemajo za ceneno graditev stanovanj.

Vse to je samo nekaj točk iz akcijskega programa, ki ga je občinski sindikalni svet sprejel na zadnji seji. Ob tem kaže poudariti, da se je sindikat zavzel tudi za hitrejšo reševanje drugih vprašanj. Med drugim se je odločil zbirati denar za otroško varstvo. V ta namen je skupaj s SZDL razposlal priporočilo sindikalnim organizacijam v podjetjih, naj ob novem letu varčujejo in za novoletno razpisovanje predvidene zneske pošljejo skladu za graditev vrtcev.

I. ZORAN

Zadolžitve

Občni zbori sindikalnih organizacij se bodo končali do 28. decembra. Razpravljajo o nalogah iz Titovega pisma, graditvi za 8. kongres slovenskih sindikatov in podobnem. Za izvedbo zborov v roku so zadolženi člani občinskega sindikalnega sveta.

V glavi...

Pismo izvršnega biroja in tovariša Tita daje zelo velik poudarek stabilizacijskim prizadevanjem v gospodarstvu. Le malokateri delavec pri nas pa ve, v kaj so usmerjena takšna prizadevanja v njegovi delovni organizaciji, kako delati, da bomo bolj uspešni itd. V mnogih delovnih organizacijah vam bodo, če poprašate za njihov stabilizacijski program, v vodstvu kar tako mimogrede odgovorili: „Mi imamo stabilizacijski program v glavi, delamo samo za stabilizacijo!“

Novomeški občinski sindikalni svet je že lani kar se da resno in odločno poudarjal, da se moramo za stabilizacijo v vseh delovnih organizacijah programsko zavzemati. Opozarjal je, da je treba brez odlašanja sprejeti konkretne stabilizacijske programe, v katerih naj bodo določene stvarne naloge. Načrtovano je bilo tudi, da morajo o teh programih izvesti javno razpravo v celotnih delovnih kolektivih in tako z njimi seznaniti vse zaposlene. Takšna stališča je sprejel plenum občinskega sindikalnega sveta lani spomladi. S temi stališči so bili na posebnem posvetu in pismeno seznanjeni vsi direktorji delovnih organizacij in predstavniki DS v občini.

Po več kot letu dni lahko zdaj ugotovimo, da veliko delovnih organizacij zahtevanih stabilizacijskih programov nima. Podobni so slepci, ki tava v temi, ob tem pa se povečujejo nelikvidnost in mnoge druge težave nestabilnosti. Takšna praksa ni zdrava: kaže, da radi govorimo in se dogovarjamo eno, delamo pa drugo. Tenu pojavu pravimo pluralizem ali po domače: večkratnost. Sindikat se zdaj skupaj z ZK vnovič pojavlja z zahtevo po stabilizacijskih programih. Upamo lahko, da bo zdaj učinek večji.

M. J.

Tudi „spodaj“ se je premaknilo

Živa dejavnost v organizacijah ZK po nedavnem seminarju na Otočcu — Obč. konferenca ZK ta teden o ovirah, s katerimi se je ZK srečavala pri uveljavljanju svoje vloge, ustavnih dopolnil, gospodarskega razvoja in spoštovanja reda in zakonitosti

kako zastaviti uresničevanje prejetih nalog.

Na seji komiteja so ugotovili, da bi na 5. seji občinske konference ZK, ki bo zasedala še ta teden, bilo prezgodaj ocenjevati naloge, ki so jih prejele organizacije na Otočcu, zato pa naj konferenca oceni stanja v občini, ki so posledica širših družbenih premikov v spopadu in v boju s tehnokratiskimi silami. Gre za to, da tudi v občini očitno tiste premike, ki jih je CK ZKS v celotnem slovenskem prostoru, zasnovane ekonomskega razvoja SR Slovenije, uveljavljanje ustavnih dopolnil in prizadevanja za dosledno spoštovanje reda in zakonitosti v družbeni praksi. Na tej seji konference bo treba spregovoriti o nekaterih konkretnih pojavnih oblikah odklonov, nasprotovanju prizadevanjem ZK, pa tudi o oportunitizmu tiste vrste, ki iz strahu pred spopadi in zamero ter zaradi ljubelega miru v posameznih primerih vede zapira oči pred slabostmi, o katerih je treba kritično spregovoriti. O vsem tem bodo na konferenci lahko največ povedali sekretarji organizacij ZK, zato pričakuje komitej, da se bodo na razpravo primerno pripravili.

Dobro obveščeni občani — dobri samoupravljalci!

Ne bi bilo prav trditi, da je ZK v novomeški občini bila neposreden pobudnik za integracijske premike, ki smo jim zadnje mesece priča v novomeškem gospodarstvu. Takšna trditev ne bi bila pravilna, ko bi kot neposrednega pobudnika imeli v mislih občinske organe ZK. Res pa je, da so pobudo za integracijske premike, ki so v toku, dale organizacije ZK v posameznih podjetjih in da so marsikje komunisti bili glavni nosilci in organizatorji združevanja.

O potrebi združevanja gospodarstveniki in prizadevanje v slovenskem gospodarstvu govorimo že dolgo, sveda pa moremo in moramo takšno ugotovitev in potrebo prenesti tudi v okviru novomeške občine. Bera te vrste je zadnje čase kar obilna: poročali smo že o povezovanju slovenskih cestno-prevoznih podjetij, v katerem sodelujejo naši GORJANCI iz Straže; začetek združevanja turizma in gostinstva v okviru posebne direktije pri Tovarni zdravil KRKA bo dobil večje možnosti za prireditve drugih gostinsko-turističnih organizacij, ki še stojijo ob

Združevanje

strani, s tem da bo direktorja za turizem pri tovarni zdravil KRKA postala TOZD, naštejemo pa lahko še nekaj primerov. Med Komunalnim podjetjem in Vodovodom v Novem mestu že tečejo pogajanja za združitve, ki bo najbrž speljana že s 1. januarjem 1973. Kmetijska zadruga KRKA in MPP Novo mesto se dogovarjata o združevanju. Cestno podjetje se dogovarja o združevanju v okvirih SR Slovenije, SGP PIONIR pa o združitvi 8 gradbenih podjetij v Sloveniji v združeno gradbeno podjetje, ki bo imelo več kot 300 milijard starih dinarjev proizvodnje.

Ker gre v večini primerov za združevanje podjetij, ki niso v stiskah, in je združevanje torej predvsem sad spoznanja, da se da z združenimi močmi narediti več kot posamično, so združevanja toliko bolj vredna pohvale.

M. J.

Pomoč šoli

Namesto novoletnih čestitk in daril je Labod sklenil pomagati stopiški osnovni šoli, ki ji je pokrovitelj. Za graditev športnih igrišč pri tej šoli je namenil 15.000 din. Poleg tega je Labod, ki ima tudi obrat v Krškem, prispeval krškemu DPM 3.000 din, 2.000 din pa tamkajšnji posebnosti šoli, ki ji je tudi pokrovitelj.

Dogovorili so se tudi o tem, kako s posveti sekretarjev organizacij ZK po dejavnostih, v katerih le-te delujejo, še bolj oživiti akcijo organizacij, ter ugotovili, da je oživljena in zavzeta dejavnost v organizacijah ZK naletela na velik odmev tudi v sindikatu in v SZDL, ki z organizacijami ZK v njihovih prizadevanjih tesno sodelujejo.

M. J.

MREŽA V LOČNI

V Ločni bodo v kratkem namestili 15 m cestne mreže za odvod vode. Nabavili so tudi že gramoz in cement za jake in odtočne kanale.

Suhokrajnski drobiž

ZVEZA REZERVNIH VOJASKEH STAREŠIN krajevnega združenja Žužemberk bo dobila svoj prapor. Razvili ga bodo na bližnji proslavi dneva JLA, ki jo organizirajo družbeno-politične organizacije v Žužemberku. Denar za prapor je zbiral odbor tega združenja, ki mu je z dokajšnjim razumevanjem priskočila na pomoč krajevna skupnost.

KOORDINIRANO DELO je v zadnjem času čutili v Žužemberku. Družbeno-politični aktiv kraja je v okviru krajevne organizacije SZDL imel že nekaj zelo plodnih sestankov s pravi delovnim vzdušjem, ki utira pot k še večji pozitivni dela družbeno-političnih organizacij in društev. Tako delovno ozračje prinaša v kraj večje upe na organizirano delo za uspešen razvoj vseh dejavnosti.

NA SEJI SVETA ŽUŽEMBERŠKE KRAJEVNE SKUPNOSTI, ki je bila pred kratkim, so se člani sveta podrobneje seznanili z realizacijo letošnjega delovnega programa krajevne skupnosti in sprejeli načelne smernice za pripravo delovnega programa krajevne skupnosti za leto 1973, ki jih bodo obravnavali na bližnjih zbiorih občanov po vaseh in v centru. Člani sveta so se na seji ponovno zavzeli za ureditev in zaščito spomenika padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega terorja, ki je bil pred enajstimi leti postavljen na Cviblju in še do danes nima pravega oskrbnika. Člani sveta so sprejeli sklep o konkretni pomoči za ureditev in zaščito spomenika.

M. S.

MINI ANKETA:

Novomeščanom se ob letošnjem praznovanju novega leta obeta več in pestrejša zabava kot lansko leto. O tem, kaj pripravljajo, da bi novoletno noč pri njih gostje kar udobneje preživel po nekaterih hotelih in v Novem mestu in okolici, smo zvedeli naslednje:

HOTEL METROPOL: „Letos bomo novo leto pričakali v dveh prostorih: v kavarni, kjer bo goste zabaval ansambel Kuhar, in v restavraciji z Jožetom Škerjancem. V kavarni bo rezervacija z menijem gosta veljala 120 dinarjev, v restavraciji pa bo vstop prost. Vse, ki bi radi pri nas pričakali konec novega leta, obveščamo, da imamo za sedaj še nekaj prostih mest.“

ZDRAVILIŠČE Smarješke Toplice: „Prostih imamo še okoli 50 sedežev, nad 150 pa je razprodanih. Letos so gostje rezervirali že vse sobe, tako da tedaj ob silvestrovanju ne bomo odhajali. Menu bo veljal 200 dinarjev za osebo, goste pa bo zabaval naš ansambel Bonaro.“

Novo leto

HOTEL OTOČEC: „Letos praznovanja v gradu ne bomo pripravili, ker je tam premalo prostora. V motelu smo od 300 sedežev razprodali že 270, imamo pa tudi nekaj prostih sob. Silvestrovanje bo tudi pri vodnjaku in tu bodo lahko sprejeli 150 gostov. Letos bo pri nas pričakalo novo leto okoli 20 tujcev, tako da bo naše silvestrovanje „mednarodno.“ Menu na Otočcu bo veljal 250 dinarjev, v Novem mestu pa 70 din manj. Poleg „Fantov vseh vetrov“ bo letos prepeval v motelu še Alfi Nipič, za zabavo pa bomo poskrbeli tudi „Pri vodnjaku.“

HOTEL KANDIJA: „Obiskalo nas bo precej gostov iz Ljubljane in Zagreba, in če pristejemo še nekatere naše stalne goste, bomo imeli kot lani tudi letos polno dvorano. Razen humorista bo gostom „krajšal“ čas še Henček, letošnji menu pa bo gosta veljal 150 dinarjev.“

ZDRAVILIŠČE Dolenjske Toplice: „Silvestrovanje bomo popestrili s prostovoljnimi „namakanjem“ v bazenu, igrali pa bodo novomeški Orioni in ljubljanska Venus. Pri nas se je oglašilo že 142 gostov, prostih sedežev pa imamo še okoli sto. Malo teže bo dobiti sobe, saj so gostje v glavnem iz Zagreba in Ljubljane. Nekaj je še prostih. Menu bo veljal 200 do 250 dinarjev.“

J. PEZELJ

LUČI V CEGELNICI

Novomeška krajevna skupnost je naročila dela za ureditev javne razsvetljave v starem delu Cegelnice. Dela bodo veljala 10.000 din, končali pa jih bodo do novega leta. Zemeljske izkope bodo brezplačno opravili vaščani.

Novomeška kronika

MODROST ZAHODA — Pri Mladinski knjigi so te dni dobili novo knjigo iz zbirke „Pet enciklopedističnih izdaj“, ki je pri mnogih bralcih zbudila precej zanimanja. „Modrost zahoda“ je spisal Bertrand Russell, in stane 170 dinarjev.

BREZ JAVNE RAZSVETLJAVE — Verjetno je Pugljeva ulica v Novem mestu še edina brez javne razsvetljave. Včasih je na nekdanjih javnih stranicah tam gorela svetilka, pa so zlikovci uničili še to. Ker je ulica v središču mesta, bi bilo prav, da bi dobila razsvetljavo čimprej.

TELEGRAM ZA TITO — Novomeška mladina na drugi seji poslala tovarišu Titu telegram z naslednjo vsebino: „Dragi tovariš Tito! Mladinci in mladinke ZMS Novo mesto, zbrani na svoji drugi seji, na kateri smo reševali probleme mladih in naše vključevanje v samoupravni družbeni sistem, vse v duhu Tvojega pisma. Ti pošljamo iskrene pozdrave z željo, da bi še dolgo živel, da bi nas vodil naprej k zmagi socializma in revolucije, ki si jo začel Ti!“

TRŽNICA — Ta petek je bila tržnica nekoliko slabše založena, kot je ponavadi ob ponedeljkih. Kljub temu so bile gospodinje z izbiro zadovoljne. Namesto branjev pa so tokrat tržnico, predvsem prostor pod kostanji, zasedli prodajalci suhe robe, skajastih jopičev, copat, škornjev in volnenih izdelkov. Par nogavic, ki je še prejšnji teden veljal 23 dinarjev, je v petek veljal 2 dinarja več. Cene: jajčka 130 do 140 din,

pomaranče 7 din kilogram, banane 7 din, korenček 5 do 6 din, mandarine 10 din, kostanj 8 din, jabolka 5 do 7 din, škodolica smetane 4 din, kislja, repa 4 din kroglnik, kislje zelje 6 din kilogram, cvetača 8 din, solata 7 din, hruške 10 do 13 din, krompir 2 do 3 din, limone 10 din in česen 25 din.

ROJSTVA: Rodili sta: Marija Levičar iz Paderskega 35 — Tomaža in Olga Goleš iz Ravogva 30 — deklino.

POGREBI — Umrla je Vladica Lopatič, rojena Kalčič, v 26. letu starosti, frizerka iz Ljubljanske 16.

Ena gospa je rekla, da je ob vse novice, odkar so jo zalotili, ko je vtičala nos v priporočene, denarne in celo strogo zaporne pošiljke, ki jih s pošto dobivajo sstanovalci v bloku.

Včasih gledamo, pa nočemo videti

Nad tisoč kubikov gramoza so letos navozili na poškodovane gorske ceste — S plazovi na občinah in vaških poteh so se spoprijeli buldožerji

Čez slabe ceste ljudje ob vsaki priložnosti toliko udrihajo, da je najbrž ni stvari, ki v občinah in krajevnih skupnostih še tako razburja duhove. Kadarkoli so na vrsti vprašanja odbornikov na skupščinski seji, vedno se oglasi kdo zaradi poti, zaradi slabega vzdrževanja ceste, z željo po asfaltu ali proti skupinskemu delu cestarjev.

Samo po pritožbah pa še ne bi smeli sklepati, da so v občini Brežice, ki je za odpravljanje zemeljskih plazov, za popravilo opornih zidov ali urejanje vodnih odtokov dala skupščina prej omenjeno vso iz obveznega rezervnega sklada. Cestni sklad si popravil ne bi mogel privoščiti, saj je zmogel komaj izdatke za redno vzdrževanje cest.

Poškodovan je bil oporni zid na cesti Krško-Velik Trn, zemeljski plaz je uničil del cestišča na odseku Raka-Rimš, poškodovan je cesti Krško-Zdole, na štirih mestih zasul cesto Senuše — Ravni — Veliki Trn in uničil oporni zid na cesti. Gorenji Leskovec — Selce. Na hribovskih cestah je deževje odneslo ogromno gramoza. Na trinajst takih cest so morali zaradi tega navoziti nad tisoč kubičnih metrov gramoza.

Sezname hočejo

„Sumljivim“ nič!

„Zahtevamo, da občinski forumi sprejemajo zapisnike krajevnih organizacij kot napotke za delo,“ so v Kostanjevici sklenili člani Združenja borcev NOV na letnem zboru 10. decembra. Menili so, da izvirajo nepravilnosti tudi iz tega, ker so zapisnike vlagali v arhive in ker so jih sprejemali kot formalnost. Tako marsikakšen dober predlog od spodaj ni bil uresničen.

Na istem zboru so udeleženci zahtevali pregled priznavalnih in pokojnin. Vedeti hočejo, kdo kaj prejema in če med njimi ni „sumljivih“ ljudi, ki si tega niso zaslužili.

Zastavili so tudi vprašanje, kako dela komisija za ugotavljanje izvora premoženja pri občinski skupščini, ker dvomijo, da sta v občini samo en Trtnik in en Kerin. Predsednik občinske skupščine Jože Radej je nato pojasnil, da bo komisija ubrala drugo pot kot novomeška in pretresla vse občane, ki so prijavi nad 20 tisoč dinarjev dohodka. Vmes so seveda tudi obrtniki. Vsak kogar bo komisija obdolžila nepoštenosti, se bo moral zagovarjati in dokazovati, odkod njegovo premoženje.

Borci so imeli nato precej kritičnih pripomb na siromašno stanje v trgovini. „S tremi metri prodajnega pulta se občani ne moremo zadovoljiti, zato zahtevamo komisijo, ki bo poiskala tako podjetje, da bo pripravljeno urediti v našem mestu boljše založeno trgovino,“ je dejal dosedanji predsednik ZB NOV Jože Kupljenik.

J. T.

PRAZNIK PIONIRJEV

Do 20. decembra so pionirski odredi odredili osnovnih šol v krški občini izvolili 176 delegatov, ki jih bodo zastopali na občinski proslavi 30-letnice Zveze pionirjev Jugoslavije. Slovesnost bo 26. decembra v Krškem. Nanjo bodo povabili predstavnike družbeno-političnih organizacij v krajevnih skupnostih in občini. Tudi na starše ne bodo pozabili. Po odredih bodo do obletnice ZPJ pripravili razstave o razvoju in delu odredov od njihove ustanovitve dalje. Ponekod imajo na voljo kar precej fotografij in drugega dokumentarnega gradiva, zato jim ne bo težko slediti priporočilu občinske Zveze prijateljev mladine.

SPET ŠOLA ZA MLADE

V ZAČETKU PRIHODNJEGA LETA bo komite občinske konference ZK, skupaj z delavsko univerzo in komisijo za idejno-politična vprašanja ponovno organiziral družbeno-politično šolo za mlade proizvajalce. Da bi sestavili šolski program, se je pred tednom dni sestal predavateljski aktiv.

OBVESTILO

Obveščamo vse delavce in delavke, ki so trenutno zaposleni v tujini in bodo med novoletnimi prazniki doma, da bosta Zavod za zaposlovanje Novo mesto — izpostava v Krškem in občinski sindikalni svet Krško, organizirala dežurno službo, in sicer:

Na izpostavi Zavoda za zaposlovanje delavcev v Krškem dne 30. decembra 1972 od 9. do 12. ure.

Na občinskem sindikalnem svetu, dne 31. decembra 1972 od 9. do 12. ure.

Vsi, ki želijo kakršnekoli informacije v zvezi z zaposlovanjem, se lahko v zgoraj navedenih dneh zgledajo v stavbi družbeno-političnih organizacij, Cesta krških žrtev 15, kjer bodo dobili v pisarnah ustrezna pojasnila.

Običajna skupnega sestanka z zdolci letos ne bo. OBČINSKI SINDIKALNI SVET KRŠKO KOMUNALNI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV NOVO MESTO — izpostava KRŠKO

Zemeljski plazovi so poškodovali tudi vaške poti. Sem sodijo ceste Gradec — Brezovec — Jarek, cesta Jarek — Trebelnik, cesta Prušnja vas — Vrbe — Vrtača, cesta Dovsko — Dobrova in cesta Zalog — Bohor. Z njimi so imele krajevne skupnosti za 52 tisoč dinarjev dodatnih stroškov, ki so upoštevani v vsoti iz rezervnega sklada občine.

Se dobro, da so povsod hitro ukrepali in se takoj lotili dela z buldožerjem ali začeli navažati gramoze. V takih primerih ni kaj čakati, vedno pa imajo odborniki razumevanje, če je treba dodati kak dinar za ceste. Po vsem tem vidimo, da ima občina Krško posluh tudi za take stvari, da pa seveda v močnejšo ni dovolj denarja za zadovoljitev vseh krajevnih skupnosti in vseh občanov.

J. T.

BRILEJ IN GOŠNIK NA POSVETU V KRŠKEM

Podpredsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej in član predstava republiške konference SZDL Miro Gošnik sta bila v četrtak v Krškem na posvetu, ki sta ga organizirala občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet. V pripravah na skorajšno sejo republiške konference SZDL so skupno s predstavnik občinske skupščine, nekaterih delovnih organizacij in zasebnih kmetov razpravljali o uveljavljanju ustavnih dopolnil v krški občini. Sklepe s četrtkovnega posveta, ki ga je podpredsednik dr. Brilej označil kot nadvse uspešnega, bodo posredovali republiški konferenci SZDL.

Z letnega zbora ZB NOV v Kostanjevici. Borci so vsak dan starejši. Od občnega zbora 1969 jih je do zdaj pomrlo že 25. Organizacija šteje še 176 članov. (Foto: J. Teppey)

KRŠKE NOVICE

NOVOLETNEGA SESTANKA Z DELAVCI, ki so začasno zaposleni na tujem, letos v krški občini ne bo. To je sklenilo na zadnji seji predstava občinskega sindikalnega sveta, ker meni, da lanskoletni obisk ni odtehtal vseh organizacijskih in vsebinskih priprav na tak sestanek.

DUSANU STUPARJU IZ KRŠKEGA JE PREDSEDNIK občinske skupščine, Jože Radej v krogu prijateljev in delovnih tovarišev pred dnevi izročil visoko odlikovanje, „red republike z bronastim vencem“. To je nagrada in priznanje delu tovariša Stuparja na amaterskem kulturnem področju. Takoj po osvojitvi je bil med organizatorji prosvetno-kulturnega delovanja na Vidmu, kasneje pa pobudnik za ustanovitev DPD Svoboda, ki je združila amaterske kulturne delavce z obeh savskih bregov. Na pobudo tovariša Stuparja so v letih 1955-1956 predvsem s prostovoljnimi delom zgradili današnji Dom Svobode. Odlikovane tudi danes aktivno deluje na kulturnem in turističnem področju ter kot tajnik krškega Društva upokojencev.

PREDSEDSTVO OBČINSKEGA SINDIKALNEGA sveta je sprejelo dopolnjeni akcijski program do konca decembra prihodnjega leta. Program bodo predložili vsem osnovnim organizacijam, da mu prilagodijo svoje programe.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIZA je doslej razdelil med občane vso zalogo starih oblačil in obutve, ki so jo zbrali v letošnji nabirni akciji. Ker je v občini take pomoči potrebnih še nekaj socialno ogroženih družin, bo odboru pomagala republiški odbor RK in mu odstopil del svojih zalog.

LETNE OBCNE ZBORE OSNOVNIH SINDIKALNIH organizacij morajo v krški občini zaključiti do konca februarja prihodnjega leta. V Celulozi, senovskem rudniku in Agrokombinatu bodo potekali po delegatskem načelu, povsod drugod pa jim bodo prisostvovali vsi člani OOS. Da bi občini zbori minili v delovnem in ustvarjalnem ozračju, bodo v pripravah nanje sodelovali tudi člani predstava občinskega sindikalnega sveta.

KRŠKI TEDNIK

Pritlično vogalno stanovanjsko hišo na Trgu dr. Ivana Ribarja v Brežicah so te dni izravnali z zemljo. Na njenem mestu bo zrasla sodobna trgovina ljubljanske Elektrotehne. Stanovalci so se že pred meseci izselili v nova stanovanja oz. hiše, ki so jih dobili v zameno za porušeno poslopje. /Foto: Jožica Teppey/

PRISPEVEK KOLEKTIVA V STABILIZACIJSKI SKLAD

4 sobote za polovične prejeme

Kako so delavci Tovarne pohištva razumeli pismo predsednika Tita — Zaposleni želijo, da sedanja odločnost ZK ne bi prehitro otopela.

„Pismo predsednika Tita smo delavci brežiške Tovarne pohištva sprejeli zelo resno, ne samo z besedami, tudi z dejanji, ki jim že sledijo,“ pojasnjuje predsednik sindikalne organizacije v podjetju Anton Škofljanc.

„Kaj ste ukrenili?“ „Konferenca sindikalne organizacije je predlagala zboru delovne skupnosti, da bi delali štiri sobote za polovični dohodek, razliko pa namenili v stabilizacijski sklad podjetja. Prišla nam bo prav za investicije, ki jih imamo v načrtu za prihodnje leto. To se pravi, da se bomo za gospodarsko učrstitvev podjetja odrekli dohodku dveh sobot.“

„Kakšen je bil odziv med delavci?“ „Izreden. Predlog so soglasno sprejeli. Nekateri so celo menili, da bi se ravnali po njem tudi brez predhodne razprave na delovni skupnosti. Naši delavci so ob tem izrazili željo, da bi se za kaj podobnega odločili tudi drugi kolektivi v občini, Sloveniji in Jugoslaviji.“

„Takšna soglasnost pomeni, da se je pri vas marsikaj spremenilo, da ljudje nekaj dajo na svojo tovarno.“

„V resnici je precej drugače kot pred leti. Ljudi zanima, kakšna bo tovarna jutri in po jutrišnjem, zaniima jih tudi politično delo v občini. Sindikalna organizacija dobiva drugačno veljavo, prodira v kolektiv, kjer je pripravljenost ljudi za sodelovanje vsak dan večja. Ko smo na seji izvršnega odbora obravnavali zadnje sklepe občinske konference ZK, smo videli, da ljudje odobravajo predvsem odločnost Zveze komunistov odpravljati negativne pojave v občini in družbi nasploh. Vsak delavec vidi v akcijskem programu tiste rešitve, ki smo jih pričakovali že deset let.“

V besedo je posegel predsednik delavskega sveta Alojz Ferencak in pripomnil:

„Pismo predsednika Tita nam samo potrjuje, da smo vsa leta od

Anton Škofljanc

rekonstrukcije dalje ravnali pravilno. Investicijski, organizacijski in tehnološki ukrepi so nam omogočili povečati standard naših delavcev, s tem pa smo pri njih dosegli večjo pripadnost kolektivu in večje zanimanje za razvoj in napredek tovarne.“

JOŽICA TEPPEY

Voda na Cirkniku

Na Cirkniku pri Veliki Dolini so v nedeljo, 10. decembra, slavili otvoritev vodovoda. Zanj so se vaščani odločili pred dvema letoma. Pitno vodo je dobilo devetnaest hiš, vodovod pa je vreden 120.000 dinarjev. Cevod meri dva kilometra, višinske razlike pa je 140 metrov.

Sosedska pomoč

V Piščah obiskujejo osamljene in bolne občane šolski otroci, mladi člani RK. Devet jih imajo stalno v seznamu. Prinesejo jim kaj iz trgovine ali jim kako drugače pomagajo ter sporočijo naprej njihove morebitne želje. Pomoč ostarelim nadzoruje učiteljica Mira Podgoršek.

JUTRI NASTOP ZA HOLYJEV MEMORIAL

Telovadci armadi

Jutri zvečer bo v telovadnici osnovne šole v Brežicah prvo odprto prvenstvo Brežic v gimnastiki za mladince. Poimenovali so ga po znanem predvojnem telovadcu Stanku Holyju v „Holyjev memorial“. Tekmovanje bo tradicionalna vsakoletna prireditev in bo izpolnila vrzel v srečanjih mladih telovadcev.

Organizator je občinska zveza za telesno kulturo, pokrovitelj pa zdravilišče Cateške Toplice. Gostitelji pričakujejo okrog 30 do 40 tekmovalcev, med katerimi bo tudi vrsta šolskega športnega društva gimnazije v Brežicah (letošnji državni prvak za mladince II. razreda) in posamični prvak Gerjevič.

Mladinci bodo nastopili na šestih orodjih, na konju, na drugu in bradli, na krogi, v parterju in na konju z ročaji.

Domača ekipa je dlje časa vadi trikrat na teden pod vodstvom profesorja Jožeta Senice. Za boljše kvaliteto vaj so med tem opremili telovadnico osnovne šole s sidri in novimi orodji.

Z jutrušnjim tekmovanjem, ki sodi med vrhunske prireditve, bodo domači telovadci in gostje počastili praznik naše armade. Prikazali bodo uspešnost dela šolskih športnih društev, ki so razen množičnosti dosegla s prizadevanjem tudi kvaliteto. Lediti na tem področju so pred leti zaorali na gimnaziji, kjer deluje eno najboljših športnih društev na slovenskih srednjih šolah. Na željo gimnazijskega športnega društva in občinske Zveze za telesno kulturo je tudi Gimnastična zveza Slovenije razpisala jutrišnje odprto prvenstvo v Brežicah.

J. T.

Prostovoljci v Pečicah

V nedeljo, 10. decembra, so učenci osmega razreda osnovne šole bratov Ribar iz Brežic pripravljali teren za smuko v Pečicah. Pomagali so jim domačini in učitelji. Na smučišču v novem zimskem športnem centru brežiške mladine bodo postavili žičnico, prihodnjo zimo pa še eno. Kaže, da se bo smučarski šport v tem kraju dobro razvil. Veselja in zanimanja ne manjka.

FILM O VIETNAMU

Občinski koordinacijski odbor v Brežicah je prejel dva filma o boju vietnamskega ljudstva proti imperialistični agresiji, ki so ju posneli Vietnamci sami. Film so si že ogledali učenci brežiške in dobovske osnovne šole, zanj pa se zanimajo tudi druge osnovne šole in center srednjih šol.

Priznanja rejnikom

Zveza prijateljev mladine v brežiški občini se bo letos s priznanji oddolžila najbolj skrbnim rejnikom. Spomnila se bo tistih, ki v pravem pomenu besede nadomeščajo otrokom starše.

NOVO V BREŽICAH

VODSTVO DOMA JLA je za noč povabilo v Brežice folklorno skupino „Ivan Goran Kovačič“. Pred začetkom slavnostnega programa v počastitev 22. decembra bodo podelili priznanja borčevski organizaciji in Združenju rezervnih vojaških starešin.

GRADIVO BOLJ ZGODAJ. Kaže, da bodo odborniki v novem obdobju le prejemali gradivo za skupščinske seje toliko prej, da se bodo o njem lahko posvetovali z volivci in krajnjimi skupnostmi. Predlog je podprli predsedstva skupščine.

ZA VRTEC SE MANJKA DENAR. Predsedstvo skupščine je sprejelo predlog sveta za otroško varstvo, po katerem naj bi delovne organizacije s sedežem v mestu prispevale po 300 dinarjev na zaposlenega. Tako bi zbrali manjkajočih 1,3 milijona dinarjev za napeljavno priključkov, nakup opreme in ureditev okolja. Predlog je osnova za družbeni dogovor občinske skupščine z delovnimi organizacijami.

KOMISIJA ZA STAROSTNO ZAVAROVANJE kmetov je končala celo in predložila skupščini predloge za olajšave kmetom v višini 150 tisoč dinarjev. Komisija je obdelala območje vseh dvanajstih krajevnih uradov. Zaradi slabe obveščenosti kmetov bodo najbolj kričeče primere reševali naknadno.

SILVESTROVANJE. V Cateških Toplicah bodo priredili novoletno zabavo na treh mestih. Restavracija in bar sta že razprodana turističnim agencijam, prostor pa je še v olimpijski restavraciji, kjer velja večer 200 dinarjev. Igrali bodo trije ansambli.

ZAVOD ZA SOLSTVO iz Novega mesta in medobčinski svet Zveze komunistov sta minuli teden organizirala tridnevni seminar za ravnatelje osnovnih šol in sekretarje osnovnih organizacij ter aktivov ZK na šolah v Posavju.

V SOBOTO, 23. decembra, bo v domu JLA nagradno kviz tekmovanje na temo „Življenjska pot tovariša Tita“. Pomerili se bosta ekipi gimnazije Brežice in vojaški cerkljanske garnizije. Po tekmovanju bo v domu mladinski ples.

BREŽIŠKE VESTI

Ne le forumi - vsi člani!

Glede širših oblik so v sevnški občini že dolgo na črti dopolnil: od prvega referenduma za zdravstvo do zadnjih dveh - Nadalje: družbeno dogovarjanje za zbiranje sredstev za družbene potrebe - Kako je z uresničevanjem delavskih dopolnil? Kako glede skupščin in krajevnih skupnosti?

Delovni ljudje bi se morali živo zanimati za izvedbo ustavnih dopolnil, o tem pa morajo biti seznanjeni. Poslej ne bo dvoma, da se za stvar ne bi borili. Tako so menili na posvetovanju SZDL minuli četrtek. Se danji volilni zakon namreč ni bil kaj prida naklonjen manj razvitim; bogatejša območja z več kapitala so bila tudi bolj zastopana v skupščinah, zato se bo treba ob predvidenih delegatskih razmerjih zavzemati za pravičnejšo zastopnost.

Kako pa teče izvajanje ustavnih dopolnil v največjih sevnških kolektivih; največja, Lisca in Jutranja, imata namreč tudi sama obrate. Komisija je pričela v Lisci z delom šele v začetku novembra. Doslej so oblikovali dve enačici: obdržati podobno organizacijo podjetja kot doslej, s tem da bi se razširili sedanje pristojnosti obratnih delavskih svetov, ali pa bi ustanovili 5 temeljnih organizacij združenega dela: po eno na Senovem, Krmelju in Zagorju ter dve v Sevnici. Sedaj so pred razgovori s predstavniki obratov, čez 14 dni naj bi dali predloge v javno razpravo. Po novem naj bi pričeli delati marca, seveda pa samoupravna zakonodaja takrat še ne bo usklajena.

V Jutranji je komisija pričela delati oktobra. Po osnutku predloga naj bi imeli 6 temeljnih organizacij združenega dela: v Brežicah in Hranstniku po eno, v Sevnici pa 4. Še v tem mesecu naj bi kolektiv obravnaval dopolnjen predlog, proti koncu januarja ali februarja pa naj bi delali že organizirani po novem. Ustavne spremembe pomenijo svež veter za krmeljski obrat Metalne. Pravilnik je namreč že v razpravi, krmeljski obrat naj bi postal tudi pravna oseba, torej so ogromno pridobili.

V kmetijskem kombinatu si tudi še niso na jasem kako in kaj vklju-

čiti v posamezne TOZD, kolikor jih bi ustanovili. Zakon o združevanju kmetov jim ne pušča več mnogo časa.

Tudi statut občinske skupščine mora vsebovati novosti. Krajevnim skupnostim je treba zagotavljati stalnejše vire dohodkov, jasneje je treba določiti vezi med njimi in delovnimi organizacijami. Na dlani je, da bo tisti, ki ne bo sledil duhu ustave, poleg politične škode trpel tudi denarno. Tako bo z novo davčno politiko glede obratov in občinskih proračunov, če obrati ne bodo imeli prave samostojnosti. Sami sklepi sevnške občinske konference ZK zato glede izvajanja ustavnih dopolnil terjajo odločno delo. Kot je dejal član izvršnega odbora republiške konference SZDL Miro Gošnik, je treba v boj vključiti vse člane organizacij, ne le vodstva.

A. ŽELEZNIK

DA BO SILVESTROVANJE

prijetnejše, si kupite za to priložnost

- OBLEKO
- v prodajalni
- konfekcije
- trgovskega
- podjetja
- SEVNICA,

ki ima izbiro kvalitetnih in elegantnih moških ter ženskih oblik naših najbolj znanih izdelovalcev.

Ta brizgalna je pravi veteran. Studenški gasilci so jo kupili že leta 1940! Zaradi skrbi in ljubezni strojnika, kmeta Kristijana Janca sicer še vedno deluje, vseeno pa so ji le šteti dnevi. V slabem letu so zbrali denar za nov kombi, zato menda ni daleč čas, ko bodo prišli tudi nove brizgalne. (Foto: I. Jane)

SEVNIŠKI PABERKI

ČUDNI POSLI - Delovni inšpektor pri občinski skupščini ugotavlja, da vse več zasebnih gostincev in cementnarjev zaposluje delavce brez sklenjenih delovnih pogodb. Zasebni gostinci in cementnarji zaposlujejo celo mladoletna dekleta od 14 do 15 let iz Prekmurja in Primorske. Ti delavci zato seveda nimajo nobenih pravic, niso niti zdravstveno zavarovani. Nekateri obrtniki zaposlujejo popoldne delavce, ki so sicer že zaposleni, seveda tudi brez delovnih pogodb. Inšpektor je predal že precej kršiteljev sodniku za prekrške, ukrepali pa bodo tudi drugi organi. Izgovarjanje na nepoznavanje predpisov ni opravičilo: vsi obrtniki so namreč prejeli knjižice DELOVNA RAZMERJA PRI ZASEBNIH DELODAJALCIH, kjer je nima, jo lahko dobi na oddelku za gospodarstvo pri občinski skupščini.

KRMELJ: KONEC OSEMENJEVANJA MED BLOKI - Osemenjevalna postaja tako rekoč v sredini naselja stanovanjskih blokov poslej ne bo več burila duhov. Ker bodo sedaj osemenjevali sevnški veterinarji, bodo to delo opravljali drugod, za okolico Krmelja v Gaberju.

NA POMOC SEVNIŠKIM GASILCEM! Lep dom, prav gotovo

edinstven od Ljubljane do Zagreba, dosti opreme, celo zabavnoglasbeni instrumenti, prazen oder; vse to je na voljo mladim! Tako je predsednik društva naslovil poziv mladim na seji občinske konference ZM. V operativni je le še 6 članov, v zboru 15. Ni dolžnost vseh krajevnih delavnikov, da pomagajo društvu pri včlanjevanju, dokler ima še kaj strokovnih vodij?

BLANCA: OBJAVITI, KDO SO NEHVALEŽNEŽI! Na Blanci so pred nedavnim asfaltirali cesto skozi kraj. Dosti včlanov je vneto pomagalo, nekaj pa je takih, ki jih je sicer na cesti vedno dosti, otepajo pa se, da bi kaj prispevali. V svetu krajevnih skupnosti pravijo, da bodo imena tistih, ki ne delajo kot ostali občani, objavili.

LOKA: ASFALT SPOMLADI - Urejanje kanalizacije v Loki in Račici, zlasti v slednji je bilo glede tega dosti težav, je zavrlo tudi modernizacijo ceste. Sicer pa vaščanom ni treba biti žal: cestišče se bo do pomladi utrnilo, urejena bo kanalizacija, tako da kasneje ne bo treba prekopavati novega asfalta. V bazi celjskega Cestnega podjetja ga tudi sicer letos ne pripravljajo več.

TELOVADNICA DO DEDKA MRAZA

Telovadnica pri osnovni šoli v Sentjanžu bo nazadnje le nared do novega leta. Dosti rokov je sicer že šlo mimo, trebanjski Trimo, projektanti, gradbeno podjetje Zasavje so imeli pri tej telovadnici, ki naj bi bila prototip za montažne objekte te vrste, na kupe težav. Najbolj nevoljni so bili v Sentjanžu z zasebnimi obrtniki, ki jih je gradbeno podjetje najelo, a dela niso jemali dovolj resno. Te dni je pričela delati centralna kurjava, delavci Elana pa so namestili že svo opremo. Obdelati je treba le še parkejni pod.

OSREDEK, VRHEK: PRVI DINARJI ZA ELEKTRIFIKACIJO

Kot se je odločila občinska skupščina na zadnji seji, so namenili za elektrifikacijo nekaterih naselij, ki še vedno nimajo električne luči, 180 tisočakov. 80 tisočakov so zato namenili iz občinskega proračuna, 100 tisočakov pa iz ostanka sredstev od obrsti poslovnega sklada elektro-gospodarstva za lani, ki ga občine poslej ne bodo več dobivale. Za Osredek bi tako namenili 135 tisočakov, za Vrhek pa 45 tisočakov, še vedno pa manjka 60.000 dinarjev. Ta znesek naj bi zagotovilo Elektro Celje, prihodnje leto pa naj bi napeljali elektriko še na Pusti vrh.

DA BI IMELA DELO!

Pred leti so zaradi kadrovskih in denarnih težav ukinili delavsko univerzo v občini. Le redkokdaj so v občino posegle sosednje delavske univerze, z njihovim delom pa niso bili posebno zadovoljni. Ob javni razpravi osnutka samoupravnega sporazuma o izhodiščih za kadrovske politike zato ne bi bilo odveč razmisliti o ustanovitvi take ustanove. Uspehi občinske sindikalne sveta v zadnjem obdobju z izobraževanjem delavcev kažejo, da je mogoče prirediti razne šole v kraju, dovolj je bilo tudi zanimanja.

Začetek težak-konec dober

Peter Gačnik: "Vodovod za 206 tisočakov; za 28 gospodinjstev vreden še mnogo več!"

Koga povprašati ob takih velikih vaških akcijah, kot je gradnja vodovodov? V Zgornjih in Spodnjih Mladetičih in še delu Gabrijel je to leto vsakdo živel za to akcijo. Peter je bil tajnik. Zadnja dela so bila zaključena 26. novembra, vsi računali pa še ne!

- Kako je bilo? - sedaj je vredno pogledati nazaj.

"Vsak revež je hotel biti zavezanec, tudi taki, ki nimajo tako rekoč nobenega dohodka. Vseeno smo naredili tri skupine za denarne prispevke. Najrevnejšim smo popustili pri prispevku za 600 dinarjev, drugim za 200 dinarjev. Kljub temu pa je največnejša hiša morala dati 3.600 dinarjev. Polega tega je bilo treba še delati. Največ delovnih ur je opravil blagajnik Vinko Zaplatar, kar 369 ur! Vseh delovnih ur je bilo 3.200. Izkopati je bilo treba za 4.300 metrov jarkov, položiti je bilo treba tudi okrog 300 metrov kabla do črpalnice."

Le 3 hiše niso pristopile. Od krajevnih skupnosti Trzišče so dobili 5.000 dinarjev. Kolikokrat so samo v tem primeru občani obogatili družbeno pomoč! Ljudje tudi sami med seboj najbolj pravično ocenijo, kdo lahko da več in kdo manj. Kot pravijo, imajo odlično pitno vodo. Kot je to že navada ob takih akcijah, je tudi ta največja v zgodovini teh krajev. Kljub temu pa bi šla mimo skoraj neopazno. "Samo da je stekla voda, to je bilo največje zadovoljstvo," je dejal Peter.

A. Z.

Kako kratkovidne so bile pred 7 leti kritike na račun velikosti takrat nove osnovne šole v Trebnjem! Danes imajo že 8 prostorov premalo: kar 5 oddelkov gostuje zunaj šole, ni 2 prostorov za pošolsko varstvo, ravno tako ni prostora za čakalnice vozačev. Na sliki: eden od dveh oddelkov, ki gostujeta v barakah delavske univerze. (Foto: Železnik)

Doklej mečkanja o obratih?

Ni bolj ali manj pomembnih ustavnih dopolnil. Glede TOZD končali osnovne razprave, ni le še sklepov zborov delovnih ljudi - Nič v obratih. Kako še obogatiti krajevno samoupravo? Razprave se je udeležil tudi podpredsednik republiške konference SZDL Vlado Beznik.

Vodstva in člani družbeno-političnih organizacij v obratih s sedežem matičnega podjetja zunaj občine morajo vztrajati pri dosledni izpeljavi ustavnih dopolnil v obratih. Tako sta si položaj TOZD izbojevala le obrat Kolinske - tovarne za predelavo krompirja na Mirni in poslovna enota Merkatorja - Gradišče v Trebnjem. Do 15. decembra so v IMV objavili jasnejša stališča, kar je izredno pomembno za 300-članski obrat gospodinske opreme na Mirni. Vsekakor bo treba začetna spodbudna pričakovanja o pravih bodočih odnosih temeljne organizacije združenega dela v Kolinski, ki so sicer prisotne od vsega začetka, še spremljati, saj je videti TOZD le bolj na zunaj.

Zanimiva je bila razprava o krajevni samoupravi. Vsakdo je zadovoljen zlasti z uspehi, ki jih občani dosegajo pri urejanju komunalnih del. To pa še ni vse. Kako se oblikujejo odločitve v krajevnih skupnostih? Ali je to le bolj delo predsednikov svetov ali sodelujejo vsa telesa družbeno-političnih organizacij v krajih? Odločitve sekretarjev aktivov ZK na zadnjem sestanku o ustanovitvi političnih aktivov tudi v krajevnih skupnostih je vsekakor v duhu novih določil. Zagotavlja namreč večjo delitev bremena, prav gotovo bo tudi manj kadrovskih težav. Zakaj krajevnih skupnosti ne sklicujejo več zborov občanov? Zadnja akcija za referendum za cesto v Velikem Gabru kaže, da je prirejanje zborov občanov v manjših naseljih uspešno. Tudi glede povezanosti delovnih organizacij s krajevnimi skupnostmi beležijo dobre uspehe: delavci mirenke Dane so delali 2 dneva za šentrupeško cesto!

Vse ocene političnega trenutka na teh posvetovanjih so te dni tekle pred sejo republiške konference SZDL po vsej Sloveniji. Kljub pomankanju časa tokrat v Trebnjem še niso mogli dati širše ocene o delu delegatov v republiški skupščini in njihovem delu doma. Vendar tudi globlja ocena ne more odstopati od osnovne ugotovitve o koristnosti te oblike. Trebanjski delegati se namreč niso udeležili le enega zbora delegatov občin, v razpravah so sodelovali vedno, razen enkrat.

MALO ŠTIPENDISTOV

Vedno znova in znova tožijo delovne organizacije, da jim primanjkuje strokovnjakov, po drugi strani pa je število štipendistov še vedno nizko. Ko je bil nared družbeni dogovor o štipendiranju, ga je podpisala le ena delovna organizacija v občini. Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki sprejeli odlok o Skladu JOŽETA SLAKA-SILVA, ki naj bi poslej namesto posojil odobral študentom in dijakom štipendije.

VELIKI GABER: VSI NA REFERENDUMI

V nedeljo se bodo volivci iz območja krajevnih skupnosti Veliki Gaber odločali o samoprispevku za obnovo in asfaltiranje ceste Bič-Stranje. Od 7. ure jutraj do 17. ure bo odprtih 6 volišč: v VELIKEM GABRU, STEHANJI VELIKI (tu glasujejo tudi občani Malih Dol in Gombič), ZAGORICI (tu glasujejo še iz Dobrave in Velikih Dol), MALEM GABRU (ter Cesta), ZUBINI, kjer glasujejo tudi Stranjčani, ter BIČU, kjer glasujejo tudi Pristavčani. Svet krajevnih skupnosti poziva občane, naj glasujejo že v jutranjih urah in oddajo svoj glas ZA obnovo ceste!

Za pojasnjevanje ustavnih in drugih sprememb in važnih vprašanj občanom ne kaže izgubljati niti ene oblike združevanja občanov, vse od

gasilskih občnih zborov dalje. Gre namreč za stvari, ki morajo zanimati vsakogar.

A. ŽELEZNIK

Poštenim se ni kaj bati

Dipl. ekon. Jože Kastelic, predsednik komisije za ugotavljanje izvora premoženja, o delu komisije.

Odločnost naše družbe za odpravljanje nepravilnosti po Titovem pismu je premaknila tudi dejavnost teh komisij, ki so bile sicer ustanovljene že prej. Marsi-

kdo se ob tem sprašuje, čemu še komisije, ko imamo že davkari-

jo! Odmerni postopek, ki ga davčna uprava izvaja, namreč že po naravi ni tak, da bi bilo mogoče samo s tem ugotoviti troše-

nje občanov. S tem, ko je delo poverjeno komisijam izven davčnih uprav, imajo le večji pomen pri širšem uveljavljanju davčne discipline.

- Kakšen je način dela komisije? - smo vprašali.

"Člani komisije so bili imenovani julija. Za njeno delo ni cilj hajka, temveč stalno delo, da bi tako res postala pripomoček v

pravdnem sistemu. Imeli smo dve seji. Na prvi razširjeni seji smo se dogovorili o metodi dela in sprejeli sodelovanje z drugimi upravnimi organi. Sele na drugi seji smo pričeli obravnavati določene primere; če zbere dovolj ugotovitev, izda sklep o uvedbi postopka. Do tega pride, če zbrani viri kažejo večje trošenje občana od znanih virov. Seveda pa niti uvedba postopka ne pomeni obdolžitve občana, saj ima le-ta takrat možnost dokazovati izvor dohodka. Kdor je pošteno delal in dajal pravično prijavil, se nima kaj bati."

- Koliko primerov obravnava komisija?

"Gre za primere, ki so bili predmet kritike konference ZK. En primer je v glavnem že obdelan, zato bo kmalu izdan sklep o uvedbi postopka. Obravnavamo še 4 druge primere, v nadaljnjem delu pa še 6. Komisija se zaveda, da ljudje veliko pričakujejo od njenega dela. Jasno pa se zavedamo, da hitrost pri delu ne sme povzročati pomanjkljivosti, zbrati moramo dovolj dokazov, sicer bi lahko sami sebi onemogočili delo in prizadeli občane. Naša naloga ni obravnavati le obrtnike, kot se to ob razpravah o neupravičenem bogatenju rado omenja, marveč vsakogar, kdor na lažoden način prihaja do dohodka in bogati ter ga skriva, da bi se izognil družbenim dajatvam. Ko bodo zbrani dokazi o posameznih primerih, bo komisija o njih obvestila javnost."

A. Z.

IZ KRAJA V KRAJ

DOBRNIC: USPELA PREDVANJA - Kar pet dni v minulem tednu so tekla kmetijska predavanja o higieni mleka za odkup, uporabi kmetijskih strojev, kmetijski politiki in drugih navodilih. Kmetje so se predavanjem udeležili v velikem številu in si jih še želijo.

RDECI KRIŽ: MANJKA ZIMSKE OTROSKE OBUTVE IN OBLAČIL - V novembru so z republiškega odbora v Ljubljani poslali trebanjskemu Rdečemu križu za 3 kamione rabljenega pohištva, ki ga je občinski odbor razdelil krajevnim organizacijam v Dobrnicu, Račjem selu in Sentrupertu. Trenutno bi potrebovali dosti zimske otroške obutve in oblačil za revne otroke.

TREBNJE: "SPIKES" ZA SMUCARJE - Danes bodo predstavniki trebanjskega smučarskega kluba kupili v Ljubljani 20 kompletov smučarskih neдрсеčih oblačil znane kot "spikes" za tekmovalce kluba. Letos so že 4-krat udarniško urejali smučarsko progo, dosti jih na tem dela že ves čas.

MIRNA: IZPITI REZERVNIH STAREŠIN - Nocoj ob 19. uri bodo na mirenški šoli tedni letni voja-

ški strokovni izpiti iz programa strokovnega usposabljanja rezervnih vojaških starešin z območja Zveze rezervnih vojaških starešin Mirna.

MIRNA: KOLINSKA ŽE UVAŽA KROMPIR - V torek, 12. decembra, je pripeljala v tovarno za predelavo krompirja na Mirno večja skupina težkih tovornjakov z registrskimi oznakami Novega Sada. Pripeljali so krompir. Naš krompir je torej šel marsikam, tovarna pa ga mora voziti od daleč.

DOBRNIC: HOČEJO VOZNIŠKE TEČAJE - Mnogo je kmečkih ljudi, ki potrebujejo vozniške dovoljenja, bodisi za traktorje ali druga vozila. Ker je kraj oddaljen od občinskega središča, želijo, da bi Avto-moto društvo priredilo vozniške tečaje v kraju samem.

TREBNJE: NOVI RAVNATELJI DELAVSKE UNIVERZE - Občinska skupščina je na zadnji seji imenovala za ravnatelje delavske univerze dosedanjega predmetnega učitelja na trebanjski osnovni šoli Stefana Kamina. Ker tajejo gospodarstvo občine mnoge kadrovske težave, ustanovi za izobraževanje delavcev dela ne bo manjkalo.

TREBANJSKE NOVICE

Vrtec bo najlepše darilo

Namesto za darila naj bi privarčevani denar namenili v sklad za gradnjo otroške varstvene ustanove — V Ribnici precej zaposlenih staršev ne ve, kam z otrokom, ko gredo na delo

Vodstva družbeno-političnih organizacij občine Ribnica uvajajo solidarnostno akcijo delovnih ljudi domače občine, katere končni cilj je zagotoviti dostojnejše možnosti za varstvo najmlajših v novi vzgojnovarstveni ustanovi v Ribnici. To še najbolj vedo starši, ki se z neurejenim varstvom otrok spopadajo vsak dan. Dalj od tega ugotovitev in želja po novem vrtcu doslej še niso prišli.

Vodstva družbeno-političnih organizacij menijo, da je sedaj najugodnejši trenutek za začetek solidarnostnega zbiranja sredstev za novo varstveno ustanovo v Ribnici.

Zdaj se namreč dogovarjajo za varčevanje na vseh krajih, za omejevanje reprezentančnih in drugih stroškov, za omejevanje novoletnih nakupov daril in podobnega. Vodstva družbeno-političnih organizacij predlagajo, naj bi se v vseh delovnih in drugih organizacijah dogovorili, da bi sredstva, namenjena novoletnemu obdarovanju otrok, sodelavcev in poslovnih prijateljev v čim večji meri dajali v poseben sklad za gradnjo otroškega vrtca. Kot osnovni polog so občinska konferenca SZDL, občinska konferenca ZKS in občinski svet zveze sindikatov Ribnica prispevali v ta sklad namesto novoletnih daril po 500 dinarjev, to je skupno 1.500 dinarjev.

Predlagano je bilo, da to ne bi bila enkratna, samo novoletna

akcija, pač pa naj obvelja tudi v prihodnje. Sredstva, ki jih pogosto ob dnevu žena ali ob drugih priložnostih potrošimo, naj bi v prihodnje usmerjali v ta sklad. Tako bodo vsi delovni ljudje občine solidarnostno dodajali dinar dinarju in kamen kamnu, da bo postopno rasel novi otroški vrtec, darilo zaposlenim materam in najmlajšim.

Izvršni odbor občinske konference SZDL je že ustanovil sklad, kjer se bo denar zbiral, in izvolil upravni odbor sklada, ki bo odločal o porabi zbranega denarja. Za predsednico odbora so izvolili Fani Gelze.

PLASTIKO VOJSKI

Lepo izdelano leseno plastiko motivom iz partizanskega življenja so 18. decembra podarili učenci 8. razreda šole pripadnikom vojaške enote v Ribnici. Šolarji so obiskali enoto, da so vojakom čestitali na bližnji dan armade 22. decembra. Podarjeno plastiko je že kar s prvim umetniškim občutkom izdelal učenec 7. c. razreda Drago Zagar. Štalcereje ob pomoči likovnih pedagogov.

Če ne zlepa, pa zgrda

Kako do varnih avtobusnih postajališč in streh za potnike? — Razlastiti ali odkupiti

V občini Ribnica bo zgrajenih več avtobusnih postajališč. Največ jih bo na zemljiščih, ki so v družbeni lasti. Skoraj vsi zasebniki, kjer bodo postajališča, so manjše dele svoje zemlje odstopili brezplačno za gradnjo postajališč.

Zataknilo se je v Nemški vasi in Prigorici, zato bo treba ta zemljišča ali razlastiti ali odkupiti. Občina je s posebnim odlokom že ugotovila, da so to zemljišča splošnega ljudskega pomena. Ta odlok bo osnova za razlastitev.

Odborniki z območja Lokca potoka so predlagali, naj bi v odloku vnesli še avtobusno izogibalnico Malem Logu. Vendar to ni bilo sprejeto, ker za to ureditev ni zagotovljen denar. Prav bi bilo, da bi občani sami dogovorili, kako bo zemljo, da se ne bo potem zdelo predolgo vlekle.

Na avtobusnih postajališčih oz. ma izogibalnicah pa so potrebne strehe za potnike. Take čakalnice po sedanjih predpisih dolžne postaviti krajevne skupnosti.

Uslužnostni obrtniki so reveži, proizvodni pa služijo bolje

Preveriti obdavčitev krošnjarjev in peskokopov

Na zadnji seji sveta za gospodarstvo pri občinski skupščini Ribnica in občinske skupščine, ki so se je udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij, so obširno spregovorili o obrtništvu v občini. Zasebna obrt predstavlja pomembno gospodarsko dejavnost, čeprav podatki povedo, da se je število zasebnih obrtnikov od leta 1969 do danes zmanjšalo za nekaj manj kot 6 odstotkov, največ zaradi upokojevanja.

Imamo dve vrsti obrtnikov: proizvodnih in storitvenih. Storitveni so v dosti slabšem položaju. To so čevljarji, krojači in nekateri poklici, ki zelo slabo zaslužijo. Zato naj bi proizvodne obrtnike obdavčevali bolj kot storitvene. Proizvodni obrtniki, ki delajo s stroji, tudi več ustvarjajo in zaslužijo.

V posebno kategorijo sodijo zaposleni obrtniki, ki imajo dopolnilno obrt. Marsikateri od teh „popoldanskih“ obrtnikov — sem sodijo predvsem zidarji in nekateri drugi iskani poklici — zaslužijo po urah več kot v rednem delovnem razmerju. Od tega pa nima družba nobene koristi. Na seji sveta za gospodarstvo je prevladovala misel, naj pristojni občinski organi krepko prečeše seznam ljudi, ki imajo dopolnilno obrt, in tistim, za katere bo menil, da niso upravičeni do opravljanja dopolnilne obrti, le-to odvzame.

Vprašanje zase za obrtniki-rešetarji. Kakor je bilo ugotovljeno na seji sveta, so rešetarji — vsaj za večino to velja — prerasli v trgovce, ki ustvarjajo zmerno velik dohodek, vendar je nizko obdavčen. Tudi peskokopi dobro zaslužijo. Zato bi treba najti merila za njihovo pravilno obdavčenje. Hkrati bi treba pomagati Kmetijski in drugi Ribnica, ki se ukvarja s nakupom in prodajo suhe roblje in lesne galanterije.

Svet za gospodarstvo občinske skupščine sta se strinjala z nekaterimi predlogi z dnevnega sestanka obrtnikov. Sodalžniki za izboljšanje obrtništva v občini.

Pred novimi ukrepi

V gospodarstvu z novim letom strože — Naj težje pri STANGRADU — Tokrat resneje

Občinski komite ZK in občinski sindikalni svet Ribnica sta pred kratkim sklicala posvet predsednikov delavskih svetov, direktorjev, predsednikov sindikalnih organizacij in sekretarjev osnovnih organizacij ZK, na katerem so ugotovili, v kakšnem položaju so delovne organizacije pred 1. januarjem, ko bodo veljali novi zakonski predpisi za utrditev gospodarstva.

Kaže, da bodo novi ukrepi najbolj prizadeli podjetje STANGRAD. Podjetje z vso resnostjo, zavedajoč se položaja, v katerem je, išče najboljše rešitve, da bi se izveliko iz težav nelikvidnosti. Pri tem računajo tudi na solidarnost delovnih organizacij v občini. Predvidevajo tudi možnost združitve s sorodnim gradbenim podjetjem. Vendar pa o tem še niso izrekli nobene določnejše besede.

Več ali manj bo skoraj vse delovne organizacije prizadejal novi svezni ukrepov o trajnih obratnih sredstvih. Po novem bodo morala imeti podjetja tolikšna obratna sredstva, kolikor bodo znašale zaloge. To bo brez dvoma imelo za posledico zmanjšanje investicijskih gradenj in splošno varčevanje.

Pred zaključkom starega leta bi bilo prav, da bi v delovnih organizacijah naredili inventuro stabilizacijskih programov, ugotovili, če so bili programi uspešni in kaj je treba še storiti. Na posvetovanju so opozorili na potrebo po stalni notranji kontroli, ki naj bi zajela vso dejavnost vsake delovne organizacije.

Vsekakor je bil posvet odgovornih ljudi delovnih organizacij organiziran v pravem času. Takih posvetov naj bi bilo v bodoče še več, so predlagali udeleženci posveta.

Rekli so:

FRANC ILC, poslanec: Doslej sem bil vabjen le na razne svečanosti, nisem pa še dobil vabila za na sestanke krajevne skupnosti ali podobne sestanke. Če se takih sestankov le udeležim, se njih na pobudo občinskih organov in organizacij.

JOŽE BENČINA, direktor KZ Ribnica in odbornik: Brez združevanja sredstev za skupne zadeve, se pravi samoprispevka, ne bo šlo. Le z urejanjem kulturnih domov in telovadnic bomo mladino odtegnili drugim vplivom in ustvarili možnosti za preselitev ljudi iz gostiln v kulturne domove in telovadnice.

SPLOŠNO VARČEVANJE — Občinska skupščina je razposlala vsem delovnim in drugim organizacijam ter interesnim skupnostim na svojem območju priporočilo, naj omeji-jo na najnujnejšo mero stroške reprezentance in reklam ter stroške novoletnih in raznih drugih daril. Tudi stroške potovanja, dnevnice in kilometrin naj bi zmanjšali, kolikor se le da. To priporočilo narekujejo potrebe po splošnem varčevanju na vseh področjih gospodarskega in družbenega delovanja, ukrep pa naj bi pomagal k utrditvi gospodarstva.

FOTOGRAF MOHAR se je te dni preselil, vendar ne daleč. Zdaj ima lokal nasproti stavbe Zadruga doma v Ribnici.

HOČEJO AVTOBUS

Z uvajanjem druge izmene vedno več ribniških podjetij pogrešajo delavci iz območja Dolenje vasi, ki so zaposleni v Ribnici, avtobusno progo Ribnica — Dolenja vas (— Kočevje) pripelje iz Ljubljane v Ribnico avtobus, vendar žal ne nadaljuje vožnje proti Kočevju, ampak ostaja v Ribnici. Tako morajo delavci čakati do 23.15, ko pride naslednji avtobus proti Dolenji vasi in Kočevju.

Dokler je bilo toplo vreme, ljudje avtobusa okoli 22. ure niso pogrešali, ker so se na delo v domov vozili s kolesi in na pedi. Zima pa je take prevoze prebivalce Dolenje vasi, Ribnice, Lipovca, Blat in nekatere vasi onemogočila. Nekaj jih vasi onemogočila. Nekaj jih mora zdaj prevzeti pobudo, da bo zahteval uvedbo nove avtobusne proge (krajevna skupnost ribniška podjetja, sindikat ali kdo drug), če se seveda ne spomni že kar SAP, da je to proga res potrebna.

SAMO SLAŠČICARNA — Ribniška pekarija in slaščičarna v Ribnici lastnik Novak preureja. Ko bo prta, povedo Ribničani, ne bo njej prodajal več kruha, ampak slaščice, saj ne bo več „pekarnice“, ampak „slaščičarna“. Seveda ribniški šaljivci že uganili to in na ta račun, češ kaj bi s kruhom glavno da imamo torte.

O RIBIČIHI KASNEJE — 9. decembra je bil v Ribnici občinski Ribniški razred, ki so se ga udeležili ribiči iz vse občine. Zaradi pomanjkanja prostora bomo o njem v nadaljnjih številih. Zanimivo je tudi o nekaterih drugih zadevah, morajo počakati iz istega poročala v eni prihodnjih števil.

Šolarji v Vasi-Fari v kočevski občini so pred kratkim pripravili razstavo o 30-letnem delu pionirske organizacije v Kolpski dolini. Ogleдали so si jo mnogi domačini in drugi gostje, med drugim tudi sekretar Pionirske zveze Slovenije Stane Urbančič (na sliki prvi moški z leve), ki ocenjuje tudi odgovore na televizijskih tekmovanjih pionirskih ekip. (Foto: J. Prime)

Osilničani hočejo nazaj matičarja

Na nedavni konferenci krajevne organizacije ZB Osilnica so ponovno izvolili za predsednika Draga Štimca, ki bo zastopal 90 osilniških borcev tudi kot delegat na občinski konferenci ZB Kočevje.

Borci so kritizirali, ker je občinska skupščina ukinila delovno mesto matičarja v Osilnici. V Osilnico prihaja zdaj le enkrat na teden matičar iz Fare, kar je premalo ne le zato, ker se pač ljudje ne rojevajo in umirajo le enkrat na teden, ampak tudi zato, ker nimajo zdaj koga prositi, da bi jim napisal to ali ono, kar potrebujejo za razne uradne in druge zadeve. Borci so zahtevali, naj Osilnica spet dobi matičarja. Ker pa ne bo polno zaposlen, predlagajo, naj bi bil hkrati administrator in zapisnikar za krajevno skupnost, za vse organizacije in društva pa še ljudem bi lahko prošnje pisal. Tako bi se občinska uprava res približala ljudem, medtem ko se s sedanjimi ukrepi oddaljuje od njih.

Sklenili so tudi, da bodo kupili za svojo organizacijo prapor, kar jih bo veljalo okoli 3.500 din. Nekaj bodo prispevali posamezni borci, nekaj je njihova organizacija v ta namen že prihranila, za pomoč pa bodo zaprosili še občinski odbor ZB.

Nadalje so zahtevali, da je treba kupiti voziček za prevoz mrtvih. Mladih je namreč vedno manj, in tako se lahko zgodi, da kmalu nihče ne bo mogel več nositi mrtlice. Zato je potreben voziček.

Kritizirali so dodeljevanje posojil za popravilo stanovanj. Pri tem so zmotno menili, da so vsa posojila dana iz sklada za gradnjo stanovanj borcev. V resnici pa je nekaj posojil dala tudi banka in te so dobili pač

tisti, ki so jih najeli, in ne tisti, ki bi jih bili najbolj potrebni.

Ob zaključku so kritizirali, da je sploh bolj slabo poskrbljeno za njihov konec. Komaj je zapadlo nekaj snega, že so bili več dni brez elektrike in telefonskih zvez! Za delo njihove krajevne organizacije ZB bi radi kakšen dinar (za administracijo in za vence za umrle člane). Opozorili so, da dodeljevanje stipendij za podeželske otroke ne poteka vedno najbolj pravično. Pri tem so omenili primer, ko je nekdo prosil za stipendijo za učiteljske, pa je ni dobil, češ da je dovolj učiteljev, hkrati pa je bila prav takrat Osilnica brez učitelja.

J.P.

Novo otroško varstveno ustanovo oziroma vrtec so odprli v Kočevju 16. decembra. Otvoritvi ustanove, ki je prva v Kočevju prilagojena sodobnemu varstvu otrok, so prisostvovali skoraj vsi odgovorni predstavniki občinskih organizacij, gospodarstva,

druženih služb, šolstva, projektantov, investitorjev, izvajalcev del in tudi skupina varovancev vrtca, ki je izvedla krajši kulturni program. Vrtec je odprl predsednik gradbenega odbora Mirko Kambič.

TOZD morajo ustanavljati delavci, ne pa vodstva

„V zvezi z ustanavljanjem TOZD so največ napravila tista podjetja, ki imajo obrate v naši občini, sedež podjetja pa je izven naše občine,“ je ugotovil predsednik občinskega sindikalnega sveta Kočevje Tone Šercer

med razpravo o uresničevanju ustanovnih dopolnil o TOZD na nedavni seji občinske konference SZDL Kočevje.

Tako je začela delati prva TOZD MERCATOR-TRGOPROMET, od novega leta do 31. marca pa bodo postali TOZD kočevski obrat podjetij ELEKTRO, SLOVENIJALEŠ (LIK) in NAMA.

Od domačih podjetij so najdalj pri Združenem KGP, kjer so prve razprave po obratih že imele. Žal se v tem podjetju ena izmed struj zavzema tudi za razcepitev Združenega podjetja. Zato bo podjetje potrebna pri reševanju teh zadev tudi pomoč od zunaj.

Med ostalimi večjimi in srednjimi podjetji kaže, da imajo pogoj za ustanovitev TOZD pri ZIDARJU in TRIKONU in morda še kje, vendar so povsod naredili bolj malo za ustanavljanje TOZD.

V razpravi je sodeloval tudi poslanec Drago Benčina, ki je poudaril, da je pri ustanavljanju TOZD pomembno predvsem, kakšen bo položaj delavca v TOZD. TOZD morajo ustanavljati delavci, ne vodstva. Doslej so drugi v imenu delavcev odločali, zdaj pa bodo delavci o čim več zadevah sami odločali. Pomankljivost je, da so bili delavci o vsem tem doslej premalo obveščeni. Skratka, TOZD pomenijo poglobitev samoupravljanja. Poslanec Benčina je nato spregovoril še o poglobljanju samoupravljanja na področju družbenih služb in o bodočem delegatskem sistemu.

J.P.

DVA DOGOVORA

Za včeraj, 20. decembra, je bila sklicana skupščina TIS Kočevje. Na njej so razpravljali o družbenem dogovoru o stipendiranju in kreditiranju učencev in študentov, o družbenem dogovoru o enotnih osnovah kadrovske politike v občini, obravnavali pa so tudi učne uspehe ob zaključku šolskega leta 1971/72.

Rekli so:

DRAGO BENČINA, poslanec: Zame ni pomembno, koliko komisij, stankov in tez je bilo pripravljenih v zvezi z organizacijo TOZD, ampak kakšen bo položaj delavca v TOZD. Prav je, če TOZD ustanavljajo delavci, in ne vodstva, saj se ustavna dopolnila obračajo na delavca.

TONE ŠERCER, predsednik občinskega sindikalnega sveta Kočevje: Podjetje izven naše občine, ki imajo obrate v naši občini, so precej več napravila za organiziranje TOZD kot naša domača podjetja. To pomeni, da smo v naši občini naredili premalo.

PETER ŠOBAR, upravnik muzeja: Neše podeželje je nerazvito, pravo Kozjansko, če ne celo hujše. To premalo obravnava. Propadajoče podeželje meče slabo luč na občino in republiko.

STANE LAVRIC, direktor USLUGE: Vsakemu bi morali odvzeti neupravičeno pridobljeno imovino.

DROBNE IZ KOČEVJA

V MOTELU Jasnica je bil 7. in 8. decembra seminar, ki ga je organizirala Delavska univerza „Boris Kidrič“ iz Ljubljane. Namenjen je bil vodstvom osnovnih organizacij Zveze komunistov v krajevnih skupnostih in gospodarskih organizacijah v občini Ljubljana-Siška. Udeležencev je bilo 80. V prijetnem in mirnem okolju so se ugodno počutili.

BLIŽA SE KONEC leta in vse se pripravlja na silvestrovanje, staro in mlado. Na veliko šivajo obleke. Starjši želijo večerne in dolge, mlajši pa čim krajše. Rezervacije v gostinskih obratih se sučejo med 10 in 18 starimi jurji, odvisno pač od lokala in kaj bodo dali na mizo. Veselo bomo torej zaplavali preko zaprtih žiro računov v novo leto. Staremu letu vendar ne smemo ostati dolžni! Nekateri bodo imeli silvestrovanje po kolektivih, otroci pa bodo uživali kar doma. Upamo, da bo steklo vse v redu in na splošno zadovoljstvo gostilničarjev in gostov.

V PLANINSKI KOČI pri Jelenovem studencu za Mestnim vrhom bosta silvestrovali dve skupini planincev. Ena skupina se je odločila, da bo šla v kočjo silvestrovat, četudi bi zapadel sneg in bi bilo treba do kočje s smučmi. Verjetno bodo planinci najlepše pričakali novo leto.

KONTROLOR zdravstvenega varovanja, ki nadzoruje bolnike, če so doma, bi si olajšal in hitreje opravil svoj posel, če bi v dopoldanskih urah obiskal nekatere gostinske lokale in bi lahko takoj ugotovil skupinsko rekreiranje bolnikov.

PTIČJO KRMO daje tudi letos gozdna direkcija združenega KGP Kočevje šolam in vsem, ki imajo krmilnice in jih redno oskrbujejo. Letos ptice še niso bile v stiski, ker ni mraza niti velikega snega. Gozdne ptice razen vseh vrst sinic še niso priletele v bližino hiš in na vrtove. Opažamo pa tu in tam na krmilnicah že dleske, zelenčke in pinože. To kaže, trdijo poznavalci, da bo zima huda in da ni več daleč. Skrbimo za ptice, saj nam to stoterno poplačajo!

POPUST — NAMA Kočevje je razposlala kolektivom in drugim obvestila, kako bo lahko dedek Mraz kupoval otroška darila in ostalo na običajni popust. Novost je poseben rabat, ki ga bo dobil dedek Mraz za naročena darila in pakete, za katere bodo kolektivi že prej kupili bone. Rabat na te bone bo odvisen od vsote, za katero bo kolektiv kupil bonov. Znašal bo od 3 odstotno naprej.

KOČEVJSKE NOVICE

Obdobje čakanja je mimo

Prve ocene kažejo, da ima večina obratov podjetij od drugod pogoje za samostojno poslovanje kot TOZD — Kaj pa krajevne skupnosti?

Občinska konferenca Socialistične zveze v Črnomlju je 12. decembra obravnavala uresničevanje ustavnih dopolnil in ocenjevala lastno delo. Za novega sekretarja je bil izvoljen pravnik Anton Marentič.

Več kot 75 odstotkov vseh zaposlenih v črnomljski občini dela v obratih podjetij s sedežem zunaj občine, zato je razumljivo, da uresničevanju dopolnil o TOZD posvečajo največjo pozornost. Po letu dni od sprejetja dopolnil v praksi do nedavnega ni bilo kaj pokazati, zdaj pa je premik očiten. Delo komisije pri

občinskem komiteju ZK, ki se s tem načrtno ukvarja, je sprožilo tudi ustanovitev delovnih skupin v podjetjih, kjer vsak za svoje razmere proučuje, ali ima pogoje za osamosvojitve in poslovanje kot temeljna organizacija združenega dela.

Kot so na konferenci poročali delegati, so v zadrugi, BELTU, in še ponekod drugod s pripravo gradiva za razpravo o novi organizaciji podjetja precej daleč. Videti je, da se te naloge povsod lotevajo z vso resnostjo. Proučujejo položaj, tehtajo zbrano gradivo in nočejo na vrat na nos doseči odločitev, ki je usodnega in zgodovinskega pomena za kolektiv. Ne gre za to, da bi v posameznem podjetju samo menjali napisno tablo in dobili svoj žiro račun. Delovni ljudje hočejo le čiste račune in uveljavitev načela, da je razpolaganje z dohodkom neodtujljiva pravica ljudi, ki ga ustvarjajo.

Veliko manj uspeha je pri uveljavljanju dopolnil v krajevnih skupnostih, ki jih je na celotnem območju občine 15 in so med seboj zelo različne po velikosti in delu. Največja napaka vseh je, da se usmerjajo pretežno v komunalno dejavnost, puščajo pa ob strani vse druge naloge s socialnega, političnega in izobraževalnega področja. Prav s tem, posebno pa z osveščanjem prebivalstva, se bo Socialistična zveza v prihodnje temeljiteje ukvarjala.

Nove funkcije

Na izpraznjena mesta umrlega inž. Jankoviča in tudi namesta tovariša Oštirja sta bila v občinski komitej ZKS Črnomelj izvoljena Rade Vrlinič in Tihomir Tomc. Predsednik komisije za organiziranost in razvoj ZK je postal Franc Kočevar, člana pa sta Leopold Marinček in Janez Sašek. V medobčinski svet Zveze komunistov pa je konferenca ZK izvolila učitelja Jurta Perka iz Vinice.

Ne, ne morejo: nočejo!

Skrb za strokovni kader ni dokazljiva s štipendijami za vajence — Kje so tehniki in inženirji, pravniki in ekonomisti? Teh manjka!

Družbeni dogovor o štipendiranju je v črnomljski občini podpisalo 12 delovnih organizacij, 5 jih tega ni naredilo. Dolenjka in Belsad pa sploh ne odgovarjata na pozive in dopise. BETI in ISKRA ter IMV se sklicujejo, da imajo štipendijsko politiko enotno za vse podjetje, vendar od teh kader uspešno pridobiva za črnomljsko območje samo ISKRA. O kadrovski politiki so že nekajkrat v zadnjih letih razpravljali tako v občinski skupščini kot v SZDL in v Zvezi komunistov ter pisali priporočila. In uspeh? Kadrovska struktura zaposlenih je slabša, kot je bila pred leti.

Največ je glede štipendiranja naredila temeljna izobraževalna skupnost, ki ima 35 štipendistov na srednjih, 23 na visokih in 3 na višjih šolah.

Tako sodobno pekarno, kot jo ima kasarna Bela krajina, bi morala pokrajina s tem imenom zares dobiti. V Črnomlju kruha v trgovinah večkrat zmanjka, razen tega ni dosti izbire. (Foto: R. Bačer)

S številkami pred delavce

V delovnih organizacijah črnomljske občine bo kmalu prišlo do sestankov, kjer bodo poročali o stroških, za katere doslej marsikdo ni vedel, zakaj in kako nastajajo. Čeprav marsikje ne gre za zlorabe, je prav, da delavec ve, koliko podjetje zapravi za reprezentanco, koliko imajo posamezniki kilometrin in dnevnice, koliko izdajo za reklamo in podobno. Take sestanke bodo zahtevali komunisti, sodelovati pa bo moral tudi sindikat.

Ni tehtnih vzrokov za zadržke

Mirko Jelenič je novi predsednik občinske konference Socialistične zveze v Metliki, ki je pretekli teden ocenjevala svoje delo in dosedanja prizadevanja za uresničevanje ustavnih dopolnil

„Delo občinske konference Socialistične zveze je v letu 1972 precej nazadovalo. Konferenca si je ob koncu lanskega leta zadala obširen delovni načrt, ki pa je bil le delno uresničen. Konferenca se je sestala samo trikrat, malo delavna pa sta bila zlasti izvršni odbor in predsedstvo konference. Za eno sejo je bilo potrebno trikrat poslati vabila, ker

V METLIKI JE NI

Krajevne skupnosti so v metliški občini organizirane domala v vsaki mali vasi, mesto pa krajevne skupnosti še nima, a bi bila najbolj potrebna. Zakaj je ni, ni še nihče dobil jasnega odgovora, če je na sestanku vprašal. Ustanovitev krajevne skupnosti v mestu sta že zdavnaj priporočili Zveza komunistov in Socialistična zveza, zahtevali so jo občani na zboru volilcev, pa ni nič.

V Draščih so dali zgled

Prvih sedem vinogradnikov podpisalo pogodbo o skupni obnovi vinograda — Združevanje

Vsa leta, odkar traja zadnja obnova vinogradov v zasebni lasti, ugotavljamo kot največjo težavo razdrobljenost zemljišč. Nova oblika vinograda se ne razlikuje od starih nasadov samo po žični opravi, pač pa predvsem po smeri vrst in vzgojni obliki trte. Stari vinogradi imajo napravičeno smer, novi pa vodoravno, da v strmini na terasah omogočajo traktorsko obdelavo. Terasa pa mora meriti vsaj 30 m, da upraviči izgubljeno površino za obračalno pot pri vходу in izhodu stroja s terase.

Mnogi napredni vinogradniki so že pred več leti spoznali, do bo treba nasade obnoviti na sodoben način, da bi se izognili odvisnosti od trmastega starokopitnega soseda. Najboljša rešitev je združevanje parcel in istočasna obnova.

V Draščih, na najbolj znani vinorodni gorici v belokranjskem vinogradniškem okolišju, se je prve dni decembra letos 7 vinogradnikov sporazumelo. Podpisali so pogodbo o skupni obnovi vinograda, ki bo merila 43 arov. Zemljska dela so opravljena hkrati, trte bodo zasajene vodoravno, tako da bo imela sedanja parcela na videz samo en vinograd, vendar bodo parcele sporazumno razmejene. Nova površina bo vsaj približno enaka prejšnji.

Na osnovi novih mejnikov bo geometer izmeril površino sedanje parcele, nastale površinske razlike, ki smejo biti le malenkostne, pa bodo prizadeti poračunali v denarju. Meja med posameznimi parcelami mora biti obvezno brežina terase. Poti so urejene enotno, vsak gospodar pa

Takoj računati

6. decembra je bil v Metliki posvet z direktorji, računovodji in predsedniki delavskih svetov. Govorili so o novih predpisih, ki začno veljati januarja in bodo v marsikateri kolektiv prinesli neprijetne novosti, ki pa so nujne za ustale gospodarstva. Kot so se zmenili, bodo podjetja do 15. decembra izdelala analize sedanjega stanja in sanacijski program, kjer bo ta potreben.

V SILVESTROVO NOČ

V prostorih restavracije tovarne BETI pripravljajo letos silvestrovanje, na katerem bodo za ples in zabavo igrali „Veseli Belokranjci“. Člani kolektiva bodo za 70 din razen zabave deležni še jedade in pijače, zunanjim gostom pa bodo zaračunali 100 dinarjev.

DRAŽJI IN SLABŠI

Čez kruh so v Metliki hude pri- tožbe. Pred kratkim so ga podražili, spremenili kvaliteto kruha, vendar potrošniki niso zadovoljni. Žal ni izbire, sicer bi police v prodajalni pekarije ostale polne. Gospodinje pravijo, da je kruh videti le na pol pečen, je zmečkan in tudi okusa nima dobrega.

Ni več komunala

Metliško komunalno podjetje je zadnja leta že davno preraslo okvir svoje dejavnosti, saj se posveča veliko bolj gradbeništvu kot pa komunalni dejavnosti. Dela imajo toliko, da ni ne zmorejo, zato bodo po sklepu občinske skupščine decembra proučili stanje v komunalnem podjetju in predlagali rešitev. Verjetno bo treba ločiti gradbeništvo, komunalno v nekdanjem pomenu pa znova postaviti na noge. Na komunalnih napravah nastajajo zastoji, občani pa se pritožujejo.

nekaterih članov ni bilo ... Takole je zares samokritično med drugimi dejal inž. Janez Gačnik, dosedanjí predsednik SZDL, ko je v uvodnem referatu ocenjeval dejavnost te organizacije.

Tak odnos posameznikov je bil le odsev splošnih kadrovskih težav v vseh organizacijah, saj so le-te v letošnjem letu doživele rekordno število menjav na najbolj odgovornih mestih. Do menjave vodilnih funkcij je prišlo v Zvezi komunistov, trikrat v občinskem komiteju, v sindikalnem vodstvu in v Zvezi borcev, prav tako pa je bil predsednik SZDL pol leta v ostavki. Kadrovska komisija je evidentirala več ljudi, vendar so z veliko težavo našli zamenjavo, kajti vsak se je branil v tako težkem položaju prevzeti odgovornost za delo organizacije. Novi predsednik Mirko Jelenič, pravni referent v tovarni BETI, bo funkcijo opravljal kot prostovoljec, plačani sekretar pa bo Alojz Veselič.

Zveza komunistov in občinska skupščina sta pred kratkim zadolžila delovne organizacije, da morajo do 15. decembra sprejeti akcijske programe za uresničevanje ustavnih dopolnil z navedbo rokov za sprejem samoupravnih aktov. To pa je bila v minulem obdobju tudi edina resna akcija, da bi ustavna reforma zaživela v praksi. Večina podjetij je šele na začetku priprav za to obširno delo, nekatere pa tudi nimajo prav nič pokazati in se obnašajo, kot da jim ustavna dopolnila niso mar. Doslej je pri sprejemanju samoupravnih aktov največ naredil Mercator, medtem ko v obratu IMV na Suhorju nimajo niti komisije za samoupravne akte.

Po mnenju razpravljalcev ni nobenih resnih ovir (razen malomarnega obnašanja do tega vprašanja in posameznih nasprotovanj, izvirajočih iz nepoučenosti), da ne bi mogli nekateri kolektivi kaj kmalu zaživeti kot temeljne organizacije združenega dela.

Se bolj na začetku poti pa je uresničevanje dopolnil, ki zadevajo krajevne skupnosti, saj se večina občanov v teh sredinah še ne zaveda, za kako pomembne spremembe in odločitve gre.

GLASBA NA SEJI

Ko so se Metličani pretekli teden odločali za enega izmed trehpredlogov za novo slovensko himno, so na občinsko konferenco Socialistične zveze povabili Stanka Fuxa s harmoniko. Ta je zaigral vse tri melodije, in ko so bili člani seznanjeni še z besedilom, je bil strokovnjak razlozil tudi prednosti oziroma napake predlaganih pesmi.

Treba je reči, da Metličanom noben predlog ni bil popolnoma všeč, z glasovanjem pa so se vendarle odločili za „Naprej, zastava slave“, vendar zahtevajo sodobnejše besedilo.

Križišče v Gradcu (na sliki) so letos tako opremili z raznimi tabli, mi in znaki, da je povsem spremenilo videz naselja, ki je poprej dajalo vtis puščobe. (Foto: R. Bačer)

SPREHOD PO METLIKI

NA SESTANKU namiznoteniškega kluba tovarne BETI so se pogovorili o bodočem delu, sestavili so koledar tekmoval in določili dneve za treninge. Klub vodi Zvonko Hauptman.

LJUDJE ZELO negodujejo, ker je cesta od Rosalnice do Božakovca tako slaba, da se vozila in pešci s težavo prebijajo po njej. To ni nič novega, ker so pritožbe dolgoletne, vendar je cesta vedno slabša.

NA SEJMISCU je še vedno gneča in nered, zato predlagajo uvedbo redarja. Tudi parkirne prostore bi morali urediti iz označitvi, ker se zdaj vsak ustavi, kjer se mu zljubi.

PREUREDITVENA DELA pri obnovi stare šole gredo h koncu. Tu bo dobila prostor godba na pihala, stanovanje pa bo dobila tudi stran- ka, ki biva zdaj v starih prostorih

vrta, namenjenih mladinskemu klubu. Po izpraznitvi bo komunalno podjetje začelo urejati prostor za mladino.

DA BODO V MESECU DNI preuredili prostore za ljudsko knjižnico, so obljubili na komunalnem podjetju, toda knjig že več mesecev ne izdajajo, ampak so uskladiščene v nekdanji turistični pisarni.

METLIŠKI KOŠARKARJI si ne privoščijo oddiha, temveč se že pripravljajo na novo sezono. Upravni odbor kluba je razpravljal o trenin- gi in prijateljskih srečanjih. Z mladinci iz Karlovca so Metličani od- igrali že več tekem.

GRIPA JE ZAČELA prodirati tudi na metliško območje. Zadnje dni je precej obolenih, kar se pozna tudi v podjetjih in v šoli.

Kdo hujska

Ne glede na resolucijo republikanskih organov in partijska stališča, da je potrebno na območju celotne Slovenije uvesti različne cene v vzgojnovarstvenih ustanovah, kažejo Semičani in Črnomaljški velik odpor.

Najbolje situirani Semičani, med katerimi so zdravniki, inženirji, tehniki in ljudje podobnih poklicev z lepimi, da ne rečemo najvišjimi osebnimi dohodki v kraju, so se takoj po sprejetju občinskega odloka o različnem plačevanju storitev v vrtcih začeli zoperstavljati. Posledica je, da se je semiški vrtec precej izpraznil, v novem Črnomaljskem vrtcu z zmogljivostjo 100 mest za predšolske otroke in 20 mest za dojenčke pa je prav tako prostora na pretek. Dojenčke imajo samo tri. Odpor tistih, ki bi morali zaradi lepih zaslužkov plačevati večji del ekonomske cene, se je iz Semiča razširil v Črnomelj.

Posamezniki enostavno ne dovolijo, da bi jim kdo nižal osebni standard, ni jim pa mar, kako naj plača varstvo delavec, in ni jim mar, kako naj varstvena ustanova zbere denar za poslovanje na visoki strokovni ravni. Na veliko se sicer strinjajo z odpravljanjem socialnih razlik in z vsem, kar Zveza komunistov sprejema kot stališče, vendar to takoj poskočijo do stropa, ko je bil prizadet njihov žep.

Se najbolj čudna pa je vest, da so nekateri raje vzeli otroka iz ustanove, kot da bi predložili potrdilo o zaslužku. Pa jih menda ni sram? Kdor ima še tako lep zaslužek, a je pošteno pridobilen, se gotovo nima česa bati.

V tem tednu vam posebej priporočamo nakup najkvalitetnejših hlač po tovarniško znižanih cenah. Moške hlače prej 206,00 zdaj 123,60 dinarjev ter vse številke fantovskih hlač znižanih za 40 odstotkov. Izkoristite priložnost!

„Veletekstil“ ČRNO MELJ

ČRNO MALJSKI DROBIR

V SOBOTO, 23. DECEMBRA, bo ob 10. uri ustanovna konferenca mestnega mladinskega kluba v Prosvetnem domu. Vabljeni so vsi mladinci in mladinke, da bi z udeležbo in razpravo pripomogli k boljšemu delovanju organizacije v mestu. Dosele enotnega dela ni bilo, pač pa so mladi iz delavskih in dijaških vrst delali vsak zase.

PREBIVALCI ČRNO MLJA, ki se zanimajo za dnevne politične in druge dogodke, so močno prikra- žani, ker ob nedeljah sploh ne morejo priti do naročenih časnikov. Da bi časopise nosili na dom, sploh ne zahtevajo, niso pa pripravljeni mirno sprejeti ukrep pošte, ki ob nedeljah ne dela več. Zdjaj naročniki niti osebno ne morejo priti po svoj časopis.

PRVI IZRACUNI, ki so jih naredili v otroško varstveni ustanovi za nove cene, kažejo, da bodo starši plačevali na mesec od 180 do 450 din za otroka. Popust bo za družine

z več otroki v vrtcu. Točna pojasnila o novem plačevanju dobe starši v upravi vrta.

KDO BO KRIV? Tako se sprašujejo ljudje, ko vidijo po železniški progi hoditi šolarje, odkar je cesta proti Lokvam in Ručetni vasi zaprta. Ker z deli mečkajo, obvoz ali obhod pa pomeni več kilometrov dodatne poti, iščejo ljudje bližnjice, ki pa so posebno za otroke nevarne.

NA NEDAVNI občinski konferenci Socialistične zveze so se Fran- cu Bajorju, sekretarju izvršnega odbora občinske konference, zahvalili za delo, preden je dobil razrešni- co in je posle predal novemu sekretarju Antonu Marentiču. Ta bo delo sekretarja opravljal kot stalni usluž- benec.

ČE BI BILE MESTNE gospodinje odvisne samo od izbire na tržnici, bi slabo kuhale. Kmetice prodajajo le jajca po 1,40 din, fižol po 8 din liter ter česen in čebulo v venci pa solato v glavicah.

Črnomaljski poročevalec

PRIPRAVE NA 100-LETNICO ŠOLSTVA V STRUGAH

Ne pozabite danih obljub

Proslava bo 29. septembra, ko bo v Strugah vrsta prireditev v počastitev 30-letnice Kočevskega zbornice — Domačini se že pripravljajo, izvoljena občinska odbora za zbiranje denarja in za obnovo šole pa nič — Tudi obljubljene komisije ni

Osnovna šola Struge bo 1973 praznovala 100-letnico obstoja in 40-letnico prosvetnega dela v stavbi, ki je bila zgrajena 1933. Zato je TIS Kočevje sklical oktobra šestanek vseh vidnejših predstavnikov občine Kočevje. Udeležili so se ga predsednik občinske skupščine Miro Hegler, tajnica TIS Marija Miklič, predsednik kulturne skupnosti prof. Miloš Humek, direktorica osnovne šole Kočevje prof. Dana Jerše, vodja osnovne šole Struge Milan Habjan in predsednik KS Struge Tone Pugalj. Na sestanku so ustanovili odbora, ki bosta skrbela za zbiranje denarja in za obnovo šole; organizacijo proslave pa je prevzel kolektiv osnovne šole Struge.

Šola je v slabem stanju. Na njenem pročelju se poznajo še sledovi NOB. Nima sanitarnih naprav, drvarnice, kabinetov in telovadnice. Zato je odbor predlagal, naj občinska skupščina v proračunu za leto 1973 zagotovi denar za preureditev šole. Predstavnica TIS Marija Miklič pa je obljubila, da si bo posebna gradbena komisija pri TIS ogledala šolo in ugotovila, koliko denarja je potrebno za popravilo šole. Ker bo za to proslavo potrebne več denarja, bo TIS Kočevje zaprosila za pomoč republiko izobraževalno skupnost.

Cepurav smo že v decembru, so obljube ostale le na papirju. Tovarišica Mikličeva je odšla na novo službeno mesto, drugi pa so pozabili na sklepe in obljube. Le kolektiv šole Struge se je odločil, da bo kljub vsemu organiziral proslavo 29. septembra prihodnje leto — to je nekaj dni pred občinskim praznikom in proslavo 30-letnice Zbornice odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. Na ta dan bo v Strugah tudi zbor prosvetnih delavcev občine Kočevje in učiteljev, ki so že poučevali na tej šoli.

Učenci šole se prano pripravljajo na ta veliki praznik. Avtobusno podjetje SAP so zaprosili, da bi prevzelo pokroviteljstvo nad šolo in jim pomagalo pri razvijanju pionirskega prapora. Pripravljajo tudi izdelke za likovno in tehnično razstavo, pred šolo pa nameravajo urediti prostor za otroško formo vivo. Les je preskrbljen, kladiva, dleta in sekire pa bodo zapele svojo pesem že ta mesec. Pod otroškimi rokami bodo

nastali prvi izdelki. Zaželimo jim srečo! Dramska skupina in pevski zbor tudi že pripravljata točke za proslavo.

Kljub vsemu upamo, da nam bodo v odločilnem trenutku priskočili na pomoč izvoljeni člani odborov, ki verjetno do sedaj niso našli pravega časa za nas, saj so jih čakale pomembnejše socialne, družbeno-politične in gospodarske naloge.

MILAN HABJAN

Mladim omogočiti šolanje

Predstavnika mladine vabiti na seji delavskega sveta in poslovnega odbora

Predlog mladinskega akta TEKSTILANE iz Kočevja, da je treba mladini v podjetju omogočiti, da dokonča osemletko, ter da bi organizirali tekstilno šolo za pridobitev poklicev tkalka, predica, kosmatilka in barvar, je delavski svet TEKSTILANE že sprejel. Tekstilno šolo naj bi po predlogu mladinske organizacije obiskovali vsi mladi v podjetju, ki še nimajo kvalifikacije oziroma poklica.

Na nedavni mladinski konferenci so sprejeli člani akta še nekatere druge sklepe, na primer, da je treba predstavnik mladinskega akta vabiti na sestanke poslovnega odbora in delavskega sveta. Nadalje bodo vključili v aktiv čimveč mladih članov kolektiva. V TEKSTILANI je zaposlenih okoli 110 mladincev in mladink, v mladinskem aktivu pa jih je le okoli 45.

Drugi sklepi mladinske konference so bili še: do januarja bodo sprejeli proračun za prihodnje leto, vsak teden bodo sestanki sekretariata in obratnih odborov, sodelovali bodo na mladinskih seminarjih itd.

Učenci osmih razredov osnovne šole Kočevje smo se 27. novembra pogovarjali s predsednikom kočevske občinske skupščine Mirom Heglerjem. Beseda je tekla v glavnem o težavah v naši občini. Ena izmed teh je, da je kočevska občina glede na svojo velikost zelo redko naseljena. Vprašali smo predsednika kaj je temu vzrok. Odgovoril je: „Res je, da je naša občina velika in zelo redko naseljena. Mladina ne ostaja na deželi, ampak odhaja v mesta. Nekaj se jih zaposli ali nadaljuje šolanje na kočevski gimnaziji, večina pa si išče zaslužek ali nadaljuje šolanje v Ljubljani, Novem mestu in drugih večjih krajih. V

Kočevju ni mnogo možnosti za zaposlovanje. V zadnjem času smo uredili nekaj za zaposlitev žensk, v bodoče pa bomo skušali urediti še nekaj podobnih zadev. Želimo, da bi se mladina po končanem šolanju na srednjih in drugih šolah vrnila v Kočevje, saj na mladini temelji jutrišnji dan!“

Zanimalo nas je tudi, če bomo dobili bazen in disco klub, ki nam ga že dolgo obljubljajo.

„Disco klub je velik problem, ki ga že nekaj let ne moremo rešiti. Ustanoviti smo ga hoteli v prostorih, kjer ima podjetje TRIKON svoje skladišče, vendar nam podjetje tega prostora ni moglo odstopiti. Za zdaj

nam še ni znano, kje bomo disco klub ustanovili, vendar želimo, da bi to čimprej uredili. Tudi o bazenu smo že razpravljali. Posvetovali smo se tudi s strokovnjakom, vendar nam je zaradi klime svetloval zaprt bazen. Ta pa bi bil zelo drag. Toliko denarja zdaj nimamo. Zato moramo vsaj še nekaj let počakati. Sicer pa v Kočevju nimamo tako malo zabave, saj imamo po dve kino predstavi na dan, vse leto je odprt Likovni salon, pri nas večkrat gostuje ljubljansko Mestno gledališče, večkrat gostujejo zabavni pevci, imamo pa tudi lep dom telesne kulture, v katerem se mladina veliko zadržuje, in je do skrajnosti izkoriščeni!“

Med pogovorom smo zvedeli še, da bodo LJUBLJANSKE MLEKARNE zgradile v Kočevju sirarno. Dobili bomo tudi novo avtobusno postajo, saj se bo z gradnjo ceste Kočevje-Brod promet močno povečal.

Razen osmošolcev so se sestanka udeležili še ravnateljica šole Dana

Jerše ter tovarišici Mira Meljo in Ksenija Zagar. Ob zaključku smo dobili v spomin na to srečanje knjigo o Kočevju, ki je bila napisana ob 500-letnici našega mesta.

Zelimo si še veliko takih srečanj!
JOLANDA GLAD
8. f. razred
KOČEVJE

Vsem enake nagrade

Mlade vabiti tudi na sestanke ZK — Manj daril in reprezentanc več za stanovanja

Delavski svet naj omeji darila poslovnim sodelavcem in reprezentanco na najmanjšo možno mero, je eden izmed predlogov s sestanka mladinskega akta v kočevskem podjetju TRIKON, ki je bil 7. decembra.

Nadalje je mladina predlagala, naj bi za 10-letno delo pri podjetju prejeli vsi jubilarji enako vredno nagrado, medtem ko so bile doslej nagrade odvisne od višine osebnega dohodka, se pravi od tega, koliko je kdo podjetju prispeval.

Mladina je treba vabiti na sestanke družbeno-političnih organizacij v podjetju. Ta sklep je letel na osnovno organizacijo ZK, medtem ko so druge organizacije in samoupravni organi že doslej vabili mladino na svoje sestanke.

Sklenili so tudi, da se bodo mladi zavzemali, naj bi v bodoče dajali 6 odstotkov od kosmatih osebnih dohodkov za gradnjo stanovanj, od tega pa naj bi šla polovica za družbeno gradnjo. Mladinci so se strinjali z dosedanjim stanovanjsko politiko podjetja.

Mladina je sprejela še delovni program do marca 1973 in finančni načrt, ki predvideva 4.000 din dohodkov in izdatkov. V delovnem programu so predvideli: konferenco o nadaljnjem razvoju podjetja TRIKON, izid druge številke biltena „Trikonček“, vsako soboto dve uri rekreacije za mlade v domu telesne kulture, oblikovanje predloga a sprejem mladih v ZK, izdelavo načrta delovanja mladinske organizacije v primeru vojne, razgovor o ustavnih spremembah in organizaciji TOZD in sodelovanje pri akcijah občinskega mladinskega vodstva. Ta program bodo po potrebi še sproti dopolnjevali z aktualnimi nalogami.

Razen tega so mladinci kupili za vsakega, ki bo nagrajen za 10-letno delo pri podjetju, knjigo.

Številke, ki niso dolgočasne (IV)

Sprehod gospodinjkega cekarja od hiše do trgovine in nazaj — Sadje in zelenjava v letu dni ne za 5,6 odstotka, ampak za 56 odstotkov dražje — Domače in južno sadje že skoraj enako drago

Zagotovljeno, pisano in rečeno je bilo, da podražitve oziroma porast življenjskih stroškov v letu 1972 ne sme presegati odstotkov. To sem verjel, saj je bilo nešteto uradno zagotovljeno. A glej šmenta, v gospodinjstvu nisem bil prav „uravnan“, kakor se temu sodobno reče! Vsak dan, kadar so prišle ženske s cekarjem domov, se je ponavljala isti vzdih: „Pa sem ob pet jurjev!“

Ujezilo me je, pa sem pričel primerjati in premljevati lanske in letošnje cene. Nato sem potožil svojemu prijatelju, ki me je potolažil: „Kaj boš ti, ko imaš sladkorno in si na solatni dieti! Mi smo reveži, ki plačujemo meso, kruh in je v jezi našteval vse težave s prehrano. No, pa pogledajmo, koliko stane dieta, ki nam jo vsi mesojedci tako zavidajo.“

Vse primerjave cen so vzete za en kilogram. Prva številka je lanska cena, druga pa letošnja. Pa začnimo:

JAME ZASUTE

7. in 8. decembra so pričeli delavci komunalnega podjetja v Kočevju urejati pot od petega bloka v Podgorški ulici mimo doma telesne kulture do šole. Zasuli so tudi jame na cesti od kina JADRAN do nove asfaltna ceste. Tako učencem ne bo več treba hoditi po jamah, polnih vode in blata.

FRANCE BRUS
KOČEVJE

pomaranče 4,40 in 7,80 din, banane 5,65 in 7 din, mandarine 620 in 10 din, limone 5,50 in 10 din, češnja 3,60 in 5 din, česen 7,90 in 25 din, krompir 0,95 in 3 din, kisle repa 3,30 din in 8, kisle zelje 3,45 in 6 din, solata 4,50 in 7 din, jabolka 3,45 in 6 din, hruške 5,20 in 10 din, suhe slive 4,70 in 10 din in še in še.

Za vse navedeno je lani plačala gospodinja 70 din, letos pa 125 ali po gospodinjstvo rečeno 7.000 starih dinarjev lani in 12.500 starih dinarjev letos. Nekako sem izračunal, da bi bil to dvig za 5,6 odstotkov, pa sem se kar potolažil. Saj to ni veliko preko uradne obljube! Veselo sem zaploskal. Roke pa so mi nenadoma zastale, ko sem pogruntal, da sem narobe postavil decimalno piko. „Za vrage!“ sem zarobantil, „saj to je vendar 56 odstotkov!“ To je pa kar lep skok cen v letu dni!

Od jeze sem zaklel, da se bom napokal fiziološki, pa kar bo bo. Kdo bo vsak večer poslušal reklamo po televiziji: „Če bi vse vojske streljale s fiziološki...“, iz kanona pa letijo fiziološke konzerve, da je kar veselje. Iz previdnosti sem tudi to preračunal in primerjal. Kilogram fiziološke je lani veljal 5,65 din, letos pa 13 din. O ne, tudi to streljanje ni kar tako. Tudi to bi bila draga vojska. Res bi bilo mrtvih manj, bila bi pa večja nevarnost za onesnaženje okolja, za katerega čistoč se sedaj krčevito borimo. Popustila me je jeza in sem odnehal. Z užitek sem zaužil dva jajčka, čeprav bi me to veljalo lani 1,20 din, letos me je pa 2,80 din...
ANDREJ ARKO

Na nedavnem seminarju za sekretarje osnovnih organizacij na območju občine Kočevje so se sekretarji seznanili z vlogo in mestom častnih razsodišč, o nekaterih nalogah osnovnih organizacij po 29. seji ter o vsebini in metodah dela organizacij in njihovih delovnih programih. (Foto: J. Primc)

Bazen bomo imeli, če ga bomo sami zgradili

Letos KS brez načrta, prihodnje leto pa le delo po načrtih in prednostnem vrstnem redu

V kratkem obdobju leta dni, ko je vodstvo krajevnih skupnosti Kočevje-mesto prevzel Stane Otoničar, je bilo veliko narejenega in krajevna skupnost si je spet pridobila ugled. Predsednika smo zaprosili za razgovor.

— Letos je krajevna skupnost veliko naredila...

Res smo letos veliko delali, pa tudi greli in se marsičesa naučili. Ugotovili smo, da se brez načrta ne da delati. Zdal smo pripravili načrt do leta 1976 in ga bomo dali februarja v obravnavo zboru občanov.

— Vendar so že letos vidni

uspehi čeprav ste delali brez načrta.

— Ti uspehi so posledica dejstva, da smo pritegnili v naše delo postopoma vedno več občanov. Najprej smo to dosegli z ustanavljanjem komisij za posamezna delovna področja, zdaj pa smo ustanovili tudi te tri odbore za posamezna območja me-

sta, in sicer za Trato, Mahovnik in Mestni log. Ti odbori rešujejo vse zadeve le na svojem območju. K delu lahko pritegnejo vse občane svojega območja. Tako smo samoupravo še bolj približali občanom. Občani in člani odborov se zdaj ne zanimajo le za komunalne zadeve, ampak za vse.

Vsi ljudje na območju enega odbora se med seboj poznajo, zato lahko pravičnejše urejajo zadeve, medtem ko se 8.000 občanov, kolikor jih šteje vsa KS, nikoli ne more med seboj podrobno poznati.

KOLIKOR DENARJA, TOLIKO BOMO NAREDILI

— Katere so tiste druge zadeve razen komunalnih, za katere se občani tudi zanimajo?

— To so socialno-zdravstvena vprašanja in rekreacija. Del socialne smo naprej prevzeli, potem pa spet vrnili skrbstvenemu organu občinske skupščine. Edino prav je, da bomo te zadeve skupaj reševali.

— Kaj pa rekreacija?

— Občani predlagajo ustanovitev rekreacijskih središč v Mahovniku in na Trati in gradnjo kopališča. Zavedati pa se moramo, da bo kopališče

drago, da denarja ni in da ga bomo kljub temu imeli, če ga bomo sami zgradili, se pravi, uvedli za njegovo gradnjo samoprispevek. Že zdaj naj občani premislijo, če so za kopališče in s tem za samoprispevek. Ker ga bodo sami plačali, morajo zato tudi oni povedati, kje naj stoji, kakšno naj bo (odprto, zaprto) itd. Sicer pa bomo o tem gotovo razpravljali na zborih občanov.

— Občani bodo na zboru razpravljali tudi o programu komunalnih del do leta 1976?

— Ta program bodo občani tudi sprejeli na tem zboru. Na njegovi osnovi že zdaj pripravljamo kratkoročni program del za leto 1973 in prednostni vrstni red del, ki bo odvisen seveda od denarja, s katerim bo krajevna skupnost razpolagala. Letošnje delo je pokazalo, da so za uspešnejše delo potrebni načrti, in teh načrtov se bomo držali. Prednostni red del pa bodo predlagali tudi novi odbori, o katerih sem že prej govoril.

— Zakaj se vedno več občanov zanima za delo krajevnih skupnosti?

— Predvsem zato, ker smo začeli reševati probleme občanov, in ne zadeve, ki bi jih nam odstopila občinska skupščina. Krajevna skupnost moramo usposobiti, da bo organ za zadovoljevanje potreb občanov, in ne podaljšana roka občinske skupščine.

— Za primer dela sveta KS navedi dnevni red ene izmed vaših sej?

— Prav tu imam že sestavljen dnevni red prihodnje seje, ki obsega razpravo o naslednjih zadevah: mladinsko prestopništvo, oskrba občanov s kurivom, dopolnitev odloka o javnem redu in miru, urejanje parkov in spomenikov ter organizacija dela KS v zvezi z ustavnimi dopolnili.

— Hvala lepa za razgovor. O teh zadevah se bova pogovorila še po sejo.
J. PRIMC

Vsem občinskim skupščinam, občinskim sindikalnim svetom, gospodarskim in zdravstvenim delovnim organizacijam na območju skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto

Izvršilni odbor skupščine Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto je v skladu s 70. členom zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva ter z določili statuta Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto, sprejel naslednja

TEMELJNA IZHODIŠČA

za določitev stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje za leto 1973 in za sklepanje pogodb z zdravstvenimi delovnimi organizacijami o nudenju zdravstvenega varstva za leto 1973

I. IZDATKI

- Obseg programa zdravstvenega varstva za leto 1973 naj bi obsegal:
 - dosežen obseg zdravstvenega varstva v letu 1972,
 - povečanje zaradi porasta števila zavarovancev in zavarovanih oseb,
 - povečanje zaradi novih in razširjenih zdravstvenih dejavnosti.
- V cenah zdravstvenih storitev naj bi se upoštevali naslednji elementi:
 - a) realizirani materialni stroški v letu 1972, povečani v poprečju do 10 %,
 - b) amortizacija po minimalnih stopnjah, povečana za 30 %;
 - c) za osebne dohodke se upoštevajo 95 % osebni dohodki po obrazcu KOD za leto 1972. Tako ugotovljena masa OD se poveča za leto 1973 v poprečju za 13 %;
 - d) sredstva za osebne dohodke za delo nad polnim delovnim časom se naj določijo v višini do 8 % mase osebnih dohodkov za redni delovni čas;
 - e) sredstva za osebne dohodke za čas dežurne službe in pripravljenosti se naj določijo v višini do 17 % mase osebnih dohodkov za redni delovni čas;
 - f) število zaposlenih v zdravstvenih delovnih organizacijah se naj poveča do 4 % v poprečju za leto 1972 s tem, da se upoštevajo realne možnosti novih zaposlitev;
 - g) sredstva skupne porabe, povečana v skladu s samoupravnimi sporazumi;
 - h) sredstva rezerve v višini 1 % od doseženega dohodka v skladu s samoupravnimi sporazumi;
 - i) zakonske obveznosti, kot so oziroma bodo določene za leto 1973;
 - j) pogodbenne obveznosti po realizaciji v letu 1972.
- V primeru, da se v ceni zdravstvenih storitev vključeni materialni stroški zaradi sprememb cen na tržišču po uradnih podatkih zvišajo ali znižajo za več kot 3 % nad oz. pod pričakovanimi, se na zahtevo ene izmed pogodbenih strank zvišajo ali znižajo cene pri dopolnitvi pogodbe.
- Za zdravstvene storitve, opravljene preko programa, določenega s pogodbo, se prizna del cene — samo variabilni direktni materialni stroški (zdravila, sanitetni material, ortopedski in funkcionalni pripomočki, živila in drugo).
- Obračunavanje zdravstvenih storitev kot v letu 1972.
- Udeležba zavarovanih oseb v stroških za zdravstvene storitve in zdravila (participacija) se poveča v sorazmerju s porastom izdatkov za zdravstveno varstvo.
- Osebnih dohodek zdravnikov — stazistov znaša 1.750 din neto mesečno.
- Nadomestila osebnega dohodka temelje na:

- doseženi realizaciji v letu 1972 ter porastu osebnih dohodkov v letu 1972 v primerjavi z letom 1971,
- na povečanju števila aktivnih zavarovancev v letu 1973.

II. DOHODKI

- Osnova za prispevke za obvezne oblike zdravstvenega varstva, druge oblike zdravstvenega zavarovanja, za nesreče pri delu in za obolenja za poklicno boleznijo ter za investicije v zdravstvu so realizirani osebni dohodki v letu 1972, povečani za 15 %, in sicer:
 - porast osebnih dohodkov za 13 %,
 - porast števila zaposlenih za 2 %.
- Osnova za prispevek upokojenec je realizirana masa pokojnin, invalidnin in oskrbnin v letu 1972, povečana za 21 % zaradi predvidenega porasta pokojnin, invalidnin in oskrbnin ter porasta števila upokojenec.
- Pavšalni zneski prispevkov za osebe iz 6. in 7. točke 14. člena in 29. ter 30. člena zakona o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega varstva se naj povečajo v poprečju do 20 %.
- Zavarovanci — kmetje naj bodo v letu 1973 obremenjeni s prispevkom 30 % od odmerne osnove — katastrskega dohodka in v pavšalnem znesku 120 din na zavarovano osebo.

	Poprečje v letu 1971	Poprečje I-X/72	Indeks 1971=100	pričakovano 1973	Indeks I-X/71=100
Aktivni zavarovanci	34.841	38.309	109,95	39.100	102
Zavarovane osebe	94.804	103.759	109,44	106.000	102
Zavarovanci-kmetje	28.247	26.338	93,24	25.500	96

Po izhodiščih pričakujemo torej 2 % povečanje števila zavarovancev — delavcev in zmanjšanje števila zavarovancev — kmetov za 4 %.

Ugotovitev potrebne stopnje prispevka je odvisna od višine bruto mase osebnih dohodkov oziroma od realiziranih osebnih dohodkov v letu 1972, ki se po izhodiščih povečajo za 15 %, in sicer:

- za 2 % glede na predvideno povečanje števila aktivnih zavarovancev in
- za 13 % kot porast osebnih dohodkov.

- Iz prispevka zavarovancev iz delovnega razmerja, iz prispevka zavarovancev, zaposlenih pri zasebnih delodajalcih in iz prispevka zavarovancev, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost: 109.800.000 din
- iz prispevka za zdravstveno varstvo upokojenec: 15.120.000 din
- iz prispevka zavarovancev kmetov 30 % od KD in 120 din na zavarovano osebo: 9.500.000 din
- prispevek družbenopolitičnih skupnosti za zdravstveno varstvo socialno ogroženih zavarovancev — kmetov za sofinanciranje izenačitve pravic iz zdravstvenega varstva zavarovancev — kmetov z zavarovanci — delavci: 5.106.000 din
- ostali dohodki (29., 30., 31. člen, vajenci in ostali dohodki): 5.200.000 din

Vsi dohodki skupaj 144.726.000 din

— 2 % obvezna rezerva 2.894.520 din

Čisti dohodki 141.831.480 din

S čistim dohodkom se pokrijejo naslednji izdatki:

	Znesek:	Struktura:
— za zdravstveno varstvo	111.901.933	78,90
— za denarne dajatve	21.835.747	15,40
— za ostale izdatke	8.093.800	5,70
VSI IZDATKI SKUPAJ	141.831.480	100,00

5. Prispevki družbenopolitičnih skupnosti za zdravstveno varstvo socialno ogroženih zavarovancev — kmetov se naj povečajo za 20 % obveznosti teh prispevkov v letu 1972.

6. Prispevki družbenopolitičnih skupnosti za izenačitev pravic iz zdravstvenega varstva zavarovancev — kmetov z zavarovanci — delavci se naj povečajo za 20 % obveznosti teh prispevkov v letu 1972.

7. SR Slovenija krije iz svojih sredstev stroške za razlike v pravicah zavarovancev — kmetov iz leta 1971 za:

- a) kmete — borce NOV, španske borce in njihove družinske člane;
- b) kmete — borce za severno mejo v letih 1918–1919 in njihove družinske člane.

8. Prispevek republike k obveznim oblikam zdravstvenega varstva iz 12 % republiškega prispevka se poveča za toliko, kolikor se je povečala osnova za izračun tega prispevka v letu 1972.

Obrazložitev in ovrednotenje

Osnova za obseg zdravstvenega varstva za leto 1973 je doseženi obseg v letu 1972 in povečanje, ki izvira iz porasta števila zavarovancev in zavarovanih oseb ter povečanje zaradi novih in razširjenih zdravstvenih dejavnosti.

Preglednice aktivnih zavarovancev in zavarovanih oseb:

	Poprečje v letu 1971	Poprečje I-X/72	Indeks 1971=100	pričakovano 1973	Indeks I-X/71=100
Aktivni zavarovanci	34.841	38.309	109,95	39.100	102
Zavarovane osebe	94.804	103.759	109,44	106.000	102
Zavarovanci-kmetje	28.247	26.338	93,24	25.500	96

Ocena bruto mase osebnih dohodkov za leto 1972 znaša 999.573.000 din. Za leto 1972 se po 15 % povečanju pričakuje 1.149.509.000 din. Ocenjena bruto masa OD velja za družbeni sektor. Ako pa upoštevamo še osebne dohodke zaposlenih pri zasebnih delodajalcih in osnove, po katerih so zavarovani zavarovanci, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost, pa znaša ocenjena bruto masa za leto 1973 1.193.478.000 din.

Za pokrivanje pravic zavarovanih oseb po predlaganih izhodiščih bi bilo potrebno zbrati 144.726.000 din sredstev, in sicer:

Navedeni izdatki bi se krili s pričakovanimi dohodki ob stopnji 9,20 % od bruto osebnega dohodka.

Z nespremenjeno stopnjo prispevka 8,90 % se bi zbralo po teh izhodiščih 140.620.250 din vseh dohodkov in bi torej ostalo nepokritih obveznosti po izhodiščih 4.105.750 din, kar predstavlja 0,30 % stopnje od bruto osebnih dohodkov.

S temi sredstvi bi predvsem delno uskladili nagajevanje za čas dežurstva v zdravstvenih delovnih organizacijah po samoupravnih sporazumih o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v teh delovnih organizacijah, povečanje izdatkov za razširjene kapacitete zdravstvenih delovnih organizacij in večjih izdatkov za nadomestila osebnih dohodkov.

Struktura stopnje

	Leto 1972	Predlog leto 1973	Indeks
— za obvezne oblike zdravstvenega varstva po statutu:	7,40 %	7,70 %	104,05
— za zdravstveno varstvo za nesrečo pri delu in obolenje za poklicno boleznijo, ki vključuje 0,50 % stopnje za investicije:	1,50 %	1,50 %	100,00
SKUPAJ	8,90 %	9,20 %	103,37

Investicije v zdravstvu

Po družbenem dogovoru o programu zdravstvenega varstva, financiranju zdravstvenih dejavnosti in o sredstvih za razširjeno reprodukcijo v zdravstvenih delovnih organizacijah v letih 1971 do 1975 za območje skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto, se zbirajo namenska sredstva po stopnji 0,40 % za investicije v zdravstvu na

območju skupnosti. Po sporazumu o financiranju in programu za nadaljnjo gradnjo Kliničnega centra v Ljubljani pa se zbirajo namenska sredstva po stopnji 0,10 %. Za investicije v zdravstvu se torej zbirajo namenska sredstva po stopnji 0,50 %, ki je vključena v skupno stopnjo 8,90 % oz. predlagano 9,20 %.

Sredstva po tej stopnji za investicije v zdravstvu na območju skupnosti so všteta v izdatkih za zdravstveno varstvo, sredstva za sofinanciranje Kliničnega centra v Ljubljani pa so všteta v ostalih izdatkih.

Primerjava s pričakovano realizacijo v I. 1972

Besedilo	Pričakovana realizacija 1972	Predvidena 1973	Indeks
A. DOHODKI			
vseh dohodkov	121.868.000	144.726.000	118,75
— 2 % obvezna rezerva	2.437.360	2.894.520	118,75
ČISTI DOHODKI	119.430.640	141.831.480	118,75
B. IZDATKI			
— za zdravstveno varstvo	94.320.000	111.901.933	118,64
— za denarne dajatve	17.752.640	21.835.747	122,99
— za ostale izdatke	7.358.000	8.093.800	110,00
VSI IZDATKI SKUPAJ	119.430.640	141.831.480	118,75

Predvideni dohodki in izdatki po teh temeljnih izhodiščih bi bili za 18,75 % večji od pričakovane realizacije v letu 1972. To povečanje pa je odvisno od realizacije pričakovanih, da bo masa osebnih dohodkov porasla za 15 % in da bo stopnja prispevka od 8,90 % povečana na 9,20 %, 0,30 % stopnje pomeni povečanje stopnje iz leta 1972 za 3,37 poenov.

DRUŽBENO DOGOVARJANJE BO POTEKALO PO OBMOČJIH OBČIN:

- za območje občine Krško: 25. decembra 1972 ob 8. uri v sejni sobi občinske skupščine Krško;
- za območje občine Metlika: 25. decembra 1972 ob 13. uri v sejni sobi občinske skupščine Metlika;
- za območje občine Črnomelj: 26. decembra 1972 ob 8. uri v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj;

- za območje občine Trebnje: 26. decembra 1972 ob 13. uri v sejni sobi občinske skupščine Trebnje; in
- za območje občine Novo mesto: 27. decembra 1972 ob 9. uri v dvorani kina „Krka“, Novo mesto.

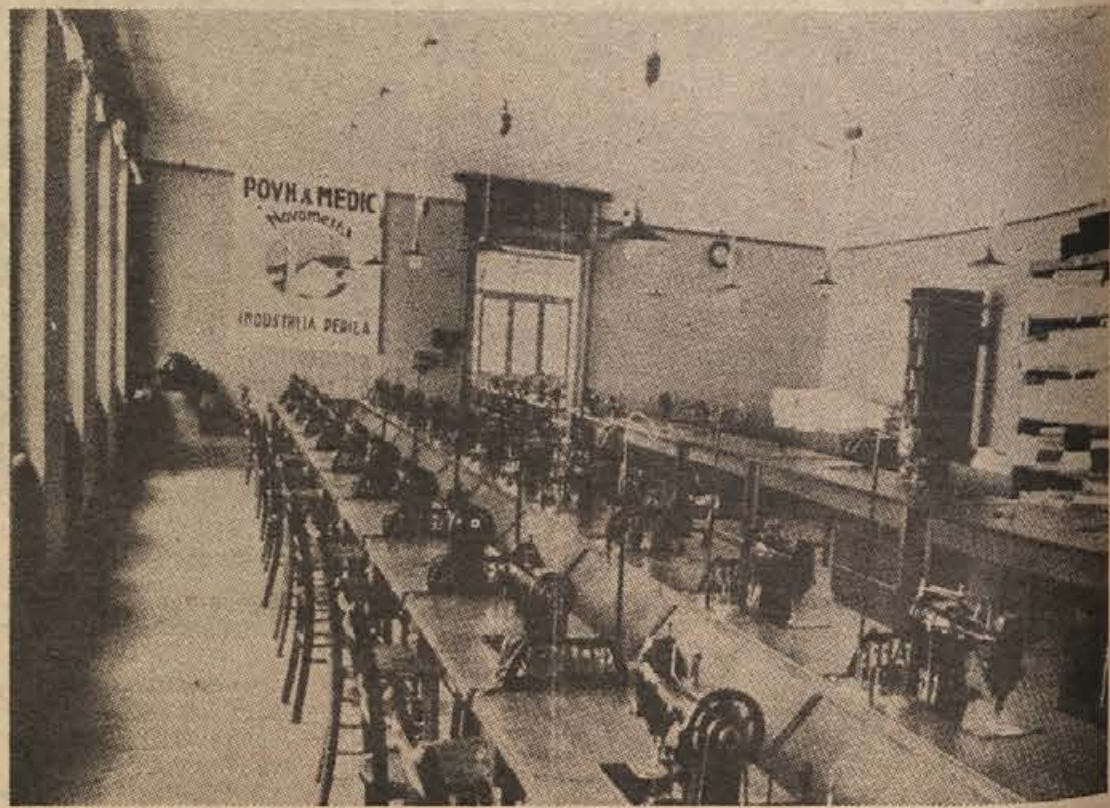
Izvršilni odbor skupščine Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto prosi in vabi predstavnike — udeležence družbenega dogovarjanja, da se udeležijo teh sestankov na svojem območju.

Številka: 420-72/1
Datum: 16. decembra 1972

Izvršilni odbor skupščine Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto, predsednik: JOŽE PADOVAN, l. r.

Delo na avtomatskih šivalnih strojih danes; tudi hitreje in lažje. S takimi stroji in marljivostjo izdelajo po 10.000 srajc na dan. Kvaliteta izdelkov se iz leta v leto izboljšuje, kar lahko ugotovijo domači in tuji kupci. Po storilnosti je Labod visoko na evropski lestvici

Tole je Labodova predhodnica: NOVOMEŠKA INDUSTRIJA PERILA, ki sta jo pred pol stoletja »ustoličila« domača industrialca Povh in Medic. Na posnetku, starem okoli 40 let, je lepo videti organizirano industrijsko šivalnico, prvo take vrste na Dolenjskem

LABOD: BREZ STRAHU V NOVO LETO

Letošnji načrti preseženi: vrednost proizvodnje za 20, izvoz za 30 odstotkov – V tujino: 1.200.000 srajc za 650.000 dolarjev, največ na Holandsko – Letos predelano blago bi razgrnjeno prekrilo 480 ha polj na ravnini – Debelejše kuverte: povprečni OD je že 1.700 din

Dobrih deset dni pred koncem 1972 je znano, da bo tovarna perila Labod krepko prebila meje, zastavljene na začetku leta: ob povprečnem številu zaposlenih 710 (z novimi zaposlitvami se je to število decembra povečalo na okoli 780) bodo letos načrtovano vrednost proizvodnje 85 milijonov din zanesljivo presegli za 20 odstotkov oziroma za približno 15 milijonov din. Za približno toliko bo večji tudi dohodek podjetja.

Vsak dan izdelajo v tej novomeški tovarni 10.000 srajc, za kar potrebujejo in porabijo 20.000 kvadr. metrov blaga. Letos so predvideli, da bodo izdelali 2.400.000 srajc, kot kaže zdaj, pa bodo ta načrt celo nekoliko presegli. Za tako proizvodnjo je potrebno predelati 4.800.000 kvadr. metrov tkanin; kolikšna bala je to, si težko

zamislamo, če pa bi jo razgrnili kje v ravni Vojvodini, bi povsem pokrila 480 ha rodovitne ravnice.

Okoli 1.200.000 srajc so letos prodali domačim kupcem (naj mnogogrede pristavimo, da so Labodove srajce v trgovinah zelo iskane), prav toliko pa jih bo šlo do konca leta čez mejo k tujim kupcem. Države, ki kupujejo novomeške srajce, so v takemle zaporedju: Holandska, Nemčija, Avstrija, Švedska, pri čemer pomeni mesto v tem vrstnem redu tudi večjo ali manjšo količino kupljenih Labodovih izdelkov. Prodajajo samo na konvertibilno področje. Letošnji devizni iztržek bo okoli 650.000 dolarjev oziroma za 30 odstotkov večji od načrtovanega. Če bi pri izvozu upoštevali tudi vloženi material, bi bil iztržek 35 milijonov deviznih dinarjev.

Triletna vlaganja v opremo (avtomatizacija proizvodnje) in tehnologijo (vrsta izboljšanih postopkov), v kar so všteta tudi predvidevanja za leto 1973, se približujejo 7 milijonom din. Seveda se to odraža v marsičem, zaposleni pa to najbolj občutijo, ko ob izplačilu osebnih dohodkov dobijo v roke debelejšje kuverte. Letos se je povprečni osebni dohodek povzpел na okoli 1700 din, kar tudi v bolj razviti novomeški občini nekaj velja. Seveda so dejanski osebni dohodki v Labodu precej večji: zaposleni dobijo na meso 140 din več v gotovini brezplačen zajtrk, toplo malico in osvežilne pijače, poleg tega pa imajo velike ugodnosti pri avtobusnem prevozu na delo, ki ga je Labod organiziral že pred leti.

Ko je že beseda o skrbi za človeka, je treba dodati še naslednje: v minulih letih je dalo podjetje za reševanje stanovanjskih vprašanj zaposlenih 4,5 milijona din, za naslednjih pet let pa za take namene predvidevajo okoli 10 milijonov din. Letos so rešili prošnje 26 prosilcem in izplačali 500.000 din ob nakupu družbenih stanovanj. Vseh prošelj za stanovanja so do zdaj rešili okoli 200, približno 150 pa jih bodo v naslednjem obdobju.

Ob vsem tem so razvijali

ŽENSKE DESETINE

„Labod“ ni podjetje, kjer bi poleg proizvodnje ne poznali nič drugega. To so ugotovili že mnogi, ki pridejo na obisk v Novo mesto in tisti, kamor so prišli „labodovci“ v goste. Stike so proizvajalci srajc navezali z večjim številom podjetij sorodnih strok. Letos so imeli v gosteh skupino iz murskosoboške „Mure“.

Ob srečanjih se pomerijo kot športniki: „Labod“ ima več ženskih „desetin“. Marljive so rokometarice in članice strelske družine, medtem ko ženska industrijska gasilska četa varuje proizvodne in druge prostore pred požarom.

samoupravo. Nalog iz ustavnih dopolnil so se pogumno in samoniklo lotili. V načrtu so tri temeljne organizacije združenega dela z vsemi pravicami, pa tudi dolžnostmi. Februarja

1973 bodo ta prizadevanja tudi uresničili oziroma ustanovili TOZD.

V podjetju so skrbno pretresli svoje mesto v gospodarstvu tudi v luči ukrepov, ki

bodo začeli delovati po novem letu. Računi kažejo, da Labodu ni treba novega obdobja pričakovati s strahom. S tem pa si tudi sam piše najboljšo novoletno poslanico.

Labodove proizvajalke drugače: med dvobojem z »Muro« iz Murske Sobotice v streljanju z zračno puško

Labodove gasilke so gostjam iz »Mure« pokazale, kako bi reševale premoženje, če bi bilo potrebno

Dekleta iz Laboda v prostem času radi igrajo roket

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

vabi

MLADINCE,
da se prijavijo za sprejem na delo v

SPLOŠNO MILICO, PROMETNO MILICO in MEJNO MILICO

Prijavijo se lahko mladinci, ki

- so odslužili vojaški rok,
- niso starejši od 25 let,
- so uspešno končali vsaj osnovno šolo,
- niso v kazenskem postopku in izpolnjujejo pogoje iz 71. člena zakona o notranjih zadevah,
- so telesno in duševno zdravi in
- obvladajo slovenski jezik

Za kandidate za mejno milico je zaželeno še znanje tujega jezika.

Izbrani kandidati bodo začeli delo kot pripravniki za miličnike. Pripravnisko dobo bodo končali po uspešno dokončani strokovni šoli za notranje zadeve v Ljubljani. Kandidati si bodo v šoli pridobili osnovno teoretično in praktično znanje za uspešno opravljanje nalog s področja javnega reda in miru, zavarovanja in kontrole varnosti prometa ter kontrole mednarodnega potniškega prometa. V organih za notranje zadeve je znanje, pridobljeno v dveletni strokovni šoli, štetu za srednjo strokovno izobrazbo.

Kandidati, ki so končali z zaključnim izpitom kakšno 4-letno srednjo šolo, se šolajo v strokovni šoli za notranje zadeve krajši čas in lahko hitreje napredujejo v službi.

Republiški sekretariat za notranje zadeve ima samska stanovanja, ki so brezplačna.

Vsi, ki jih delo v milici zanima in vesel, naj vložijo prijave na najbližji postaji ali oddelku milice, kjer dobijo še podrobnejše informacije.

VABIMO NOVE SODELAVCE! DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

vabi k sodelovanju nove sodelavce

Komisija za kadre in splošne zadeve

objavlja
prosta delovna mesta:

ZA OSREDNJO ENOTO V NOVEM MESTU, Trdinova 2:

1. dveh reverentov za strojno knjiženje

z dokončano administrativno šolo in dvema letoma prakse. Prednost imajo kandidati z opravljenim izpitom za strojno knjiženje na knjižnem stroju ASCOTA

2. referenta devizne likvidature

s srednjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri in dvema letoma prakse. Prednost imajo kandidati z znanjem enega tujega svetovnega jezika

ZA EKSPOZITURO V NOVEM MESTU,

Cesta komandanta Staneta:

1. vodje ekspoziture

z višjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri in štirimi leti prakse

2. referenta hranilne službe

s srednjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri in dvema letoma prakse

3. referenta za strojno knjiženje

z dokončano administrativno šolo in dvema letoma prakse. Prednost imajo kandidati z opravljenim izpitom na knjižnem stroju ASCOTA

Za vsa objavljena delovna mesta velja poskusna doba dva meseca.

Kandidati morajo prijaviti priložiti kratek življenjepis z opisom dosedanjega dela in potrdilo o izobrazbi. Nepopolnih prijav komisija ne bo obravnavala. Rok objave velja do zasedbe objavljenih delovnih mest. Prijave pošljite komisiji za kadre in splošne zadeve pri Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto.

NAPRODAJ ZASTAVE 750 IN MOPED!

AVTO-MOTO DRUŠTVO SEVNICA

razpisuje prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- 3 osebni avtomobili ZASTAVA 750
- MOPED

Prodaja bo v torek, 26. decembra 1972, ob 10. uri v prostorih AMD Sevnica (za sodiščem).

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

razpisuje Javno prodajo rabljenih osnovnih sredstev:

1. Dva lovorna avtomobila Tigrotto, v voznem stanju – izkl. cena 37.000,00 din
2. Tovorni avto TAM 4500, v voznem stanju z dvigalom HIAB – izkl. cena 65.000,00 din
3. Tovorni avto TAM 5000, v voznem stanju z dvigalom HIAB – izkl. cena 50.000,00 din
4. Kombi IMV 1600, v voznem stanju – izkl. cena 7.000,00 din
5. 2 mopeda v nevoznom stanju – izkl. cena 350,00 din
6. Polgosenice za traktor – izkl. cena 700,00 din
7. Motorno kolo NSU Pretis – izkl. c. 300,00 din
8. Okopalnik Benasi – izkl. cena 500,00 din
9. Okopalnik Guzzi – izkl. cena 500,00 din
10. Več rabljenih motornih žag

Licitacija bo 26. decembra 1972.

Za točke od 1 do 9 bo licitacija ob 7. uri, za rabljene motorne žage pa ob 10. uri.

Udeleženci licitacije za sredstva od 1–9 so dolžni položiti 10-odst. varščino.

Na izlicitirano ceno se za zasebni sektor zaračuna 21,5 % prometnega davka.

Komisija za volitve in imenovanja

OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO

RAZPISUJE
vodilno delovno mesto

RAVNATELJA ŠOLSKEGA CENTRA ZA KOVINARSKO STROKO V NOVEM MESTU

Pogoji:

kandidati morajo imeti visoko izobrazbo pedagoške smeri, najmanj 5 let prosvetno-pedagoške prakse in opravljen strokovni izpit

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati imeti moralno-politične kvalifikacije ter organizacijske sposobnosti in smisel za sodelovanje z delovnimi organizacijami.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah ter kratkim življenjepisom je treba poslati v roku 15 dni po objavi razpisa komisiji za volitve in imenovanja občinske skupščine Novo mesto.

MESO ZA PRAZNIKE! KOKOŠI PO 15 DIN!

Proizvodno in trgovsko podjetje AGRARIA Brežice, delovna enota Kmetijsko posestvo, Cerklje ob Krki, obvešča cenjene potrošnike, da prodaja kvalitetne kokoši po 15 din.

Nakup je možen vsak dan, razen nedelje, od 7. do 15. ure.

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri

KRMELJ

• METALNA

RAZPISUJE
naslednji prosti delovni mesti:

1. OBRATOVODJE OBRATA

2. VODJE KOMERCIJALNE OBRATA

Pogoji:

pod 1. končana I. stopnja fakultete za strojništvo s 5-letno prakso ali strojni tehnik z 8-letno prakso na podobnem delovnem mestu

pod 2. končana I. stopnja ekonomske fakultete, višja komercialna šola s 3-letno prakso ali ekonomska srednja šola s 5-letno prakso na podobnem delovnem mestu

Osební dohodek po pravilniku podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Komisija za sprejem delavcev pri
JUGOSLOVANSKI LOTERII –
DIREKCIJA ZA SR SLOVENIJO
LJUBLJANA, Titova 1/I

RAZGLAŠA

2 prosti delovni mesti prodajalcev, in sicer:

PRODAJALEC I in PRODAJALEC II V PRODAJALNI V NOVEM MESTU

POGOJI:

- srednja ekonomska šola oziroma gimnazija z enoletno delovno dobo ali
- kvalifikacija delavca trgovske stroke s tri-letno delovno dobo ali
- dokončana osemletna osnovna šola z osemletno delovno dobo

Poskusno delo je 60 dni.

Delovno razmerje je predvideno za nedoločen čas. Pismene ponudbe z dokazilom o šolski izobrazbi naj kandidati pošljejo v roku 10 dni na gornji naslov.

Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost Črnomelj
razpisuje prosto delovno mesto

ADMINISTRATORKE

Pogoj: administrativna šola

Osební dohodki po pravilniku. Stanovanja ni. Nastop službe takoj.

TRIMO – Trebanjska industrija montažnih objektov – Trebnje

razpisuje v skladu s sklepom delavskega sveta

LICITACIJO

za odprodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev

- 1 varilni transformator
- 1 varilni aparat Migvar
- 1 varilni aparat Tigvar
- 1 brusilni stroj za žično vrv
- 1 žični brusilni stroj Schluter
- 1 prikolica za moped
- 1 kompresorski agregat EK 1200
- 1 elektromotor RK 2,2 kW, 2800 obr/min
- 1 elektromotor RK 2,2 kW, 2800 obr/min
- 1 elektromotor RK 1,1 kW, 2800 obr/min
- 1 pomivalno korito
- 1 električni štedilnik
- 1 plinski štedilnik
- 1 motor za TATRO
- 3 peči na olje EMO 8
- 4 peči na olje LIFAM
- 1 hladilnik Himo
- razni elektromotorji
- železna miza in drug rabljen material

Licitacija bo v četrtek, 28. 12. 1972, ob 14. uri v podjetju. Pred pričetkom licitacije morajo interesi položiti 10 odstotno varščino od izklicne cene posameznega sredstva. Zastopniki delovne organizacije morajo predložiti pooblastilo. Ogled sredstev je možen na dan licitacije od 12. ure dalje.

Razpisna komisija mizarskega podjetja TRELES, Trebnje

RAZPISUJE

prosta delovna mesta:

● ŠOFERJA – NABAVLJAČA

mlajšega s poklicno šolo in usposobljenega za nabavo reprodukcijskega materiala

● DVEH NOČNIH ČUVAJEV

primerna zaposlitev za starejše delavce

Pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev pošljite na upravo podjetja.

Upravni odbor trgovskega podjetja LJUDSKA POTROŠNJA, Brežice

objavlja prosto delovno mesto

– POSLOVODJE TRGOVINE AVTOMATERIAL

Pogoji: visoko kvalificiran delavec trgovinske stroke ali visoko kvalificiran delavec avtomehaničarske stroke z najmanj 5 leti izkušenj na poslovalskem ali podobnem delovnem mestu.

Osební dohodek po pravilniku. Pismene ponudbe pošljite na upravni odbor. Razpis velja 15 dni.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 22. decembra – Dan JLA
Sobota, 23. decembra – Viktorija
Nedelja, 24. decembra – Eva
Ponedeljek, 25. decembra – Božič
Torek, 26. decembra – Stefan
Sreda, 27. decembra – Janez
Četrtek, 28. decembra – Živko

KINIO

CRNOMELJ: 22. 12. francoski barvni film „Veseli lov na diamante“, 24. 12. italijansko-španski barvni film „Skrivnost bengalske džungle“, 27. 12. ameriški film „100 muk Stanila in Olla“.
KOSTANJEVICA: 24. 12. ameriški barvni film „Smešno dekle“.
METLIKA: Od 22. do 24. 12. ameriški barvni film „Cincinnati

Kid“, Od 22. do 24. 12. francoski barvni film „Podari ji tudi luno z neba“, 27. in 28. 12. ameriški barvni film „Zelena nevarnost“.

MIRNA: 23. in 24. 12. „Bandolero“.

MOKRONOG: 23. in 24. 12. ameriški barvni film „Tajna vojna Harija Krigerja“.

NOVO MESTO: Od 22. do 25. 12. ameriški barvni film „Ognjeni obračun“, 24. 12. risani film (matineja) „Baltazar profesor“, Od 26. do 28. 12. francoski barvni film „Malo, veliko, strastno“.

RIBNICA: 23. in 24. 12. italijanski barvni film „Zanka v Grand Kanjonu“.

SEVNICA: 23. in 24. 12. italijanski film „Ljubzenska zgodba“, 27. 12. ameriški film „Nomadi s severa“.

ŠENTJERNEJ: 23. in 24. 12. „Pojem pesem Dominik“.

TREBNJE: 23. in 24. 12. ameriški barvni avturistični film „Tarzan in deček“.

vem št. 3 pri Šmarjeških Toplicah. Naslov v upravi lista (2543/72).

RAZNO

UPOKOJENEC-VDOVEC (60-175), sam, neodvisen, z lastno sodobno opremljeno novo hišo, vodovodno, lepo pokojnico in nekaj zemlje želi spoznati zdravo ženo čutečega srca in dobro gospodinjico, vdovo ali ločenko ne po svoji krivdi, od 45 do 50 let. Želitev zaželeno, imetje ni važno, najraje kmečko ženo. Resne ponudbe s celim naslovom pod šifro „OSAMLJEN“.

POROČNI PRSTANI! – Najlepše darilo za vašo nevesto vam pripravi zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg Univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega očeta in starega očeta

ALOJZA ZORANA
Praproče pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga spremenili na zadnji poti, mu poklonili vence ter nam izrekli sožalje. Hvala gasilskemu društvu Mokro polje ter podjetju IMV za podarjene vence in podjetju Kovinotehna, Celje.

Zalujoči: hčerke in sin z družinami

Ob prerani in boleči izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta in strica

ALOJZA PEZDIRCA
upokojenca iz Želebeja 4 pri Metliki

se iz srca zahvaljujem vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje ter darovali pokojniku vence in cvetje. Posebno se zahvaljujem zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, ki mu je lajšalo bolečine v času zdravljenja. Najlepša zahvala ZB Metlika za darovani venci ter gospodu kaplanu za spremstvo in obred na zadnji poti.

Zalujoči: žena Marija, sin Tone, hčerke Reza in Marija z družinami, Pavla s hčerko Lidijo, sestri Kati in Helena in sorodstvo

ČESTITKE

Dragi mami in stari mami Antoini Fabjan z Gradišča pri Šentjerneju želijo za 75. rojstni dan vse najlepše in veliko zdravja hčerka in sinovi z družinami.

Mariji Potokarjevi iz Zanje vasi 3, za njen 70. rojstni dan vse lepo in da bi bila še dolgo zdrava in vesela med nami, želijo njene prijateljice iz Novega mesta.

Srečno novo leto tov. SERBEŽAR SLAVKU, SERČER ANTONU, SVAB ANTONU in njihovim družinam iz Bosilje Loke želijo ROŽMANOVI iz Ljubljane.

PREKLICI

Ivan in Karol Virant, Pluska 3, Trebnje, opozarjajo, da Vinko Virant iz Cdraž ni upravičen prodajati premičnin in nepremičnin, in svari vsakogar pred nakupom, ker kupčija ne bo veljavna.

Podpisana Justa Doberdrug, Prečna 30, Novo mesto, opozarjam vsakogar, ki bi kupil kaj lesa od mojega brata Stanka Stariča, Dol. Karte, iz gozda „Bukova dolina“ par. št. 688/25, da je moja last in ga bom sodno preganjala.

Lojzka Rapuš, Foersterjeva 11, Novo mesto, opozarjam Slavka Hočvarja, Foersterjeva 12, naj pusti moje otroke pri miru.

Ivana Pust, Vrhovo 9, Mirna peč, prepovedujem vožnjo živine in hojo po moji poti in pašo kokoši po mojih parcelah ter obveščam vse tiste, ki so rušili smreke, da veje in vse odpadke odstranijo z mojih parcel, ker jih bom v nasprotnem primeru sodno preganjala.

Opravičujem se Mariji Dulmin iz Kočevske Reke 16 za besede, izrečene dne 1. decembra 1972 v hotelu v Kočevski Reki, in te besede preključem. Ludvik Ficko, Kočevska Reka 36.

Ivan Papež, Potov vrh 8, Novo mesto, prepovedujem vsako hojo po mojem dvorišču, spuščanje gnojnice po dvorišču in pod skeyden ter delanje vsake škode po mojem posestvu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

OBVESTILA

Obveščam, da sem s prvim decembrom odprla nov kozmetični salon. Odprto vsak dan, razen srede, od 10. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure. Metka Adam, Valantičeva 16, Novo mesto, telefon 21-238.

Odvetnik Branko Rupnik in odvetnica Margareta Zakonjšek obveščata cenjene stranke, da sta preselila svoji odvetniški pisarni s Ceste komandanta Staneta 20 oziroma 6 v Jerebovo ulico 14/1 (ulico, v kateri je sodišče) pod gostilno Košak. Uradne ure obeh odvetnikov za stranke: vsak dan dopoldne od 7.15 do 12.30 ter popoldne ob ponedeljkih in sredo od 17. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah zaprto.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 21. DECEMBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki – 16.15 do 16.30 Nove plošče RTB – 16.30 do 16.40 Aktualnost tedna – 16.40 do 16.50 Mala šola avtomobilizma – 16.50 do 17.00 Obvestila in reklame – 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 23. DECEMBRA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo – 16.30 do 17.10 Občani čestitajo in pozdravljajo – 17.10 do 17.20 Radijska univerza – 17.20 do 17.30 Za naše najmlajše – 17.30 do 18.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil, reklam in melodija za vas.

NEDELJA, 24. DECEMBRA: 10.30 Domače zanimivosti – Poročilo s seje občinske skupščine Brežice – Za naše kmetovalce: Uspešno leto obrata za kooperacijo pri AGRARI Brežice – Nedeljski razgovor: Pomen in vloga železniške postaje v Dobovi – Obvestila, reklame.

Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Stane Bogolin, Srečko Ambrožič, Franc Rukš, Franc Čučelič, Leopold Rajk, Silvester Tomšič, Anton Ponikvar, Milan Vrščaj, Silvester Novak, Martin Rajk, Miha Kovačič, Martin Rolih, Albin Luzar, Franc Luzar, Alojzija Zabkar, Anton Golobič, Ivan Bele in Jože Cimermančič, člani IMV, Novo mesto; Marija Potočar, Slavko Nagelj, Alojz Može, Jože Mrvar, Slavko Mencin, Anton Jereb, Pavle Tisovec, Miha Markovič in Stane Murn, člani Novolesa, Straža; Jože Cekuta, Majda Kastelic, Danilo Kovačič, Brane Avbar, Ana Springer, Stanko Vavpotič, Stanislav Avsec, Peter Kumer, Rihard Resnik, Jovo Grubiša, Alojz Hrastar, Jože Jereb, Marija Zarabec, Zlata Arabadžić, Milena Zupančič, Drago Novak, Dragoslav Vasič, Martin Sekula, Franc Bogolin, Jože Žagar, Matjaž Mejač, Darinka Čebokli in Ivan Zunič, člani Novoteksa, Novo mesto; Alojz Avbar, obrtnik iz Bršlina; Avgust Bradac, član Gorjancev, Straža; Ljubo Rabič, Alojz Kastelic in Ivan Uzman, člani Pionirja, Novo mesto; Pavel Krapež, Rudi Omahen, Evgen Pungertič, Janez Smole in Anica Janko, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Dušan Puš in Jože Rauh, člani Instaherja, Novo mesto; Nežka Žnidar in Angela Bedek, članici Mercatorja, Novo mesto; Jože Šurla, upokojenec iz Vinje vasi; Ivan Boltez, član Splošne bolnišnice, Novo mesto; Ana Franko in Marija Jenič, gospodinjici iz Gabrja; Jože Canžel in Marija Springer, člana Beti, Mirna peč; Janez Kuplen, član Keramike, Novo mesto; Ana Bartelj, gospodinja z Gornje Težke vode; Franc Zorc, član osnovne šole Dolž; Marta Zorc, Marija Šašek, Marija Avsec, gospodinjci z Dolža; Janez Kobe, kmet z Dolža.

me in spored kinematografov – 12.00 do 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 26. DECEMBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in minute z ansamblom Ota Roma – 16.10 do 17.00 Poročila – Novo v knjižnici – Jugoton vam predstavlja – Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista, obvestila in reklame ter pregled filmov – 17.00 do 17.15 Iz življenja v JLA – 17.15 do 17.30 Zadnjič s športniki v tem letu – 17.30 do 18.00 MLADINSKA ODDAJA

Pogumno napi-
sana beseda je
orožje delovnih
ljudi!

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi žene in naše drage mame

JOZEFE KOVAČIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, kolektivu Iskre, Novo mesto in krojačem v Bršlinu, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili toliko lepega cvetja ter nam izrazili sožalje. Najlepše se zahvaljujem pevcem in gospodu župniku. Še enkrat naj velja vsem iskrena hvala!

Dolnji Maharovec, Novo mesto, 19. decembra 1972
Zalujoči: mož Franc, hčerki Jožica in Tončka z družino, sinovi Jože, Slavko in Karel z družinami

ZAHVALA

Ob izgubi naše dobre mame, stare mame in babice

FRANČISKE ŽEFRAJN

Gotna vas 23, Novo mesto

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste jo spremenili na zadnji poti, darovali vence in zasuli grob s cvetjem, nam izrekli sožalje. Posebna zahvala dr. M. Vodniku za lajšanje bolečin v času bolezni, duhovnikom za obred in p. župniku za poslovljni govor. Zahvaljujem se tudi sorodnikom, prijateljem in znancem; posebno sosedom, ki so nam pomagali v teh težkih dneh. Vsem še enkrat najlepša hvala

Zalujoči: družine Zefran, Dular in Zura

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega moža, očeta in brata

JOZETA GRŠICA

iz Metlike

se prisrčno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mu med boleznijo pomagali. Posebna zahvala njegovemu osebnemu zdravniku dr. Bienenfeldu in drugemu osebju zdravstvenega doma Metlika, kakor tudi osebju kirurškega oddelka bolnice Maribor, predvsem dr. Mikšiču in dr. Novaku. Zahvaljujem se prav tako vsem, ki so ga v tako velikem številu spremenili na zadnji poti in njegov prerani grob zasuli s toliko vpletenega cvetja, ter tov. Malešiču za poslovljni besede. Posebna zahvala za nesebično pomoč in razumevanje njegovemu kolektivu Beti in najožjim sodelavcem šoferjem. Prisrčna zahvala vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrazili sožalje in z nami sočustvovali.

Metlika, 19. decembra 1972

Zalujoči: žena Terezija, hčerke Vida, Jožica, Martina, sinovi Jožek in Janji, brat Ivan, sestra Ivanka ter drugo sorodstvo

Zadnjih osem dni!

Od približno 28.000 naročnikov Dolenjskega lista, ki prejema naš časnik vsak teden na domači naslov, jih je skoraj 27.000 pravočasno poravnalo naročnino za drugo polletje 1972. Kakšnih tisoč pa vztraja med zamudniki: še in še jih moramo opominjati na njihovo dolžnost, da je za prejeto „blago“ treba odšteti tudi denarce ... Opominjanje precej stane in zahteva veliko dodatnega, nepotrebnega dela. Te dni smo vse zamudnike ponovno prosili, naj najkasneje v 8 dneh poravnajo zapadlo naročnino. Konec leta je pred dumi in knjige morajo biti sklenjene tako, kot se dobremu gospodarju spodobi: dolgovi poplačani, kartice naročnikov izravnane.

Če ste morda tudi vi med tistimi, ki nam še kaj dolgujete, računamo z vašo poštrevnostjo. Menda nas ne mislite opehariti za tistih nekaj dinarjev naročnine? Za vas ta denar ne pomeni veliko, pri tisoč naročnikih pa pomeni malenkostni zaostanek za nas že nekaj milijonov dinarjev dohodka!

V 8 dneh pričakujemo vaše nakazilo, sicer tudi vi ne pričakujete več domačega časopisa, temveč odvetnikovo pismo in izterjavo zaostanka z vsemi stroški.

UPRAVA LISTA

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jekc, Tone Klečnovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Zivčič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Marjan Legan, Janez Pezelj, Jože Primc, Jože Splichal, Jožica Peppelj, Ivan Zoran in Alfred Zelenik. – Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 2 dinarja – Letna naročnina 79 dinarjev (za 1972: 64 din.), polletna naročnina 39,50 din., plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (ali ustreznega druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm vsilne v enem stolpcu 40 din., 1 cm na določeni strani 55 din., 1 cm na prvi, slednji ali zadnji strani lista 80 din. – Vsak mal oglas do 10 besed 15 din., vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972. – Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 – Poslovni uredništva in uprave: 0601 NOVO MESTO, Glavni trg 3 – Poštni predal 33 – Telefon: (0601) 21-227 – Nenaročniki rokopišev in fotografij ne vračamo – Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.

SREDA, 27. DECEMBRA: 16.00 Poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Zdravstveni napotki - Disco club brez imena - Lestvice najpopularnejših - 15 minut za smeh in glasbo - 18.00 Zaključek programa.

NAK DAN: poročila ob 5.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 in ob 22.00. Glasbeni spored od 4.30 do 5.00.

PETEK, 22. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matinea - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Dušan Terčelj: O vinski kulturi - 14.00 Z domačimi ansambli - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 17.10 Operni koncert - 18.15 "Signali" - 19.00 Laho noč, otroci! - 20.00 Slovenski očet nam bo pel skladbe iz dobe renesanse - 20.30 Pop-pops 13" - 31.15 Oddaja o pomorskih - 22.15 Bežnja in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 23. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matinea - 9.35 Glasovi v tujini - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Franc Pirnat: Kaj je pri vrtnarjih v tujini - 12.40 Po domače - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 S pesmijo in besedami po Jugoslaviji - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 17.20 Gremo v kino - 18.15 Doma se ob isti uri - 19.00 Lahko noč, otroci! - 20.00 Spoznavajmo se in domovino - 22.20 Oddaja za izseljence.

NEDELJA, 24. DECEMBRA: 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Naši tobožni - 9.05 Srečanje v tujini - 10.05 Še pomnite, to... - Dr. Nikola Nikolić: Pokol v Hrvatu in Slovencev v Jesenju - 10.25 Pesmi borbe in dela - 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.05 Popularne operne me - 14.30 Humoreska tega - C. Parkinson: Volja ljudstva - 15.05 Nedeljsko športno popo - 17.05 Radijska igra - Eugene O'Neill: "O divjina" - 19.00 Lahko noč, otroci! - 20.00 "V nedeljo" - 22.20 Zapešite z nami.

PONEDELJEK, 25. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matinea - 10.20 Pisan svet pravljic in zgodb - 11.00 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Slavko Gliha: Gospodarnost postopkov dosuševanja vo - 12.40 S tujimi glasbenimi godbami - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Glasbeni intermezzo - 17.10 "Vrtljak" - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.35 "Intermezzo" - 19.00 Lahko noč, otroci! - 20.00 Stereofonski operni koncert - 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 26. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matinea - 9.05 Radijska igra za srednjo stopnjo - Vreča za srečo - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Viktor Rapan - Na novo potrjene sorte krom - 12.40 Z domačimi ansambli in pevci - 13.30 Priporočajo vam... - 14.40 "Na poti kitaro" - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 17.10 Ponedeljski simfonični koncert - 18.15 V torek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Prodajal - 22.15 Popevke se vrsti.

SREDA, 27. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matinea - 9.05 Za mlade glasbenike - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30

Kmetijski nasveti - Valentin Benedičič: Delo čebelarke organizacije v letu 1972 - 12.40 Od vasi do vasi - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 17.10 Glasbena galerija - 18.15 Glasbene vinjete - 19.00 Lahko noč, otroci! - 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu - 22.15 S festivala jazz.

CETRTEK, 28. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matinea - 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo - (ponovitev) J. Gotovac: Ero z onega sveta - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Sattler: Sredstva za varstvo rastlin v prihodnjem letu - 12.40 Igrajo pihalne

godbe - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Sestanek instrumentov - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 "Vrtljak" - 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 24. DECEMBRA: 10.30 Reklame in oglasi - Po domače - Kmetijski nasveti - 20 minut s slovenskimi pevci zabavne glasbe - Razgovor z dobitnikom priznanja za delovne zasluge tov. Fricem Pečnikom - Za vsakogar nekaj - 12.30 Poročila - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 15.00 Zaključek

KRSTE!

KOMUNALNO
PODJETJE
METLIKA

obvešča, da ima na zalogi vse vrste krst po konkurenčnih cenah.

NOVOLEETNI POPUST!

TUDI LETOS V
BLAGOVNICI

N nama V KOČEVJU

DO 31. DECEMBRA 1972

VAM NUDI BLAGOVNICA **N nama V KOČEVJU**

10-ODST. POPUST ZA NAKUP

- moške, ženske, otroške in športne konfekcije
- krzna
- ženskih pletenin in bluz
- moških pletenin in srajc
- moške, ženske in otroške zimske obutve

TUDI NA POTROŠNIŠKI KREDIT IN ZA TUJO VALUTO!

5-ODSTOTNI POPUST
za gotovinski nakup gospodinjskih aparatov
GORENJE

VABIMO NA SILVESTROVANJE V PREUREJENI RESTAVRACIJI!

BLAGOVNICA "NAMA" V KOČEVJU POKLANJA TA NOVOLEETNI POPUST SVOJIM KUPCEM KOT NOVOLEETNO ČESTITKO IN HKRATI ŽELI SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1973!

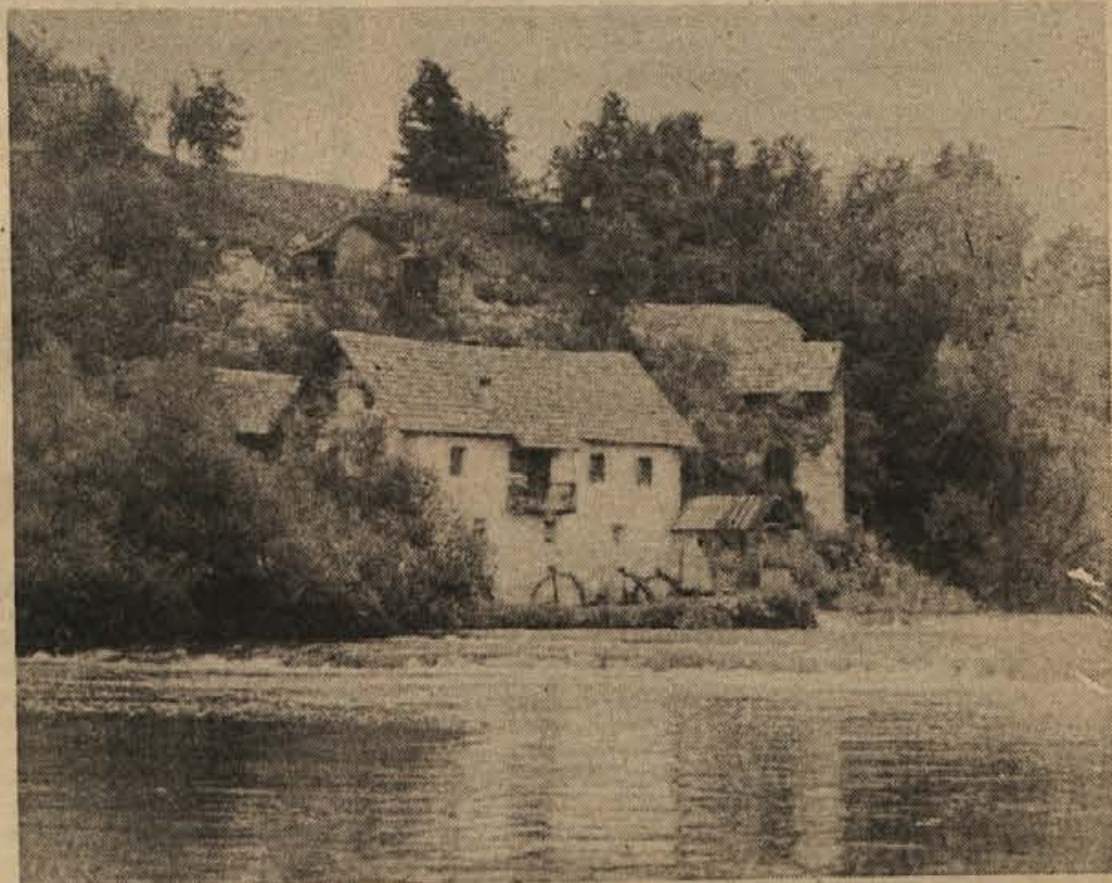

Seidlov mlin v Novem mestu pravzaprav ponazarja žalostno usodo mlinov in človeške krakovitnosti. Leta 1903 so novomeški mestni očetje prodali litoželezni mestni vodnjak prof. Pamarju - in čez desetletja so v Novem mestu spet sklenili postaviti vodnjak, tokrat iz kamna, in spet so pri starem... Prof. Jože Dular, ravnatelj Belokranjskega muzeja, zmigne z rameni, ker ne ve odgovora na vprašanje, kako dolgo bodo še mlini ob Krki. Morebiti se spominja Dularjevega mlina v Vavti vasi, ko pravi: "Če bo šlo tako naprej - še 10, morda 15

let, potem bo zadnji utihnil. Leta 2000 pa, to bi kar z gotovostjo rekli, ne bo nobenega več." Res, žalostna usoda čaka mline na Krki. Kaj vse so videli, koliko bi vedeli povedati, če bi znali govoriti. O človeški ljubezni, o strasteh in usodah, tudi o smrtih. In o človeški pameti, ki je znala te mline izborno postavljati na najboljše mesta. Kdo ve, koliko mlinov je bilo že ob Krki. Kolikokrat so propadli, pa so jih žilavi ljudje, ki živijo tod, ponovno postavljali, na novo izdelali, delali nova kolesa, da so se vrtele v brezkončnost... Zdaj propada mlinarska obrt, z njo propadajo ti pomniki zgodovine. Samo hrepeneče želje romantikov še hočejo nekdanjo idilo! Ampak mar tudi litoželeznega novomeškega vodnjaka, "pametni" mestni očetje niso prodali - potem pa je bilo treba postaviti novega? Nekoč bodo ponovno stali mlini s svojimi kolesi (sreča, da jih je Dolenjski muzej s kustosom Janezom Bogatajem še pravi čas verno posnel na skicah in fotografijah!). Ne, ne bodo več mleli, le v po-

nos in okras pokrajine ob vodi bodo. So to samo romantične utvare? Z nežnimi zamahi čopičev je fantazija slikarjev lanske kolonije upodobila pastelne barve mehke pokrajine ob Krki in mlinska kolesa z njo. "Vonj naše zemlje je v teh mlinih, vonj žitnih zrn, kmečkih dlani in težkih žitnih skrinj," pove prof. Dular. "Ali naj res vse to zalije voda, mar naj res vse to uniči novi čas, ki tako nezadržno hiti skozi naše življenje?" se sprašuje. Umirajoči mlini spuščajo pokoj samo še romantikom, ki očitno niso rojeni v pravem času današnjega ropota strojev in zamaaha industrije. Kaj zveni še tako otožno, kot zvenijo glasovi obračajočih se mlinskih koles? Romantike ne priznavajo več ne moderni ljudje ne industrija. Tisti, ki bi lahko odvezali mošnjo z denarji, brezskrbno spijo, ko propada ta, zdaj še živa in hkrati že umirajoča legenda naše zgodovine. Romantika ob Krki propada. Oj, mlini... vaš čas je potekel! Nikoli več se ne vrne...

KONEC

Mlin v Budganci vasi: na barvnih fotografijah koledarjev je lep, za njegovimi kolesi pa se skriva usoda te obrti: propad...

OMP INŠTALATER
NOVO MESTO, Kidričev trg 2
razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- materialni knjigovodja
- skladiščnik

POGOJ:
pod 1. dokončana srednja šola ali administrativna šola s 4-letno prakso
pod 2. odslužen vojaški rok

NEDELJA, 24. DECEMBRA
8.55 Po domače z ansamblom Odmev in Zorko (Lj) - 9.20 Mestice Peyton (Lj) - 10.12 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matinea: Prigode psa Civi, Filmska burleska (Lj) - 11.50 Poročila (Lj) - 11.55 TV ka - 12.15 (Lj) - Nedeljsko popoldne - 18.00 Poročila (Lj) - 18.05 Deset junakov westerna - celovečerni film (Lj) - 18.40 Reportaža (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) 20.30 Mojstri - humori - stična oddaja (Bg) - 21.15 Stih in pesem (Zg) - 21.30 Sportni pregled JRT - 22.00 Poročila (Lj)

20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Stendhal: Rdeče in črno - IV. del (Lj) - 21.15 Diagonale (Lj) - 22.05 Poročila (Lj)

CETRTEK, 28. DECEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.30 Ch. Dickens: Oliver Twist - I. del (Lj) - 18.10 Obzorik (Lj) - 18.25 Družina Jehu - serijski film (Lj) - 18.50 Mozaik (Lj) - 18.55 Sedem morij (Lj) - 18.45 Pri dedku Mrazu (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.25 V. Petrovič: Popje z ožganega grma - IV. del (Lj) - 22.15 W. A. Mozart: Così fan tutte - nadaljevanje in konec (Lj) - 23.25 Poročila (Lj)

PETEK, 29. DECEMBRA
9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bg) - 14.00 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.30 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.00 Rokomet Partizan (Bjelovar): Banik - prenos (Zg) - 17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Bg) - 17.40 Očka po želji - glasbena pravljica (Lj) - 18.10 Obzorik (Lj) - 18.25 Atletika gimnastika - oddaja iz cikla Rekreacija (Lj) - 18.35 Ekonomsko izražoslovje: Kredit (Lj) - 18.40 Recital Igorja Dekleve (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Profesor Baltazar - barvna risanka (Lj) - 19.15 Reportaža (Lj) - 19.45 Pri dedku Mrazu (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 Reportaža (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.40 Dekleta iz Rocheforta - celovečerni film (Lj) - 22.50 Poročila (Lj)

SOBOTA, 30. DECEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.00 Marksizem (do 11.30) (Sa) - 12.00 Oberstdorf: Smučarski skoki - barv. prenos do 15.00 (EVR) - 16.30 Košarka: Lokomotiva: R - botnički - prenos (Zg) - v odmoru Propagandna oddaja (Lj) - 18.05 Obzorik (Lj) - 18.20 Disneyev svet (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Humori - stična oddaja (Bg) - 19.45 Pri dedku Mrazu (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Zakaj bi veselo ne peli - II. oddaja (Lj) - 21.35 Na poti k zvezdam - barvna oddaja (Lj) - 22.00 Arsene Lupin - serijski barvni film (Lj) - 22.50 TV ka - 23.10 Poročila (Lj)

SREDA, 27. DECEMBRA
8.20 TV v šoli (Zg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.45 Prigode psa Civi - serijski barvni film (Lj) - 18.10 Obzorik (Lj) - 18.25 Po domače z ansamblom Mihe Dovžana (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Na sedmi stezi (Lj) - 19.25 Naš ekran (Lj) - 19.45 Pri dedku Mrazu (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) -

ČE SEM JEKLO, BOM PEL

»Kuj me, življenje...«

V bojih na Gorenjskem in Primorskem se je začela vojaška pot polkovnika Primožiča

Ceravno veljajo pesnikove besede „Kuj me, življenje, kuj!“ za slehernega med nami, pa še najbolj dobesedno pristoje vojaku s trdo partizansko solo, kakršno ima za seboj tudi komandant letalske garnizije v Cerkljah polkovnik Stane Primožič.

To je človek jasnih nazorov, trdno zasidran na realnih tleh, v pripovedovanju o sebi pa redkobeseden in skromen. V boju z okupatorjem je preživel dramatične trenutke, in ko v spominu obuja dogodke iz časov, v katerih so nacisti že izbrisali slovenski narod z zemljevida Evrope, le v skopih opisih, brez epskih dodatkov predstavlja sebe kot borca v partizanskih vrstah.

Polkovnik Primožič je doma iz Žirov v Poljanski dolini. Letos je minilo 30 let, odkar je kot 19-letni mladenič stopil v NOV. Ves čas vojne se je v sestavi IX. korpusa bojeval na Gorenjskem in Primorskem. Stalno je bil v središču dogajanja, ki jih opisujeta Stanko Petelin v knjigi „Od Triglava do Trsta“ in Tone Svetina v svoji „Ukani“.

Kot partizan je bil trikrat ranjen: prvič januarja ali februarja 1943, ko so pobrali mine in čistili prehod na nemško-italijanski meji v bližini Žirovskega vrha, drugič ga je zadelo sredi leta 1944 v bojih, ki jih je vodila XXXI. divizija v Baški grupi. Prvič se je zdravil pri ilegalcih, drugič pa v partizanski bolnišnici IX. korpusa. Vojna je šla že h koncu. Prvega maja 1945 je bil ranjen tretjič, ko se je s tovariši bojeval za Opčine in Trst. In tako je bil v tednih velikega znanja, ko so se vsi veselili zmage in svobode, priklenjen na po-

steljo. Ležal je v bolnišnici v Monfalconu ali po naše v Trzinu.

Oficir je tovariš Primožič postal že 1943. leta. Po vojni se je odločil za službo v armadi in je bil v različnih enotah vojnega letalstva v vseh republikah, razen v Črni gori. Vmes so bila še leta šolanja in strokovnega izpopolnjevanja. Dolžnost ga je zdaj prvič pripeljala na slovenska tla.

Kar na smeh mu gre, ko se spomni svoje prve poti v Beograd. Pisali smo 1946. leto. Izstopil je na beograjskem kolodvoru. Kamorkoli se je ozrl, povsod sami napisi v cirilici. Obšla ga je tesnoba in nadvse nerodno se je počutil, ker je ni obvladal. Takrat je sklenil, da se je bo hitro naučil in da v tako zadrego ne sme več priti. Kmalu se je znašel. Kadar zdaj spregovori in srbokratščini, nihče več ne spozna, da je Slovenec.

Polkovnik Primožič se je povsod vživel in tudi na sedanjih dolžnostih se dobro počuti. Ne zapira se v meje svoje garnizije, ampak pozna življenje tudi zunaj nje, saj vzdržuje dobre stike z predstavniki družbeno-političnih skupnosti in organizacij v Krškem ter v Brežicah. Sodelovanje je rodilo uspehe predvsem na področju splošnega ljudskega odpora, pa tudi drugod.

Letošnji praznik JLA pričakuje polkovnik Primožič z optimizmom, ki mu ga vlivajo uspehi armade pri reševanju vojaških nalog, uspehi na manevrih „Podgora 72“ temeljite analize dosedanjega delovanja in napori za povečanje borbene sposobnosti JLA v duhu pisma predsednika Tita.

JOŽICA TEPEY

V četrtek: nova povest!

„Mini“ na predzadnji strani domačega lista so utihnili. Podlistek, kot si ga želijo mnogi naših bralcev, pa mora teči naprej. Odločili smo se za eno izmed klenih pripovedi pokojnega pisatelja Frana Saleškega Finžgarja, za povest SILVESTER. Zgodba nam bo predstavila kruto usodo moža, ki je skušal v življenju toliko grenkega in prav na kraju spoznal, kako hudobni so lahko ljudje.

Prihodnji četrtek in več mesecev zatem: naša nova povest SILVESTER. Ne zamudite začetka, povejte to tudi prijatelju ali znanki, ki rada bereta lepe povesti! Naročite DOLENJSKI LIST svojcem v tujini ali sinu, fantu oz. možu, ki sta pri vojaki — več jima bo povedal vsak teden kot pismo z doma! Ne pozabite:

lepo novoletno darilo — domači časopis, je okno v svet! Vsem bralcem in naročnikom: lep pozdrav!

VAS, DOLENJSKI LIST

S premetavanjem tlečega sena so imeli gasilci posla od pol polnoči do 9. ure naslednjega dne. Vseeno ta bakla ni postala usodna za naselje. (Foto: A. Železnik)

NA SREČO USPEŠNO:

Gasilci iskali prevoz

Vseeno obrzdali ogenj na Primožičevem hlevu v Račici sredi naselja

Konec dober, vse dobro, tako lahko rečejo loški gasilci, ko jim je s pomočjo gasilcev iz Vrhnovega, Rače in Sevnice uspelo pogasiti požar, ki se je v soboto sredi noči razbnel na hlevu Franca Primožiča iz Račice. Vsa požrtvovalnost namreč kaj malo pomaga, če je treba, preden lahko sploh spravijo gasilsko orodje iz orodjarne, najprej pa vasi iskati traktor ali voz za prevoz.

Tako je bilo pri požarni obrambi včasih, ko je bilo nekaj voznikov konjske vprege v vasi pač tudi zadolženo za prevoz gasilskega orodja. V Luki je še danes tako. Kar z dvema starima avtomobiloma dosej ni bilo sreče. To je dokaz, da vozila, ki so sicer v glavnem že za staro šaro, tudi za gasilce niso primerna.

Račica je pač blizu Loke, zato so kljub nevičnostim z izposojenim vozilom hitro posegli vmes. Če gasilci ne bi bili tako uspešni, prav gotovo požara ne bi omejili le na hlev. Ostreže bližnje hiše je namreč le z ozko potjo ločeno od hleva. Gospo-

dar Primožič je ob 7.000 kg sena, 2.000 kg druge krme, slamoreznic in druge stroje, skratka brez krme za 2 kravi, teleta in 6 prašičev pred zimo. Vse skupaj je po vsej verjetnosti zanetila iskra iz svinjske kuhinje.

Ob pogledu na požarišče je bila edina želja nesrečnega gospodarja: „Obranite sosednje hiše!“ To je ga-

silec tudi uspelo. Brez lastnega prevoza pa so gasilci v težkem položaju!

A. Ž.

Zamudnikom

ki niso poravnali zaostanka naročnine za l. 1972, pošljamo te dni zadnje opomine. Vsem tistim, ki v 8 dneh ne bodo poravnali zapadle naročnine, bomo prisiljeni naš list ustaviti, zaostanek pa izterjati na račun zamudnikov s pomočjo našega odvetnika. Vsem, ki nam dolgujejo naročnino, še posebej opozorjamo, da veljajo naše sedanje položnice samo do 31. decembra 1972.

UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

Austini za zamudnike

Kot se sliši, je novomeška Industrija motornih vozil, tako kot vsako leto, tudi zdaj začela prodajati prikolice, dostavne avtomobile in austine. Gre za vozila, ki so bila letos na različnih razstavah, testih, demonstracijah, propagandnih vožnjah in drugih podobnih prireditvah, pa jih zdaj tovarna prodaja ceneje. Ob koncu leta je to priložnost, da kupci pridejo do izdelkov IMV po ugodnejših cenah.

Pol gumba vlomilcu, pol miličniku

Po gumbu ugotovljeno, da je vlomil Ludvik Šoš, ki je že od 26. oktobra v bolniškem staležu — Miličnik Maks se je spel izkazal

Po prijavi, da je nekdo vlomil v skladišče mlečne restavracije „Metka“ v Kočevju, si je miličnik Maks Vovk zelo natančno ogledal kraj vloma in našel — dva koščka gumba, ki sta bila skupaj velika manj kot polovico celega gumba.

Maks je začel takoj preverjati pri kateremu manjka pri plašču polovico gumba. Odkril je, da ima samo „svojih pacientih“ — kot jim pravi —

pol gumba 28-letni Ludvik Šoš, njegov „stari znanec“. Maks je nato vprašal Šoša, kje ima drugo polovico gumba. Odgovoril je, da ne ve, nakar mu je Maks povedal: „Pol ga imaš ti, pol ga imam pa jaz.“ Šoš je nato vlomno tatvino pri-

znal, in to še nekoliko več, kot je bilo prijavljeno. Skupno je Šoš ukradel 6. decembra okoli 22.10 v skladišču „Metka“ 6,85 kg sira, 18 jajc, 18 kosov slaščic (torte, bombice, rolati), 31 raznih sokov, 30 sokov v tetrapaku, po liter enciana, vinjaka, škovega likerja in 2 l rumu. Skupna škoda na vlomljenem oknu in vratih je oškodoval „Metko“ za 80 din. „Metka“ je dobila vrnjeno 4,50 kg sira, ostalo pa je Šoš pojeval oziroma spil, 2 l pišave pa je dal, kot trdi, Vinku Benčini s Trga zborstva odposlancev 16. Ta je povedal, da ga je Šoš že novembra nagovarjal naj bi vlomila v „Samopostrežbo“ kar pa je on odklonil.

Zanimivo je, da je Šoš opravil to „delo“ bolan, saj je že od 26. oktobra v bolniški.

»MORILCI« SO MED NAMI

Bilo je v avtobusu. Dre-mavica se me je lotila že, ko smo z ljubljanskega postaja-lišča zavili proti tunelu. Tja do konca Dolenjske ceste sem se gledala skozi okno, potem me je zmanjkalo. Dve ženski sta na zadnjem se-dežu klepetali tako na glas in tako nepretrgano, da sta me zbudili. Komaj smo bili mimo motela v Grosupljem, pa slišim:

— Vzemite to knjižico, gospa! Preberite jo in odkrile se vam bodo vse skrivnosti tega sveta...

Odgovora nič.

— Rečem vam: vsak je v začetku trmast, a ko se pridruži nam, šele spozna, kakaj na svetu stvari tako tečejo. Vzemite no, vzemite!

Pogledam nazaj, če ni morda kakšna duševno prizadeta oseba pobegnila iz bolnišnice. Zagledam dve ženski. Ena mi je bila na videz znana, drugo sem po naglasu spoznala, da je doma neke od Vinice. Tista klepetava je bila videti bolj mestna, na obrazu pa ji zmedenosti ni bilo videti.

Žrtev, ki si jo je izbrala, ni kazala nobenega zanimanja za njene knjižice z zele-

nimi platnicami. Imela jih je v torbi celo zalogo.

„Ne zanima me, sploh ne berem veliko in nimam s seboj očal,“ se je branila Belokranjka, druga pa je kar naprej silila vanjo.

— Mar veste, kdo del povodnji, potrese in vojne? Res ne veste tega? Naš bog! Spoznajte ga in boste vse razumeli. Spet je molila knjižico sopotnici pred nos, ta pa še vedno ni in ni hotela sprejeti.

Spanec me je popolnoma minil, ženski pa sem poslušala tako vneto, da me je ropot avtomobilskega motorja motil. Nezaslišano se mi je zdelo, da nekdo v avtobusu takole nadleguje mirne potnike. Ko po večkratnih poskusih ženska s knjižicami ni imela uspeha, sem mislila, da bo vendarle nehala. Kje pa! Samo za hip je zajela sapo, potem pa spet regljala naprej:

— Veste, vsa Amerika je z nami! Tam je naša vera na široko razpredena. Seveda, vam se zdí čudno, ker nas ne poznate. Ne bodite tako starokopitni in preberite to knjižico, nič drugega vas ne prosim! Tudi jaz sem dolgo živela v zmoti, tako rekoč v

temi. Zdaj vem! Razodelo se mi je, kateri je pravi bog. Samo naš!

Že smo se vzpenjali v karteljevski klanec, toda propagandistki se ni zmanjkalo besed in vztrajnosti. Belokranjka že ni več vedela, kaj naj bi rekla v svojo obrambo. Krepko je prišla: „Veste, jaz berem samo Dolenjski list. Ob večerih, ko imam čas, čez dan tako ne utegnem. Preveč je dela.“

— Joj! Joj, kako vam bo žal, ker boste živeli v večnem pogubljenju! Spomnili se boste name in zapomnili si boste današnji dan.“

Še ko je avtobus že zavijal k Metropoli, tečna propagandistka ni dala miru. Nazadnje se je sklonila med oblačenjem plašča povsem k Belokranjki in ji nekaj šepetala na uho. Vsega nisem mogla ujeti, slišala pa sem nekaj o satanu, ki da je na pohodu.

Tečna babnica je s torbo vred zavila mimo pošte proti Brslinu. Gledala sem za njo in ni me presenetilo, ko sem videla, da je pred trafiklo ustavila dva vojaka. Iskala je novo žrtev.

Pa se to lahko počenja? IVANKA ROBIDA

Manjšo polovico zlomljenega gumba je našel miličnik na kraju vloma, večjo pa na plašču Ludvika Šoša. Obe polovici skupaj s celim gumbom, ki so ga tudi odrezali s Šošovega plašča, so poslali kot dokazno gradivo skupaj s prijavo okrožnemu in nemu tožilstvu. Že po tem vidimo, da je Šoš zagrešil še eno kaznivo dejanje (razen tega smo pred kratkim pisali, da je oropal tudi pijanega človeka). (Foto: J. Prime)

NEDELJO ODPRTO

MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev

DOLENJKA